O NOUĂ DUMINICĂ A ORBULUI ?

În ziua de 4 Iunie a.c. a avut loc primul tur de scrutin pentru alegerile locale în România, adică alegerile pentru posturile de primari, pentru consiliile locale şi pentru consiliiile judeţene.

Ca un preludiu la o viitoare *Duminică a Orbului*, PDSR-ul lui Ion Iliescu a ieşit pe primul loc.

La nivel naţional, rezultatele indică aproximativ 26.1% din voturi pentru PDSR, 10.5% pentru PD, 8.5% pentru ApR, 7.8% PNL, 6.9% CDR, 6.9% UDMR şi 6.4% PRM. Restul formaţiunilor au obţinut sub 3%, cât reprezintă pragul de accedere în Parlament la alegerile generale.

Este de remarcat că, în comparaţie cu rezultatele din 1996, în alegerile locale din acest an procentajele PDSR şi PD nu prezintă schimbări substanţiale: PDSR prin câştigare minimă, iar PD prin pierdere, dar nu atât de masivă, cum ne-am fi aşteptat, după toate afacerile tenebroase de-a lungul acestor ani, în care Iliescu şi Roman sunt în fruntea listei.

Pierderile înregistrate de CDR sunt însă dezastruoase. Acestea se datorează mai multor factori, dintre care considerăm ca cel mai important fiind, absenteismul dela urnele de vot, urmare a promisiunilor făcute în 1996 şi nerealizate (aflarea şi pedepsirea autorilor morali ai crimelor din timpul Revoluţiei, pedepsirea autorilor mineriadei din 1990, deconspirarea dosarelor Securităţii, aplicarea punctului 8 al Proclamaţiei dela Timişoara, procesul comunismului şi nu în cele din urmă situaţia economică şi socială grea a ţării după ani de zile dela căderea comunismului), dar şi a greşelilor din timpul guvernării în aceşti ani prin nefericitul mariaj cu Petre Roman.

Ruperea din Convenţia Democrată a UFD precum şi a unor fracţiuni devenite ulterior partide, candidarea PNL pe liste separate în alegerile locale au făcut ca CDR (în care de fapt a rămas numai PNŢCD), să înregistreze un procentaj nu mult deasupra pragului electoral.

Rezultatele primului tur de scrutin nu se vor schimba cu aproape nimic în cel de-al doilea tur, cel puţin nu în favoarea CDR.

Dacă am aduna procentajele obţinute de stânga din România şi le-am compara cu procentajele adunate ale partidelor de dreapta, am putea concluziona că adevăratele forţe democrate încă au o şansă de a câştiga în alegerile generale. Pentrucă nici unul din partide, inclusiv PDSR, nu va obţine majoritatea şi tot la alianţe se va recurge.

Necazul nostru este că, forţele democrate de dreapta, îşi menţin rigiditatea, inflexibilitatea şi ambiţiile, mergând pe liste separate, cu candidaţi separaţi şi nu se ştie dacă vor fi de acord şi pe ultima sută de metri cu o alianţă de centru-dreapta.

Nu ne rămâne decât să sperăm în mintea cea de pe urmă a Românului. Să sperăm că nu se va repeta Duminica Orbului.

CITIŢI ÎN ACEST NUMĂR

articole semnate de următorii colaboratori din România:

Dr. Sorin STAMATU	pagina 1
Dr. Alex. NECHITA	pagina 1
Andrei BĂDIN	pagina 2
Mihai CREANGĂ	pagina 2
Valeriu GRAUR	pagina 3
Roxana IORDACHE	pagina 4
Prof. I. RĂDULESCU	pagina 4
Viorel PALTIN	pagina 5
Ovidiu BANCHEŞ	pagina 6
Prof. Valeriu ARBORE	pagina 7
Prof. Andrei I. HOSSU	pagina 9
Av. George VASU	pagina 10
Prof. T.B. ŞUŢEANU	pagina 11
Bogdan Al. CIACHIR	pagina 12
Prof. M. S. DERDENA	pagina 13
Tudor CODRU	pagina 14
G.N. VIFOREANU	pagina 15
Prof. N. CIACHIR	pagina 16
Grigore LĂPUŞAN	pagina 23

ISSN 0705-8365

Preţul unui abonament anual 35 $ / 55 DM

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 26 Nr. 282 - IUNIE 2000 PUBLICAŢIE LUNARĂ EDITOR: GEORGE BĂLAŞU

CIRCULAŢIE ÎN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVEŢIA, GERMANIA, GRECIA, FRANŢA, ISRAEL, ITALIA, IUGOSLAVIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, UNGARIA, NOUA ZEELANDA

ZIDUL MENTALITATE

Eugen BÂRSAN

Principalul obstacol în calea evoluţiei societăţii româneşti este Zidul mentalitate. Un zid, cu substrat de concepte şi însuşiri comuniste, care ar trebui să cadă întocmai aşa cum a căzut şi Zidul Berlinului. Căci până când el nu cade, nu poate exista un progres de mai bine în societatea românească. Şi, din nefericire, demolarea lui este un lucru greu, în ciuda faptului că impactul său este cu mari efecte. În primul rând el a demonetizat ideea de reformă prin o psihologie care obstrucţionează orice iniţiativă favorabilă reformei plănuite.

Astfel, chiar dacă din 1989 încoace s'au mai produs unele mutaţii, cea mai mare bătălie (politică, socială, culturală şi istorică) rămâne cea care priveşte Zidul mentalitate. Şi, incluzând în problemă şi capitolul istorie, socotesc că nu este lipsit de interes să fac menţiune de exemplul cel mai cras care grevează mentalitatea din discuţie într'o asemenea privinţă. După Dictatul dela Viena, singurul partid care a salutat ciuntirea României Mari a fost cel comunist. El a transmis *"un salut fierbinte popoarelor Basarabiei şi Bucovinei de Nord eliberate de sub jugul imperialismului român"*. Iar acum ţara, descumpănită de Zidul mentalitate, trăieşte exemplul lui Ion Iliescu care, la fel ca în urmă cu 50 de ani, ridică glasul pentru a apăra comunismul şi cominternul, cu un dispreţ faţă de România Mare şi istoria ei.

O asemenea apărare este cuprinsă în declaraţia sa: *"Alianţa Civică* (n.n. - care luptă pentru dărâmarea Zidului mentalitate prin încercarea de creare a unui front politic de centru-dreapta) *este mai fundamentalistă decât fundamentaliştii ţărănişti, iar această acţiune împotriva stângii vădeşte unele înclinaţii care amintesc de anii '30, de acele forţe retrograde care fluturau drapelele anticomunismului, anti-Cominternului şi aşa mai departe"*.

Deci Zidul mentalitate, construit de comunism şi încă mult viu în ţară, etichetează pe cei care luptă pentru dărâmarea lui drept forţe retrograde. Şi, având de lucru cu el, reformarea societăţii româneşti se lasă încă aşteptată. Efectele unei schimbări reale nefiind deocamdată sesizabile. Se ignorează prea mult faptul că fundamentarea statului de drept nu este posibilă în

Continuare în pagina 3

CARDIOLOGIA ROMÂNEASCĂ LA CUMPĂNA DINTRE MILENII

- ÎNTRE TRADIŢIE ŞI VIITOR -

Dr. Sorin STAMATU şi Dr. Alexandru NECHITA

Schimbarea de mileniu reprezintă pentru oricine un moment de bilanţ în care faptele trecutului se aşează în cumpănă pentru a cântări ce ai făcut bine, dar şi unde ai greşit în căutarea căii spre normalitate.

Ocazia pe care ne-o oferă *"Cuvântul Românesc"* de a ne adresa Românilor de pretutindeni ne-a făcut să ne oprim asupra acestui subiect, atât de arzător pentru noi ca medici, dar şi ca Români oriunde ne-am afla.

Revoluţia din Decembrie 1989 a dezlegat zăgazurile adevărului, până atunci arestate de dogmele comuniste ce încercau să prezinte *"adevăruri roz"*, chiar şi atunci când realitatea era sumbră.

În acea perioadă lumea medicală românească, evident cu excepţii oportuniste, a reprezentat o categorie aparte în care lupta pentru progres profesional se ducea din greu, izolată de comunitatea medicală mondială. Chiar şi în aceste condiţii glasul şcolii medicale româneşti a reuşit să se facă uneori auzit şi apreciat. În acest sens stau mărturie realizările de excepţie ale unora ce au ales calea spre lumea civilizată şi ale căror reuşite profesionale reprezintă o mândrie şi pentru noi, cei rămaşi acasă.

În acest context cardiologia românească îşi are locul şi rolul ei bine definit. Cu predecesori de excepţie, ce au realizat o adevărată şcoală de cardiologie românească, medicii de specialitate, au reuşit să o plaseze, în prima etapă, pe un loc apreciat.

Sistemul comunist s'a transformat într'o adevărată închiziţie. Ascunzând realităţi dureroase acesta a ţinut în principal realizările cardiologiei româneşti la stadiul de stetoscop şi tensiometru, dotările moderne fiind strict direcţionate către acele servicii destinate în principal potentaţilor, pentru Românul de rând accesul la ele făcându-se pe baza unor *"programări"* de luni de zile, când poate investigaţia era tardivă.

După Decembrie 1989 realitatea crudă a ieşit la suprafaţă, consecinţele persistând şi astăzi. Astfel, mortalitatea prin boli cardiovasculare este în România cea mai mare din Europa - 785,9 la 100.000 de locuitori - practic dublă faţă de media ţărilor Vest europene şi aproape triplă faţă de Statele Unite şi Canada, în condiţiile în care populaţia României a *"beneficiat"* de cel mai mic număr de medici la 100.000 de locuitori - 181,16 în anul 1998, faţă de 346 Austria, 345 Bulgaria, 299 Cehia, 375 Grecia, 305 Suedia. Speranţa de viaţă în România este 65,4 ani la bărbaţi şi 73,3 ani la femei, faţă de 74,4 şi respectiv 80,4 ani în Olanda, 74,6, respectiv 80,5 în Spania sau chiar 69,2, respectiv 74,0 ani în Albania.

Datorită elementelor de spectaculozitate jurnalistică adevăruri terifiante au făcut ca România să fie cunoscută din punct de vedere medical drept ţara cu cei mai mulţi copii bolnavi de SIDA, sau ţara în care tuberculoza are recrudescenţa cea mai mare. Fără a nega nimic din aceste lucruri, ne permitem să atragem atenţia că patologia cardiovasculară este cea care are cel mai mare impact asupra populaţiei. Astfel, mortalitatea prin boli cardiovasculare este de 785,9 la 100.000 locuitori faţă de 11,4 în cazul tuberculozei sau 1,74 la 100.000 locuitori prin SIDA.

Trebue arătat faptul că faţă de 1970 când prin infarct miocardiac acut decedau 33,6 cazuri la 100.000 locuitori, în 1996 acest număr s'a triplat ajungând la 96,4. Ceea ce ne îngrijorează este apariţia a tot mai multor cazuri de cardiopatie ischemică la tineri, creşterea menţionată făcându-se în principal la această categorie de vârstă.

Lupta eficientă împotriva acestor afecţiuni poate prelungi speranţa de viaţă în medie cu cel puţin 3 ani.

În faţa exploziei de afecţiuni cardiovasculare cu care medicina românească se confruntă, cardiologii nu au stat indiferenţi. Ceea ce în ţările dezvoltate se realizează prin măsuri preventive, în România de astăzi poate avea mai puţină eficienţă. Astfel numărul fumătorilor s'a redus la 42,7 % la sexul masculin şi 15,2% la sexul feminin, ca să dăm numai un exemplu.

Adevăratele cauze ce au generat această impresionantă recrudescenţă trebue căutate în dificultăţile enorme ale tranziţiei precum şi în lipsa mijloacelor materiale.

Ce au făcut cardiologii români?

După 1989 tot mai mulţi medici au participat, în principal pe cheltuiala proprie, la întruniri şi congrese internaţionale, şi-au îmbunătăţit accesul la surse informaţionale de referinţe, au încercat să se pună la punct cu tehnici moderne de diagnostic şi tratament în colaborare cu unităţi medicale de prestigiu, în principal prin contribuţia decisivă a unor medici români de peste hotare.

Lucrările de cercetare ştiinţifică românească în domeniul cardiologiei au început să fie tot mai apreciate, iar ca o recunoaştere a seriozităţii ştiinţifice medicale, clinicile de cardio-

Continuare în pag. 4

editorial

A DOUA ZI DUPĂ ALEGERILE LOCALE

Participând la a doua ediţie a Forumului Presei Române de Pretutindeni, am ajuns la Bucureşti chiar a doua zi după primul tur al alegerilor locale din România. De cum am intrat în Bucureşti, am fost izbit de mulţimea de afişe electorale ale PDSR, respectiv pentru candidatul la Primăria Capitalei - Dl. dr. Sorin Oprescu, care te copleşeau. Din plecare am considerat acest lucru ca un semn rău pentru noi. Nu pentrucă aş avea ceva împotriva D-lui Oprescu, tânăr chirurg, ci pentru simplul motiv că dominarea PDSR în aceste alegeri locale este barometrul pentru alegerile prezidenţiale din toamnă. Mi-am pus singur întrebarea, în goana maşinii dela aeroport, cum de un doctor tânăr poate să se asocieze cu PDSR, mai mult chiar, să fie condus de un şef de partid ca Ilici Iliescu?

În timpul forumului mă uitam la reprezentantul PDSR, Dl. Mircea Paşcu, acest vulpoi intelectual, cum ezita să răspundă întrebărilor demolatoare ale ziariştilor din exil. Iar m'am întrebat, ce numitor comun au aceşti oameni cu PDSR şi cu Ilici Iliescu? Să fie convingerea acestora că România trebue să se apropie mai mult de Moscova decât de Occident, naivitatea lor de a da crezare tuturor minciunilor lui Iliescu, sau pur şi simplu Ion Iliescu îi are cu ceva la mână? Acestea au fost şi sunt în continuare întrebările mele fără răspuns.

Continui seria şocurilor rezultatelor alegerilor: nu aş fi crezut vreodată că PD-ul lui Petre Roman, partid care după sondajele din ultimile luni părea că este pe cale de dispariţie, să câştige atâtea voturi încât să se situeze pe locul doi, după PDSR şi tot aşa nu-mi venea să-mi cred urechilor că CDR se situează pe locul 5, cu un procentaj foarte mic.

Stând de vorbă cu un număr de cunoştinţe, am constatat cu durere că nu PDSR şi PD au câştigat mai multe voturi din 1996 până azi, plasându-se în fruntea rezultatelor în primul tur al alegerilor locale, ci CDR a pierdut faţă de 1996, în Iunie a.c. prin neprezentarea la vot pur şi simplu. Cei care au votat cu *"Schimbarea"* în 1996 sunt dezamăgiţi în asemenea măsură de nerealizarea promisiunilor făcute de Convenţia Democrată, încât nu mai vor să voteze. *"Lasă-i să se aleagă între ei!"*, sună ameninţător vocile celor ce au dorit şi doresc democraţia, fără a face însă ceva pentru acest lucru, ci aşteptând-o cadou.

Cât este de dureros însă să te uiţi doar în urmă şi să nu te uiţi deloc înainte. Este drept că promisiunile Convenţiei Democrate au rămas doar visuri, dar cum se puteau împlini ele, în conjunctura unei monstruoase coaliţii, ca aceea a Convenţiei Democrate cu Partidul lui Petre Roman, care a fost în permanenţă o frână în votarea oricărei legi, un pumn de şantaje şi scliposeli, o permanentă ameninţare că dacă nu se face ceva conform dorinţei lui, va ieşi dela guvernare şi atunci să vezi...

Este surprinzător că, această parte din electorat care doreşte integrarea României în structurile euro-atlantice, NATO şi UE, nu înţelege că neprezentându-se la vot, cu Iliescu, Meleşcanu şi Roman în frunte, România se va îndrepta cu viteză spre Moscova.

La fel de surprinzător este şi faptul că, cu toate dezvăluirile recente ale legăturilor cu Moscova (prin *"firul roşu"*), spălările de bani (Adrian Costea), afacerile mai vechi nerezolvate (Caritas, Tigareta, Megapower, Bancorex, vânzarea flotei maritime, iar mai nou FNI) nici unul dintre cei trei protagonişti ai scenei politice româneşti nu a scăzut sub pragul electoral, aşa cum normal ar fi fost.

Oare electoratul care doreste adevăratul bine al ţării, nu vrea ori nu poate să înţeleagă că prin neprezentarea la vot, atunci când este mai multă nevoie decât oricând, va duce România la un dezastru şi mai mare. Oare nu citesc ziarele, nu ascultă ştirile la radio şi la TV ca să înţeleagă că imediat ce vor ajunge la putere neocomuniştii vor încerca să schimbe legile abia născute, după atâta clocit, ale privatizării? Vor proprietate de stat, IAS-uri, ca pe vremea lui Ceauşescu? Vor ei oare să fie România din nou un satelit ale fostei Uniuni Sovietice? Au renunţat ei oare definitiv la aflarea şi pedepsirea adevăraţilor vinovaţi ai furtului revoluţiei, ai mineriadelor şi ale tuturor matrapazlâcurilor făcute de neocomunişti, la deconspirarea dosarelor Securităţii, la pornirea procesului comunismului?

Pentru mine este greu de înţeles mentalitatea tuturor celor dezamăgiţi, renunţarea lor la luptă, prin absenteismul la vot, lăsând astfel ţara la îndemâna aceloraşi ticăloşi care au dus-o din dezastru în dezastru, timp de şapte ani (lăsând la o parte ceilalţi 45 de ani de comunism sub Dej şi Ceauşescu).

Nu mai puţin vinovaţi decât alegătorii sunt şi şefii partidelor ce au constituit cândva Convenţia Democrată, puternică şi învingătoare în alegerile din 1996. Ambiţiile politice pe de o parte, lipsa de flexibilitate pe de alta i-au făcut pe aceştia ca în loc de a avea ei peste 26% (ceea ce era posibil, dacă aduni cele 6,9% obţinute de ceea ce a mai rămas din CDR, cu cele 7,8% ale Liberalilor, cu cele 6,9% ale UDMR, cu cele ce s'au mai dus la UFD-ul lui Varujan Vosganian, la ANCD-ul D-lui Victor Ciorbea, şi alte formaţiuni mici de dreapta, să fie situate toate în urma PDSR, PD, ApR.

Mai sunt câteva luni până la alegerile generale şi dacă atât electoratul cât şi şefii partidelor de dreapta nu se trezesc din somnul lor de moarte, România se va întoarce cu toată viteza la situaţia anului 1990 sau chiar mai rău.

George BĂLAŞU

SLUGOII REGIMULUI COMUNIST SCOT CAPUL

Andrei BĂDIN

În Decembrie 1989, undeva în faţa Ambasadei Statelor Unite ale Americii la Bucureşti, valetul de curte al cizmarului analfabet, *"poetul"* Adrian Păunescu, era cât pe aci să fie linşat de un grup de tineri sătui de slugărnicia bardului în perioada comunistă. Erau primele momente de libertate după evenimentele de atunci şi apariţia publică a lui Adrian Păunescu la acel moment prefigura acţiunea de întoxicare care a urmat de atunci şi până în zilele noastre, având ca scop *"reabilitarea"* personajelor compromise ale dictaturii comuniste.

După o scurtă perioadă de tăcere după episodul cu Adrian Păunescu, lichelele au scos capul şi uşor-uşor s'au instalat confortabil în viaţa publică românească. Adrian Păunescu, C.V. Tudor, *"academicianul"* Dan Berindei, *"poetul"* Dan Zamfirescu, Nicolae Dan Fruntelată şi mulţi, mulţi-mulţi alţii. Alături de Mihai Pelin, generalul Pleşiţă, cel care se laudă acum într'un interviu cum l-a bătut măr în beciurile Securităţii pe scriitorul Paul Goma şi până la Ştefan Andrei - prezentat cu surle şi trâmbiţe acum de Adrian Păunescu ca marele diplomat român al anilor '80. Lista fără îndoială că este succintă, la aceasta putându-i adăuga pe un Cristian Tudor Popescu, şeful de cabinet al generalului Ilie Ceauşescu, sau pe *"măcelarul"* Marius Ţucă, mai nou ieşit dintre cârnaţi şi slăninuţe pe post de analist-moralist al vieţii politice româneşti. Nu în ultimul rând pe Ion Cristoiu, a cărui şcoală la radio Moscova după cum se vede nu se uită. Să nu uităm însă că cel care a dat undă verde reapariţiei *"Săptămânii"* lui Eugen Barbu şi C.V. Tudor a fost la acea vreme Petre Roman, încântat de propunerea făcută de cei doi bărbaţi securişti şi anume că vor împroşca cu noroi Opoziţia dela acea vreme. Fapt care s'a şi întâmplat.

Murdăria nu are limite! Slugoii patentaţi ai regimurilor comuniste care s'au perindat în România după 1945 (să nu-l uităm aici pe sinistrul Silviu Brucan) ne dau în prezent lecţii de patriotism. Vorbesc de bun simţ, ne arată cu degetul, şi-şi permit să râdă cu gura până la urechi deoarece, iată, că ne-au păcălit. În loc să nu aibă dreptul să mai scoată capul în societatea românească, ei sunt în prezent oameni de afaceri, analişti, au emisiuni de televiziune, sunt în fapt stăpânii României de astăzi.

La o emisiune transmisă recent de Tele 7 ABC, slugoiul de curte al regimului Ceauşescu, Adrian Păunescu, a vrut să ne emoţioneze profund prezentându-ne pe un *"mare Român american"*. Ne-a citit şi o lungă scrisoare a acestui mare *"patriot"*, care în prezent se odihneşte undeva pe lângă Statuia Libertăţii. Am fost foarte curios cine era personajul în faţa căruia Adrian Păunescu stătea atât de umil. Surpriza a fost într'adevăr pe măsură. *"Patriotul"* păunesco-new-yorkez nu este nimeni altul decât un Domn(?) care se numeşte Şerban Andronescu. Un domn pe care l-am regăsit în urmă cu vreo nouă ani într'una din cele mai sinistre manipulări ale presei Exilului, şi anume revista *"New York Spectator"*, scoasă la New York de Andronescu cu banii găzarului roşu, nimeni altul decât agentul de influenţă al regimului comunist, Iosif Constantin Drăgan. Acela care este şi *"sponsorul"* lui Gustav Pordea, agentul comunist din Parlamentul European, Michael Titus, agentul Securităţii în Anglia sau Mihai Pelin, *"istoricul"* Securităţii renovate în SRI. La urma-urmei veţi spune că nu este nimic grav în faptul că Andronescu scoate o revistă pe banii lui I.C. Drăgan. Şi fără îndoială că aşa este. Grav, extrem de grav, este ceea ce publică Şerban Andronescu în această revistă.

Prin 1991 mi-au căzut întâmplător în mână câteva numere din revista scoasă în America de patriotul nostru finanţat de I.C. Drăgan şi m'am îngrozit. Erau publicate documente care atestau că Adronescu îl contactase în Decembrie 1989 şi Ianuarie 1990 pe Arhiducele Otto de Habsburg, fără îndoială un personaj demn de toată stima, pentru a-i propune (ţineţi-vă bine!) preşedinţia sau tronul României. Nu cred că este cazul să spunem că prin aceste *"propuneri"* Andronescu al nostru s'a trezit făcând nişte gesturi care ar trebui fără îndoială să fie analizate într'o clinică psihiatrică, deoarece este greu de crezut că, de exemplu, cuiva dintre noi i-ar trece prin cap să-i scrie lui Nelson Mandela sau Donald Trump şi să-i ofere preşedinţia României, căci un astfel de gest ar fi considerat ca un act al unui om anormal.

Dar nu problemele medicale ale Domnului Andronescu ne interesează, ci ceea ce reprezintă respectivul. Andronescu nu este pur şi simplu Andronescu dela New York, ci este corespondentul american al revistei *"România Mare"* a lui Vadim Tudor şi al publicaţiei *"Naţiunea"*, editată de I.C. Drăgan şi, nu în ultimul rând, membru de onoare al Uniunii *"Vatra Românească"*, o organizaţie care se doreşte cel puţin în declaraţii ultranaţionalistă şi anti-maghiară.

Cazul Andronescu nu este de fapt singular. Toate celelalte lichele care mişună prin societatea românească (Vadim, Păunescu şi compania) nu sunt decât nişte personaje care nu fac decât să ne compromită. Să nu uităm nici de personajul numit Burlacu, o nulitate, care-şi permite în paginile imundei sale fituici dar şi în *"România Mare"* (deh, cine se aseamănă, se adună) să ameninţe cu moartea nu numai pe subsemnatul dar şi pe Dan Costescu, Cornel Dumitrescu, Sorin Roşca Stănescu şi încă vreo şapte-opt jurnalişti români.

În fapt, toate aceste personaje (Vadim, Păunescu, Burlacu, Andronescu, Pelin) sunt legaţe între ele printr'un personaj căruia nu i-am dat prea multă importanţă până acum. Este vorba de Iosif Constantin Drăgan, agentul de influenţă al regimului comunist, prin a cărui organizaţie fantomă Securitatea făcea spionaj în Occident. Să ne reamintim numai de celebra afacere *"Ariane"*, când o organizaţie condusă de Iosif Drăgan din Normandia a fost identificată de serviciul de informaţii francez - DST - ca fiind o agentură în toată regula a Securităţii şi KGB-ului. Putem presupune aşadar că prin sumele imense pe care le investeşte în Vadim, Pelin şi ceilalţi, Iosif Constantin Drăgan serveşte aceleaşi interese şi atunci vom înţelege de ce aceşti patrioţi de duzină au devenit în ultimul timp şi filoirakieni şi filosârbi.

Dar să revenim la Vadim, Păunescu şi compania, să ne amintim că de curând s'au împlinit 10 ani dela Proclamaţia dela Timişoara. Iar dacă Punctul 8 ar fi fost acceptat nu i-am fi avut în faţa ochilor pe Iliescu, Meleşcanu, Vadim, Păunescu şi alţii ca ei. Să ne amintim şi de *"Manifestul către Lichele"* al lui Gabriel Liiceanu şi de superbul său pamflet *"Porcul"*, sau de sulul de hârtie igienică al actorului Victor Rebengiuc. Aducându-ne aminte, ne vom da seama de ce am pierdut nu noi, ci România.

TICĂLOASA ANIVERSARE

Mihai CREANGĂ

Există, în România post-decembristă şi în diaspora românească, o categorie de oameni absolut detestabili: având o descendenţă din fosta(?) Securitate, beneficiind de oarecari abilităţi în domeniul economic şi financiar, cunoscând bine *"portiţele"* lăsate de un sistem juridic imperfect (în curs de schimbare), ei au dat *"tunuri"* de multe milioane de dolari, jefuind ca'n codru o ţară şi aşa secătuită după 50 de ani de comunism, deşi aceste personaje afişează o retorică patriotardă şi oferă *"soluţii"* pentru ieşirea ţării din criză. Firește, marile lor afaceri n'ar fi fost posibile fără o protecţie politică înaltă, deloc dezinteresată. *"Filiera franceză"* pe care a pus-o la punct cetăţeanul româno-israelian Adrian Costea este o afacere tipică pentru acest gen de jaf, cu ramificaţii în lumea politică şi bancară românească, începând cu însuşi fostul preşedinte al ţării.

Bineînţeles, nimeni nu se declară vinovat de risipirea banilor publici, nimeni nu pare să aibă conştiinţa încărcată. E şi asta o trăsătură a personajelor în cauză, provenind din vechea trufie a vârfurilor securisto-comuniste care credeau că lor li se cuvine totul şi care beneficiau de o imunitate fără fisură câtă vreme ţineau cont de ierarhia acelui trist sistem. Un sistem pe care regimul Ion Iliescu a reuşit să-l salveze şi să-l cosmetizeze, astfel încât a supravieţuit şi a prosperat chiar şi după relativa pierdere a Puterii prin alegerile din Noembrie '96. Din păcate, coaliţia de guvernare formată atunci - şi în care CDR ar fi trebuit să joace rolul principal - n'a reuşit să atace frontal vechiul sistem clientelar şi mafiot.

Ar fi, însă, o greşeală dacă ne-am mărgini să căutam vinovaţii doar în rândurile clasei politice. Trebue să ne amintim în ce condiţii şi cu ce procent a câştigat Frontul Salvării Naţionale alegerile din Duminica Orbului, 20 Mai 1990, deşi manifestanţii din Piaţa Universităţii avertizaseră că F.S.N. = P.C.R.... Ei bine, acest substitut al partidului unic a *"convins"* atunci 66% din votanti să-i acorde Puterea. S'a maturizat electoratul, român între timp? Avem multe motive de scepticism în privinţa asta. Dacă luăm în calcule rezultatele ultimelor alegeri locale şi adunăm procentele partidelor desprinse din fostul FSN (PDSR: 27,06%; PD 12,42 %; ApR 8,56 %; PRM 5,02 %) reiese că foarte puţin s'a schimbat în opţiunile electorale ale Românilor în cei zece ani care au trecut dela prăbuşirea comunismului. Nici scandalul *"firului roşu"* cu Kremlinul, nici documentele apărute în presă privind *"filiera franceză"* nu par să provoace mutaţii spectaculoase în rândul celor dispuşi să voteze... Amară constatare!

Şi încă puţină sare pe rană: Sâmbătă, 20 Mai, PDSR a trântit un miting aniversar (şi electoral, firește) sărbătorind *"10 ani dela primele alegeri libere* (subl. ns.) *din România"*.

După cum se vede, pentru aceşti urmaşi direcţi ai comuniştilor, România interbelică nici n'a existat.

CĂTRE CITITORI

Ţinem să facem cunoscut că redacţia nu împărtăşeşte întotdeauna ideile şi punctele de vedere din articolele semnate.

CĂTRE CORESPONDENŢI

Rugăm pe corespondenţii noştri să trimită articolele spre publicare până la data de 20 a lunii precedente editării ziarului.

SĂ NU UITĂM 13-15 IUNIE 1990

Mihaela MOISIN

Se împlinesc anul acesta 10 ani dela mineriada din 13-15 Iunie 1990, cadoul lui Ion Iliescu şi Petre Roman Românilor, la ziua de naştere a lui Eminescu.

De tinerii morţi sau schingiuiţi în bătăi de Securitatea purtând uniformă de mineri, îşi mai amintesc doar familiile şi prietenii foarte apropiaţi. *Proclamaţia dela Timişoara* a fost şi ea îngropată, ca şi tânărul ei autor, George Şerban.

Azi, cei doi autori morali ai mineriadei zburdă, ca şi în 1990, cu zâmbete nevinovate. Aceiaşi autori, aceeaşi piesă. Cei doi *"eroi ai revoluţiei"*, care aşteptau pregătiţi în culise să iasă la sfârşitul luptelor de stradă, pentru a face bilanţul *"atâţia morţi, atâţia răniţi"*, câştigă voturile electoratului român ca şi acum 10 ani. Nu împreună, ci separat.

Îşi mai amintesc oare, cei ce-i votează în continuare pe Iliescu şi pe Roman, de cuvântarea prin care Iliescu i-a instigat pe mineri la crime? Probabil că nu, de aceea, vom cita şi noi parte din ea, deşi a fost publicată şi de alte ziare:

"Dragi mineri.

Mă adresez dumneavoastră de astă dată, mulţumindu-vă pentru răspunsul de solidaritate muncitorească pe care şi acum l-aţi dat la chemarea noastră. Mulţumesc de asemenea tuturor celorlalte delegaţii din judeţele care au venit şi s'au alăturat acestei forţe solidare a muncitorimii române (n.n. - Securităţii).

Rugăm pe ceilalţi să rămână aici în piaţă. Delegaţia de mineri, în frunte cu Domnul Cozma, se va deplasa spre Piaţa Universităţii, pe care vrem s'o reocupaţi dumneavoastră...

În după-amiaza zilei precedente, grupuri organizate de elemente incitate, multe dintre ele drogate, înarmate cu diverse elemente contondente, cu bare, cu lanţuri, cu pietre, cu cărămizi, cu ţigle, au atacat cordoanele de poliţişti şi, înarmaţi cu sticle incendiare, au dat foc la autobuze, la maşini, iar apoi s'au îndreptat în grupuri spre clădirea Ministerului de Interne şi Poliţiei pe care au incendiat-o...

Vă mulţumim foarte mult. Vă rugăm să facem totul pentru a elimina excesele, pentru a elimina actele sângeroase...

Şi dumneavoastră să asiguraţi paza necesară împotriva elementelor extremiste, care şi-ar mai face apariţia în această zonă...

Vă mulţumim foarte mult tuturor. Drum bun şi cu bine. Succes".

Şi *"Domnul"*, Cozma împreună cu minerii şi securiştii au *"făcut ordine"* în Piaţa Universităţii. Mult sânge nevinovat a curs, mulţi părinţi nu mai au lacrimi de atâta plâns...

Iar *"Domnul"* Cozma a fost din nou felicitat şi chiar încurajat, aşa încât de câte ori a fost solicitat din nou de Ion Iliescu, a revenit iarăşi şi iarăşi la Bucureşti, ca să *"facă ordine"*.

Degeaba Asociaţia Victimelor Mineriadelor 1990-1991 din România a cerut Procurorului general Mircea Criste ridicarea imunităţii parlamentare a senatorului PDSR Ion Iliescu fost preşedinte al României, vinovat de *"sângele vărsat în 13-15 Iunie 1990"*.

Căci Dl. Valeriu Stoica, Ministrul Justiţiei a afirmat la Hunedoara, în cadrul unei conferinţe de presă că *"Majoritatea infracţiunilor comise în timpul mineriadei din 13-15 Iunie 1990 nu pot fi sancţionate penal din cauza 'pasivităţii îndelungate' a justiţiei în primii şase ani de istorie postdecembristă"*. De asemenea Valeriu Stoica a declarat că pentru majoritatea infracţiunilor comise în timpul mineriadei din Iunie 1990 a apărut prescripţia răspunderii penale. *"Încerc un sentiment de regret că mulţi vinovaţi nu au fost traşi la răspundere penală"*.

Sigur că Ion Iliescu şi Petre Roman nu puteau să ceară sancţionarea penală a unor crime dictate de ei înşişi. Aşa că vor fi traşi la răspundere doar câţiva generali şi colonei, iar cei doi - Iliescu şi Roman - vor ieşi basma curată, vor candida din nou în alegeri, vor fi aleşi, spre satisfacţia tuturor celor care au uitat sau nici n'au fost interesaţi vreodată de crimele comise în zilele de 13-15 Iunie 1990.

ZIDUL MENTALITATE

Urmare din pagina 1

lipsa legilor în virtutea cărora acesta trebue să funcţioneze. Zidul mentalitate a blocat în parlament şi în administraţia guvernamentală proiectele cu obiective de reală reformă.

Iar dacă, pe ici pe colo, s'a mai reformat câte ceva, acest puţin în loc să crească este ameninţat de declaraţiile liderilor Zidului mentalitate, care zic că *"dacă vom obţine victoria în alegeri* (e vorba de cele din 2000) *vom modifica cele mai multe din legile votate în actuala legislatură"*. Un lucru care, fără îndoială, reprezintă o atitudine de dispreţ faţă de cei care şi-au sacrificat viaţa în timpul evenimentelor din Decembrie 1989. După cum se vede, electoratul nu s'a dumirit încă asupra celor care sunt cărămizile Zidului mentalitate. În loc să fie contra lor, e cu ei. Cumva el respinge să se dumirească asupra lui Ion Iliescu. Şi aşa, după cum zic sondajele, el ar fi gata să-l voteze.

Pentrucă acest electorat a fost indus timp de decenii în mentalitatea creată şi zidită de comunism. De aceea nu-i uşor să-l abaţi dela zidul de care-l leagă mentalitatea obişnuinţei, în pofida tuturor carenţelor la capitolele economic, legislativ şi instituţional, demonstrate de mentalităţile orchestrate de Iliescu şi tovii săi.

Foarte important ar fi ca alegerea reprezentanţilor naţiunii să se facă în deplină cunoştinţă de cauză. Dar tocmai aici lucrurile se complică. Pentrucă dacă pătura Zidului ticăloşilor a schimbat doar şapca cu pălăria (nu si credinţa în comunism), *"mentalitatea"* pretinde electoratului ca ei să fie văzuţi de-acum înainte ca un fel de social-democraţi, chiar dacă ei au schimbat numai părul, nu şi năravul.

Ori cu şapcă ori cu pălărie, ţi-ai creat o perversă faimă de *"erou al clasei muncitoare"*. Iar locul *"eroului eroilor"*, Nicolae Ceauşescu, a fost luat ca moştenitor-continuator de Ion Iliescu. Legat de aceste două nume, *"Zidul mentalitate"* a devenit un fel de mitologie care trebue să demonstreze originea şi bazele fabuloase ale unui regim perfecţionat în ilegitimitate, stări de mizerii în toate zonele şi nu mai puţin în falsificarea trecutului. Iar în timp ce ne uităm la cei legaţi de acestea ca la o ruşine, este de-a dreptul surprinzătoare încrederea şi fidelitatea pe care electoratul i-o acordă lui Iliescu. Căutând o explicaţie, nu găsim decât una: Zidul mentalitate ţine pe oameni în ce zice zicala *"toţi o apă şi-un pământ"*.

Zidul mai cuprinde şi foşti torţionari, dintre care unii mai prosperă şi chiar se văd decoraţi de Preşedintele ţării. Din păcate, aceasta este starea în care se află România. O stare care nu indică nici o poartă de ieşire până când Parlamentul ţării nu-şi va îndeplini misiunea. În fond, o misiune naţională. El are în faţă mai mult de 20 de legi importante pentru redresarea ţării. Dar nu mişcă nimic. Nici firul zăpezii şi nici firul ierbii, fiindcă aşa cere coordonarea dictată de Zidul mentalitate. Şi atunci, degeaba vrea guvernul accelerarea reformei, dacă legi adecvate nu există.

Şi fără legi adecvate, reformă nu poate exista. Consecinţa: ţara trece prin încremenirea la Zidul mentalitate, care mai ieri a fost dela Ceauşescu citire şi azi e dela Iliescu citire. Omul care face uz de orice mijloc pentru a mai păcăli odată pe naivii care l-au ales în acea *"Duminică a orbului"* de tristă amintire...

De atunci şi până acum societatea românească a trecut prin scenarii de toate felurile, care au făcut să curgă în valuri cerneala de toate culorile, dar blestemul de Zid mentalitate nu s'a dărâmat. Căci forţele din spatele lui, care poartă steagul mentalităţilor retrograde, continuă să călărească pe bietul popor român. Este deci o situaţie în care numai cine nu vrea nu-şi da seama că Românii sunt - prin mentalitatea de care se ţin -, prizonierii unui *"comunism rezidual"*, care a distrus ţara, conştiinţa şi spiritul de făurire prin tine însuţi.

În schimbarea de mentalitate sunt investite toate speranţele de mai bine ale României.

Eugen BÂRSAN

FORUMUL PRESEI ROMÂNE DE PRETUTINDENI

Domniilor Lor,

Domnii Emil Constantinescu, Preşedintele României, Mircea Ionescu-Quintus, Preşedintele Senatului, şi Ion Diaconescu, Preşedintele Camerei Deputaţilor

APEL

Tratatul cu Republica Moldova are implicaţii prea grave pentru viitorul României pentru a fi ratificat fără a fi dezbătut în prealabil, de întreaga Naţiune, pe ambele maluri ale Prutului.

Oligarhia colonială sovietică a recurs la diversiune şi la mineriade pentru a împiedica dezbaterea publică a instituţiilor politice de după 1989 şi a proiectului de constituţie pe care FSN a vrut să-l impună. Tratatul cu ex-URSS a fost ţinut secret până la ratificare - de asemenea şi cel cu Ucraina. Astăzi, aceeaşi oligarhie - care este încă clasa dominantă din România - vrea să dea un caracter definitiv despărţirii artificiale a Neamului nostru în două naţiuni şi două state distincte, impunându-ne un tratat ticluit în taină de nişte diplomaţi şcoliţi de KGB.

Toate acestea sunt inacceptabile pentru poporul român şi incompatibile cu principiile fundamentale ale democraţiei.

1. Tratatul cu Moldova are o importanţă capitală pentru Neamul românesc. El priveşte însăşi fiinţa naţiunii noastre, prin aceea că nu face referire la originea, limba, istoria şi alţi factori determinanţi ai identităţii naţionale, cum este şi teritoriul pe care poporul român şi-a ancorat din cele mai vechi timpuri perenitatea. Tratatul cu Moldova pune în cauză unitatea Naţiunii, riscând să consacre - printr'o recunoaştere în drept de către însuşi cel căruia i-a fost impusă cu forţa - o stare de fapt creată de o putere străină, şi pe această cale să creeze un periculos precedent.

2. Tratatul cu Moldova constituie deopotrivă o abdicare evidentă dela drepturile suverane ale poporului nostru şi o validare a unui act de discriminare inacceptabil. Într'adevăr, refuzul de a face din Pactul Ribbentrop - care este la originea situaţiei artificiale care constă din existenţa a două state româneşti, în loc de unul singur - cauza tratatului, reprezintă:

a) o renunţare la dreptul Românilor de a trăi uniţi într'un singur stat, adică o abdicare dela însuşi principiul autodeterminării naţionale - unicul izvor al suveranităţii statale compatibil cu democraţia;

b) o acceptare a discriminării instituite prin lipsirea statului român de dreptul la restaurarea suveranităţii politice şi teritoriale care le-a fost recunoscut statelor baltice de către întreaga comunitate internaţională, după denunţarea Pactului Ribbentrop-Molotov de către statele semnatare.

3. În fine, un alt drept imprescriptibil al aceluiaşi popor român de pe ambele maluri ale Prutului, care nu poate fi trecut sub tăcere într'un tratat care leagă între ele două entităţi statale româneşti, este acela de a-i trage la răspundere pe autorii politicii de schimbare a alcătuirii etnice a teritoriilor ocupate de URSS, ale căror metode - deportarea masivă a băştinaşilor români şi colonizarea de alogeni slavofoni - ţin de ceea ce Naţiunile Unite au definit ca genocid.

Vocaţia diplomaţiei este de a pune în acord faptele cu principiile, nu de a adapta dreptul la faptul împlinit. Drepturile popoarelor sunt imprescriptibile. Dar acele popoare care - ne putându-le exercita - renunţă să le afirme, riscă să le vadă căzând în abandon.

Pentru toate aceste motive, noi, semnatarii acestui Apel, le rugăm pe Domniile Voastre să se gândească, ţinând cont de consecinţele trecătoare ale tratatului, la judecata posterităţii. Un tratat ce neagă prin omisiune identitatea comună a semnatarilor şi natura artificială a diviziunii care face din România şi Moldova două entităţi distincte, constituie un act de înaltă trădare. Dacă cei responsabili de săvârşirea lui nu vor apuca să fie judecaţi, Românii viitori îi vor înfiera fără cruţare şi vor rămâne stigmatizaţi pe veci.

De aceea, vă rugăm să dispuneţi publicarea imediată a textului tratatului, în versiune integrală, pentru ca Românii să ia cunoştinţă de el şi mijloacele de comunicare să-l poată pune în dezbatere.

ZIDUL BERLINULUI PE PRUT

Valeriu GRAUR

Hotărît lucru, problema basarabeană este străină societăţii româneşti. Românii de rând cunosc foarte vag, sau deloc, ce este Basarabia şi cine sunt basarabenii. *"A, Ruşii aceia!"* - acesta este nivelul la care sunt percepute aceste noţiuni. În lumea politicului (cu foarte mici excepţii) atitudinea se rezumă la reacţii surde şi iritare de genul: *"Ce mai vor şi ăştia cu Basarabia lor?"* Trist este că nici cei zece ani dela Revoluţie nu au adus limpeziri decisive şi atât de necesare în această problemă, care este vitală pentru neamul românesc şi ar trebui să se constituie într'o prioritate absolută, căreia să-i fie subordonate toate demersurile statului, atât politice, cât şi economice.

Dacă urmărim politica promovată de România după Decembrie '89, constatăm cu uşurinţă că diriguitorii noştri, indiferent de culoarea lor politică, au arătat o uimitoare unitate şi consecvenţă în atitudinea lor faţă de Basarabia: în luarea deciziilor majore, Basarabia a fost neglijată, ca să nu spun trădată.

Culmea abjecţiei politice a fost semnarea tratatului cu URSS. În timp ce Pactul dela Varşovia este dizolvat, CAER-ul lichidat, Germania se reunifică, Republicile Baltice se băteau pentru lichidarea consecinţelor pactului Ribbentrop-Molotov şi revenirea la statutul lor de dinaintea anului 1940, în timp ce la Chişinău mişcarea unionistă era în plin avânt, Ion Iliescu alerga cu disperare la Moscova şi semna tratatul de *"amiciţie"*, trădând Basarabia pe faţă, conform concepţiei liderilor FSN -*"basarabenii să fie sănătoşi acolo unde sunt."* (S. Brucan).

Mult aşteptata *"schimbare"* din 1996 nu a schimbat absolut nimic în poziţia Bucureştiului faţă de Basarabia. Acei care înainte de alegeri vorbeau despre lichidarea consecinţelor pactului Ribbentrop-Molotov, despre necesitatea de a ridica problema teritoriilor româneşti răpite, despre fermitatea în problema Insulei Şerpilor etc., accedând la putere, şi-au inversat instantaneu optica, demarând în forţă politica *"sacrificiilor istorice"*, neezitând să semneze tratatul cu Ucraina, prin care au cedat tuturor pretenţiilor Ucrainei, neobţinând în schimb absolut nimic. Tratatul cu Ucraina a însemnat: legalizarea de către România a jafului comis asupra României; trădarea Sudului şi Nordului Basarabiei, a Nordului Bucovinei şi a Ţinutului Herţei; legiferarea prin semnătura României a pactului Ribbentrop-Molotov, pact care la acea dată deja fusese condamnat de lumea întreagă, inclusiv de către unul din coautorii lui - URSS -; trădarea intereselor patrimoniale ale refugiaţilor din aceste teritorii; văduvirea generaţiilor viitoare de posibilităţi de a redobândi dreptatea românească.

Acum oficialii noştri, considerând, probabil, că a trecut suficient timp dela *"comiterea"* tratatului cu Ucraina, s'au decis să mai facă unul şi cu actuala Republică Moldova. Acest tratat înseamnă o nouă legiferare a pactului Ribbentrop-Molotov, aşadar un nou act de subminare a interesului naţional suprem. România nu are nevoie de un tratat cu această formaţiune statală, căci el este o nouă şi nocivă recunoaştere a acestei *"republici"* care, prin provizoratul ei congenital dar prelungit peste măsură, afectează grav stabilitatea în zonă.

Prin acest tratat România trimite un semnal clar către cele trei milioane de Români din actuala Republică Moldova că se leapădă de ei, îi abandonează dincolo de graniţele Europei şi îi împinge în spaţiul asiatic, în braţele Rusiei, înălţând, totodată, un nou *"zid al Berlinului"*, care va pecetlui, poate pentru totdeauna, sfârtecarea naţiunii române.

Semnarea acestui tratat tocmai acum, când la Chişinău se înfiripă un larg curent de opinie pentru constituirea Uniunii Interstatale România-Republica Moldova, este un act sabotor împotriva ideii reîntregirii neamului, este batjocorirea măreţelor fapte ale înaintaşilor, care în anul 1918 au făurit România Mare.

MOMENTUL ADEVĂRULUI

Roxana IORDACHE

Moţiunea PDSR împotriva privatizării a fost bumerangul care s'a întors în capul iniţiatorilor, întrucât reprezentanţii coaliţiei, mai ales PNŢCD, au avut ocazia să spună lucrurilor pe nume în faţa Parlamentului. Totodată, respectiva moţiune s'a dovedit o probă de turnesol, care a dezvăluit componenţa roşie a clasei politice: PDSR, PRM, ApR, PUNR, *"populării"* lui Radu Vasile şi *"petele"* nostalgice din PD. Multiplele feţe ale FSN-ului, recompuse ori de câte ori sunt puse în prezenţa unui test revelator.

Evident că moţiunea PDSR a fost o diversiune menită să abată atenţia dela cazul Costea, care zguduie din temelii partidul Domnului Iliescu, oricât ar brava reprezentanţii acestuia, uzând de metodele propagandei bolşevice. Ei le aduc guvernanţilor acuzaţii imaginare, ca să-şi mascheze şi să-şi facă uitate propriile vinovăţii reale. Efectele lipsei de reformă şi ale jafului din timpul regimului Iliescu sunt puse pe seama guvernării actuale, mai ales a PNŢCD. Nepermis de multă vreme ţărăniştii au asistat pasivi la această campanie diversionistă şi denigratoare, riscând să lase Opoziţia să contureze progresiv imaginea negativă a PNŢCD, care a ajuns, la un moment dat, ţinta reproşurilor şi nemulţumirilor unei populaţii dezinformate.

Cu ocazia moţiunii PDSR, ţărăniştii şi aliaţii lor sinceri au făcut ceea ce trebuia să facă de mult: au spus lucrurilor pe nume cu privire la regimul Iliescu şi, totodată, şi-au pus în valoare rezultatele guvernării actuale. Opinia publică are nevoie de informare. Sistematică, simplă, concretă şi clară. Este ceea ce au făcut preşedintele FPS, Domnul Radu Sârbu şi colegii lui care au dovedit că îşi merită locurile fruntaşe pe listele electorale. De asemenea oameni are nevoie CDR, pentru reuşita în alegerile viitoare.

Dacă măcar majoritatea simplă a aleşilor Convenţiei din 1996 ar fi fost de un asemenea calibru, PDSR et companie nu mai aveau acum ocazia să-şi etaleze tupeul denigrator. Domnul Radu Sârbu a desfiinţat moţiunea PDSR, nu prin declaraţii demolatoare, ci prin probele evidente. Preşedintele FPS a făcut o analiză comparativă a situaţiei economice a ţării, cu precădere sub aspectul procesului de privatizare, demers care trebuia iniţiat încă din primele luni ale guvernului Ciorbea.

Statistica riguroasă pe care a prezentat-o Domnul Radu Sârbu constituie exemplul pe care în cel mai scurt timp se impune să-l urmeze toţi colegii săi ţărănişti dela guvernare. Fiecare ministru să ofere naţiunii bilanţul propriei administraţii, în comparaţie cu rezultatele gestiunii pe care au preluat-o dela reprezentanţii PDSR ca pe un handicap, surmontat între timp, cu toate dificultăţile. Şi totul să fie prezentat într'un limbaj accesibil opiniei publice, oferindu-i proba care demonstrează că reprezentanţii regimului Iliescu îşi acuză adversarii chiar de propriile vinovăţii, pe care le atribuie actualilor guvernanţi, mai ales ţărăniştilor, în speranţa că vor păcăli din nou electoratul ca să revină la putere, după dezastrul de până în Decembrie 1996. Consecinţele acestui dezastru era clar că îi vor lovi pe noii guvernanţi. Ei au făcut greşeala să nu avertizeze populaţia cu privire la previzibila evoluţie.

Măcar acum, însă, e imperativ ca opinia publică să fie făcută să înţeleagă faptul că nivelul de trai încă prea car este o consecinţă a enormelor întârzieri şi a jafului din vemea regimului Iliescu, pe care guvernanţii de după alegerile din 1996 nu aveau cum să le anuleze într'un timp atât de scurt. Chiar şi aşa rezultatele sunt semnificative, numai că, repet, ele n'au fost până acum puse în valoare. Decât cel mult parţial şi sporadic. E nevoie de un demers sistematic. Pe de o parte, rezultatele guvernării actuale (de ansamblu şi pe ministere) şi de cealaltă parte, cartea neagră a regimului Iliescu. În pragul mileniului III, când avem deschise toate perspectivele integratoare în lumea civilizată, nu e permis să revină la conducerea ţării cei care ne întorc din drum.

Discipol al înţeleptului Petre Ţuţea, tânărul deputat ţărănist Mihai Gheorghiu a rostit în Parlament aceste fraze memorabile: *"Eterna şi fascinanta politică a echipei Iliescu este o perpetuă confruntare cu Codul Penal. Totul se rezumă aici la minciună, furt, calomnie, jaf, acţiune armată, aservirea ţării intereselor unei puteri străine. Ion Iliescu este numele unei infracţiuni la adresa destinului României"*. Menţionăm că, în timp ce tovarăşul Ion Iliescu pândea de după perdele momentul oportun ca să emane la putere cu trupa lui de comunişti reşapaţi, oameni ca Mihai Gheorghiu şi Emil Constantinescu înfruntau gloanţele, pe 21 Decembrie 1989, în Piaţa Universităţii din capitala României.

DEMOCRAŢIA DÂMBOVIŢEANĂ

Ionel RĂDULESCU

Democraţia originală emanată în Decembrie '89, odată cu dezertarea dictatorilor consolidată în cei şapte ani de jaf naţional sub Iliescu şi prea puţin modificată după înlăturarea parţială a comuniştilor din Noembrie '96, înseamnă pentru majoritatea populaţiei libertatea de a-şi permite orice, dela nerespectarea legilor ţării la anarhia şi haosul generalizat. Această democraţie trandafirie este rodul învăţământului comunist, făcut la ordinele pecereului, 19 ani sub Ghiţă Dej şi 25 de ani sub Ceauşeşti. Învăţământul de mântuială, la comanda partidului, a dat *"omul nou"*, la început şoim, apoi pionier, utecist, pecerist, iar mentalitatea lui de *"producător, proprietar şi beneficiar al raiului roşu"* nu va dispare decât odată cu el.

Generaţiile de semianalfabeţi, şcoliţi la normă în anii dictaturii, confundă libertatea, conduita civică şi legalitatea cu faptele antisociale, care merg până la ameninţarea siguranţei naţionale. *"Iepoca de aur"* a nonvalorilor ceasuşiste a trecut, dar exponenţii ei au rămas neclintiţi în posturile cheie. Pleşitele securiste au izbutit în zece ani post-decembrişti să se regrupeze în forţă, cu agresivitate şi tupeu, generând starea de confuzie, haosul şi corupţia. Posturile de radio şi televiziune se întrec să invite în emisiunile lor *"personalităţi"* scăpate de controlul psihiatric, pătimaşi ai doctrinei comuniste care fac apologia democraţiei roşii, populare.

Am rămas tributari efectelor blestemului bolşevic şi vor mai trece ani mulţi până la dispariţia biologică a generaţieri brucano-iliesciene şi apoi a celei vadimistofunariene care fac jocul politic murdar al Răsăritului. Dureros de trist e faptul că stafia bolşevică e cuibărită adânc şi'n minţile luminate ale elitei palerilor sau prutenilor oportunişti. Presa românească e atât de liberă încât mare parte a ei s'a transformat într'un canal colector al trivialităţilor şi dejecţiilor în care abundă *"vadimii mari"*, cristoii comunişti, ţucaleţii securişti, popeştii scânteietori ai pravdei, *"curierii"* GCP-işti şi alţi asemenea mercenari ai condeiului roşu de partid, unul mai otrăvit ca altul, vârsând venin împotriva democraţiilor vestice. Urmând modelul iliescian, aceşti formatori de opinie şi falşi analişti politici au asmuţit hoardele minereşti împotriva democraţiei şi a statului de drept, au suspinat pe umerii dictatorului criminal dela Belgrad, au refuzat evidenţa genocidului comis de armata rusă în Cecenia şi nu s'au sfiit să-i *"plesnească peste bot"* pe cei ce-au prezentat la BBC istoria KGB-istă a cordonului ombilical cu Moscova.

Ctitorul *democraţiei originale* la noi continuă să agite spiritele din perspectiva politrucului şcolit în marea ţară a *"socialismului biruitor"*. Asemenea unui slab şi periculos conducător auto, duplicitarul Iliescu a semnalizat şapte ani la dreapta, dar a virat la stânga, demonstrând că procedeele comuniste i-au intrat în sânge şi nu-şi va putea depăşi niciodată condiţia unui umil servitor al Moscovei. Şi dacă ar fi vorba numai de el n'ar surprinde pe nimeni, fiindcă oricare vechi activist împătimat al bolşevismului nu poate fi niciând un democrat autentic. Meleşcanu şi Roman au rămas şi ei aceiaşi tovarăşi de doctrină roşie ai FSN-ului iliescian al anilor '90, apropiaţi de Ruşi, dar făcând pe democraţii reformatori, chipurile, simpatizanţi ai Occidentului. Li se alătură în corpore pedesereii, pedeii şi apereii duplicitari, care emană un surogat de democraţie, cu pronunţat iz de mahala dâmboviţeană. În realitate, toată această pleiadă de profitori mincinoşi, căpătuiţi ai jafului postdecembrist nu poate fi altceva decât hazna comunistă altoită cu social-democraţia originală, care sabotează de zece ani orice încercare de scoatere a ţării de sub tutela rusească.

Democraţia adevărată n'are nici o tangenţă cu dogmele bolşevice, aşa încât orice încercare a comuniştilor iliescieni de a părea democraţi autentici e sortită din faşă eşecului. Cu atât mai mult cu cât nici unul nu are *"arta"* brucaniano-cameleonică a cântării în struna vremurilor, pentru a cădea totdeauna în picioare şi a profeţi trecutul comunist criminal cu tupeul celui care *"nici usturoi n'a mâncat, nici gura nu-i mirosea"*!

CARDIOLOGIA ROMÂNEASCĂ

Urmare din pagina 1

logie au fost antrenate în tot mai multe trialuri.

În ţară s'a încercat descentralizarea asistenţei cardiologice de vârf prin înfiinţarea câtorva noi centre de cardiologie, chirurgie cardiovasculară, cardiologie intervenţională, cardiologie de urgenţă.

Din păcate, însă, subdotarea acestor centre în ansamblul lor nu a permis obţinerea performanţelor scontate pentru care, în special tinerii s'au pregătit cu atâta entuziasm. Tendinţa puterii decizionale din sfera politicului prin subiectivismul inerent a făcut însă ca dotările şi repartiţiile teritoriale să fie neconforme cu necesarul real. Acolo unde s'a găsit înţelegere şi sprijin pe plan local sau în colaborare cu vechi colegi, acum aflaţi în afara hotarelor ţării, s'au putut realiza centre de cardiologie de referinţă. Acolo unde însă acest lucru a fost lăsat pe seama guvernanţilor, rezultatele s'au lăsat şi se lasă aşteptate. S'au făcut programe de dezvoltare pe hârtie, sprijinite din resurse externe care, însă, nu au putut fi duse până la capăt, sumele alocate nefiind folosite în întregime.

Medicina prin definiţia ei, într'un stat democratic, este apolitică, fiind călăuzită de principii universal valabile. De aceea folosirea succeselor sau insuccesselor medicale în scopuri electorale sau pentru interese personale este imorală. Promovarea în funcţii decizionale a unor persoane fără talent managerial pe criterii strict politice a reprezentat un adevărat fiasco. Mulţi dintre ei s'au prelevat de funcţia administrativ-politică pentru a-şi asigura un post profesional călduţ.

De aceea nu poate să surprindă pe nimeni starea organizatorică precară în care se află medicina românească.

Astfel, în România sunt numai 6 centre de cardiologie intervenţională, ceea ce înseamnă în esenţă 1 centru la peste 1 milion de bolnavi, această situaţie plasându-ne chiar şi sub Albania, comparaţii cu ţări învecinate ca Ungaria şi Cehia fiind jenante. În timp ce în ţările dezvoltate transplantul cardiac reprezintă aproape o rutină, în România s'a practicat primul transplant cardiac abia la sfârşitul anului 1999. Chiar şi pentru aceste 6 centre ecografia tridimensională, de contrast sau intraluminală rămân un vis în condiţiile în care în ţările din jur, chiar şi cele desprinse din blocul comunist, au intrat în prcatica curentă. Dotările uzuale pentru unităţile de terapie intensivă a bolnavilor coronarieni lasă în continuare foarte mult de dorit, aparatura *"normală"* minim necesară obţinându-se în principal prin eforturile directe ale medicilor ce lucrează în aceste unităţi.

Lipsa unei coerenţe în politica de cadre în domeniul sanitar face ca formarea tinerilor cardiologi la nivelul standardelor actuale, când cardiologia nu înseamnă numai expectativă, progresul realizându-se numai printr'o cardiologie intervenţională, să fie total insuficientă.

În condiţiile în care un electrocardiograf este o *"problemă"* pentru un dispensar, fie el deservit chiar de mai mulţi medici de familie, cum se poate vorbi de cardiologie preventivă? Sau chiar în condiţiile în care reuşeşti diagnosticarea în timp util, mai ales pentru tineri şi persoane active, dar nu poţi interveni în nici un fel, care este finalitatea muncii tale?

Pe an ce trece sumele alocate dela buget devin tot mai mici, în timp ce fiecare partid ce se succede la guvernare pretinde că sănătatea este o prioritate naţională. România a alocat doar 2,6% pentru sănătate dintr'un PIB şi aşa foarte mic în timp ce în Elveţia s'au alocat 9,9%, Austria 9,3%, Germania 8,6%, Slovenia 8,10%.

Devine evident că în acest context speranţele dezvoltării cardiologiei româneşti scad tot mai mult. De aceea, găsirea unor posibilităţi de conlucrare directă, nu prin programe guvernamentale, poate aduce beneficii mai mari. Cooperarea directă între clinici, din ţară şi străinătate, axată pe schimburi profesionale, sprijinirea formării tinerilor în centre specializate, donaţii de aparatură medicală, nu neapărat foarte nouă, care să permită celor ce s'au specializat în efectuarea unor anumite tehnici să le aplice în practică, participarea la programe comune de cercetare ştiinţifică pot reprezenta o alternativă viabilă. Practic, fiecare spital din România poate găsi un partener solid, alături de care, cu sprijinul Românilor din afara graniţelor ţării, să poată progresa.

Realizările obţinute pot fi mai uşor contabilizate şi pot ajunge mult mai repede la cei cărora le sunt destinate, respectiv cetăţeanul de rând.

Înlocuirea cardiologiei expectative cu o cardiologie dinamică, intervenţională înseamnă, mai ales pentru grupele de vârstă activă, posibilitatea recuperării şi reinserţiei sociale şi implicit degrevarea dela cheltuielile bugetare a unor importante sume pentru medicamente, zile de spitalizare, drepturi de pensie.

Formarea mai multor centre de cardiologie intervenţională, pe lângă descongestionarea centrelor deja existente sub aspectul asistenţei sanitare, pot oferi şansa creării de noi baze de învăţământ în ţară, în care să se formeze noi specialişti, acestor centre revenindu-le şi rolul formării cadrelor medii precum şi a personalului paramedical implicat în îngrijirea acestui gen de bolnavi.

Fără un sprijin real, diferenţa dintre cardiologia românească şi cea practicală în ţările dezvoltate se va accentua, decalajul rezultat fiind tot mai greu de recuperat.

Între dorinţă şi posibilităţile reale, există o mare diferenţă pentru un cardiolog din România, ceea ce face ca de multe ori în sufletul lui deceptionat viitorul să pară sumbru.

Depinde de noi toţi, Românii de pretutindeni ca speranţa să se reaprindă.

Dr. Sorin STAMATU
şi
Dr. Alexandru NECHITA

CITIŢI ŞI RĂSPÂNDIŢI ACEST ZIAR

"HOMO INGURGITANS" ŞI OMIDA PARLAMEANTARĂ

Viorel PALTIN

Parlamentarii nu au voie să iasă în stradă pentru a accede la salarii mai mari. Ei pur şi simplu îşi votează, din bugetul statului (cum s'a întâmplat cu acceptarea bugetul anului 2000), majorarea lefurilor.

Asta îmi aduce aminte de un director al unei instituţii din oraşul X, care era şi preşedintele Comitetului local de luptă pentru pace. Nu ştiu câtă luptă pentru pace a dus sau cât de cruntă a fost acea luptă; cert este că, în calitate de şef al respectivului comitet, dispunea de nişte fonduri, de anumite subvenţii, pe care le folosea după împrejurări.

Într'o zi, îl găsesc pe director în biroul său, care era şi sediul conducerii comitetului-fantomă, aparent copleşit de grijă, cu o cerere în faţă. *"Ce te frământă?"* - l-am întrebat. *"Păi, uite de ce e vorba* - mi-a zis, şi un zâmbet de copil năstruşnic i-a înflorit pe buze. *Tocmai am făcut, în calitate de director, o cerere către preşedintele Comitetului de luptă pentru pace - adică tot către mine - ca să scot nişte bani de protocol pentru o masă la restaurant cu câţiva tovarăşi, iar acum stau pe gânduri, dacă să aprob sau nu"*. Zbaterea lui interioară n'a durat, însă, prea mult. A luat stiloul şi, cu scrisul său inimitabil de sfertodoct, a pus rezoluţia *"Se aprobă suma de 2.000 lei"*... În felul acesta lupta pentru pace din oraşul X a luat un nou avânt, în timp ce clasa muncitoare - care era prinsă până peste cap în această activitate - s'a simţit execelent la restaurant, prin reprezentanţii săi.

Cu şi mai mulţi ani înainte, un deputat al unui partid istoric care câştigase alegerile, le spunea triumfător consătenilor săi: *"Oameni buni, cuţitu-i la noi, chita-i la noi"*.

A curs de-atunci multă apă pe Dunăre şi pe râurile interioare ale patriei, dar oare s'a schimbat ceva în mentalitatea celor *"suspuşi"*, a căror menire ar fi să servească poporul?

În cărţile lor de istorie şi antropologie savanţii vorbesc de mai multe faze prin care ar fi trecut omul, dela stadiul animalic până la condiţia de azi. Omul a fost numit, în funcţie de etapa din cadrul evoluţiei, când *"homo erectus"* (pentru epoca în care, chipurile, s'ar fi ridicat dela starea de patruped în două picioare), când *"homo faber"* (făurarul uneltelor, habitatului etc.), când *"homo sapiens"* (care le ştie pe toate...) Teoretic, evoluţia presupune o trecere lentă - nu neapărat liniară - dela ceva inferior, la o treaptă superioară, fapt ce se referă la traiectul fiinţei umane spre istorie şi prin istorie, proces de sute de mii de ani, în care s'a ridicat deasupra animalităţii, devenind *"trestie gânditoare"*... De metafore antropocentriste nu ducem lipsă!

Dar iată că această fiinţă inteligentă, în *"evoluţia"* ei pe trepte superioare, abandonează azi, în numai două generaţii, în plină *"civilizaţie ştiinţifică"*, întreaga armătură morală şi recade într'un fel de nouă barbarie şi animalitate. Organizându-se după tendinţe consumatoriste, omul de azi devine *"homo ingurgitans"* (care înghite). Pentru această nouă specie de om totul este să-şi adjudece, cu un egoism feroce, o halcă cât mai mare pentru imensul său stomac. Astfel, se pare că omului îi va creşte nemăsurat burta (şi nu cantitatea de materie cenuşie a creierului - cum se prezicea...), în care înghesuie tot: hrană cât mai multă şi mai bună, îmbrăcăminte de lux, vile, conturi defraudate din bănci falimentare, automobile străine ultimul tip... lucruri, lucruri, lucruri... Aceasta o face în dispreţ total faţă de sărăcia generală, ignorând lipsurile cumplite ale semenului şi ale unei întregi societăţi aduse la sapă de lemn.

Ceea ce este endemic pentru săraca noastră ţară se vădeşte mai ales la aşanumita ei *"elită"*, formată din reprezentanţi aleşi *"democratic"*. Deputaţii din Parlamentul României au dat un semnal clar că este legitim să vrea, indiferent de greutăţile generale, să dispună de venituri tot mai mari, că e normal şi moral să smulgi dintr'un buget anemic un salariu cât mai mare! După un astfel de exemplu va fi tot mai greu să se ceară poporului să strângă şi mai tare cureaua. Actul de legitimitate şi identitate al lui *"homo ingurgitans"* a fost semnat în Parlament.

Într'o apariţie televizată, un şef al unui răspândit ziar bucureştean caracteriza drept *"aproape imoral"* votul prin care deputaţii şi-au majorat salariile. Cum adică, *"aproape imoral"*, când este de-a dreptul cinic, încalificabil sub raport moral? Ce e aia *"aproape..."*, când lucrurile sunt atât de simple şi nu putem fi decât morali, imorali sau amorali. La ce lecţii de etică va fi participat vreodată respectivul *"director de opinie"*? A fost cât se poate de clar că jurnalistul în cauză vrea să îndulcească lucrurile, să-l împace cumva şi pe cetăţeanul obişnuit, indignat de lăcomia deputaţilor şi, în acelaşi timp, să nu supere prea tare omizile parlamentare.

Chestiunea dublului standard, care se aplică bugetarilor - celor de *"jos"* şi celor de *"sus"* - a apărut cu deosebită pregnanţă în împrejurarea acestui vot ruşinos din Camera Deputaţilor. Este vorba de două baze de calcul diferite - pentru duhai şi pentru câţei - dela care se pleacă în fixarea salariilor, ceea ce va duce la menţinerea majorităţii funcţionarilor publici cu salarii de mizerie (nevoiţi şi motivaţi astfel să practice *"mica ciupeală"* din buzunarul cetăţeanului) şi la augmentarea veniturilor *"elitei"*, în frunte cu onor deputaţii.

Preşedintele Constantinescu, sesizat probabil de guvern cum că bugetul de austeritate nu permite subvenţii suplimentare pentru parlamentari - literalmente nu sunt bani - a adresat Parlamentului, înaintea votului cu pricina, o scrisoare, îndemnându-i pe *"aleşii naţiunii"* la moderaţie şi înţelegere. Un număr ridicol de deputaţi au respins ideea majorării, dar votul a fost covârşitor pentru. Ce dacă nu sunt bani? Se va mai tăia de ici de colo, din turul pantalonilor, din cămăşi sau din fondurile alocate orfanilor şi săracilor, sau din raţia de hrană din spitale(?).

Mentalitatea care se ascunde în dosul acestui funest vot întrece în cinism şi egoism gestul lupului care îşi ia pentru stomacul propriu, din gura puilor, hălcile cele mai mari şi mai grase.

Pe bună dreptate, cetăţeanul îşi pune întrebarea: pe cine am ales? Sau pe cine vom alege? Ce rost îşi are exerciţiul democratic, dacă duce la astfel de aberaţii. O greaţă groasă şi un dispreţ amarnic faţă de politică şi politicianism s'a aşternut peste ţară.

Sfatul nostru

TREZIŢI-VĂ !

George BĂLTEAN

Probleme economice (pe scurt). Trecerea dela comunism la democraţie şi libertate economică (nu am spus *"economie de piaţă"* deoarece termenul cam sperie, neştiindu-se despre ce este vorba, şi nimeni nu explică clar poporului român), costă foarte mulţi bani, iniţiativă, muncă şi timp.

Cât costă trecerea în bani? Să luăm un exemplu concret: fostul RDG, adică Germania de Est, unită de 10 ani cu Germania de Vest. Până acum, Germania de Vest a investit în Est peste 1.000 miliarde de mărci. S'au construit autobane, şosele, căi ferate, gări, oraşele au fost renovate, instituţiile refăcute etc., etc. Încă peste 1.000 miliarde de mărci au fost investiţi în industrie, comerţ, bănci, respectiv s'au efectuat investiţii economice de către capitalul particular din Germania de Vest (partea principală), dar şi din alte ţări occidentale şi UE. Deci, refacerea teritoriilor din Est, distruse de comunism, a costat până acum peste 2.000 miliarde de mărci (peste 1.000 miliarde dolari). Aceasta pentru un teritoriu mai mic decât România, care a fost mai industrializat decât România şi cu o populaţie de un înalt nivel de disciplină, hărnicie şi calificare.

RDG a fost cea mai avansată ţară din lagărul socialist. După zece ani, putem spune că încă mai este mult de făcut până când populaţia din Est va ajunge la nivelul celei din Vest.

În Occident există sume uriaşe de bani - mii de miliarde de dolari - care aşteaptă să fie investiţi în mod profitabil şi pe o lungă perioadă de timp. Aceşti bani însă nu sunt daţi spre România, din lipsa de încredere în conducerea ţării, comuniştii şi voit-democraţii. Stropul de 600 milioane de dolari abia ajunge să ţină ţara deasupra apei. Ar fi nevoie de 20-30 miliarde de dolari anual pentru cel puţin 20 de ani de acum încolo, pentru ca România să ajungă la un nivel care să se apropie de nivelul mediu din Occident. Ar fi nevoie de manageri occidentali, care să conducă, să arate Românilor cum se munceşte raţional, calificat şi profitabil. Prin ei s'ar putea aduce şi tehnologia occidentală.

România face împrumuturi în Vest, care trebue să fie restituite, inclusiv, dobânda. Până acum banii împrumutaţi nu au fost rentabili, căci au luat alte căi decât cele de producţie. Constantinescu se văita că României i se dau puţini bani şi nu i se iartă nimic, iar Poloniei i s'au iertat (s'a renunţat) 40 miliarde de dolari. Dovedind fapte şi nu doar vorbe, România poate să obţină renunţarea la plata datoriilor către Occident. Orişice se poate obţine şi realiza, dacă se ştie cum. *"Gewusst wie!" (să ştii cum!)*, se spune în Occident.

Iniţiativa? Cine şi cu ce bani, cu ce tehnologie, cu ce maşini? Baza iniţiativei este proprietatea particulară, care abia recent a fost legiferată. Realizarea ei, probabil peste 2-3 ani. Până atunci...

Se cere multă muncă. În Occident auzim frecvent că Românii nu muncesc, că sunt leneşi, că se mulţumesc cu puţin, au nivel de viaţă redus, sunt înapoiaţi. Moralul muncii este redus. Oamenii nu au interes să muncească. 100 (o sută) de dolari pe lună sunt foarte puţini bani. Hoţii şi borfaşii nu muncesc, dar sunt oameni bogaţi, au vile, şi nimeni nu-i trage la răspundere. Deci, în România Justiţia nu prea este justiţie. În conducerea partidelor istorice am auzit că *"Nu avem oameni"*. Cum nu? În România există mii şi mii de oameni foarte buni care ar putea să conducă ţara, dar au fost împiedicaţi de actualii conducători să se ridice.

Este nevoie de mult timp. Cât timp? Ce perspectivă poate avea România în condiţiile mersului actual? Când va fi acceptată România în UE? În 2007? Promisiuni, visuri! În condiţiile menţinerii actualei stări de fapt, România nu va intra în UE nici în 2010.

Treziţi-vă! Situaţia ţării este catastrofală. Este nevoie de unirea tuturor Românilor din ţară, a Românilor din ţară cu cei din exil şi împreună să se acţioneze pentru ridicarea României din dezastru. În joc este existenţa poporului român şi nu a unui partid sau altul. ***Posibilităţi există***, trebue văzute şi mai ales, acceptate! Cei care nu le acceptă, aceia sunt trădătorii României.

You want to know more about:

- Finding a job?
- Starting a business?
- Connecting Canadians?
- Children's services?
- Safe boating?
- Health and quality care?

The Government of Canada is making it easy for you to reach us. One-stop access for information on more than 1,000 services is available at your fingertips.

Don't hesitate to contact us!

Vous voulez en savoir plus sur...

- la recherche d'emploi ?
- comment démarrer une entreprise ?
- un Canada branché ?
- les services à l'enfance ?
- la sécurité nautique ?
- la santé et les soins de qualité ?

Le gouvernement du Canada vous simplifie l'accès à de multiples renseignements. Un guichet unique offrant de l'information sur plus de 1 000 services se trouve au bout des doigts.

N'hésitez pas à communiquer avec nous !

1-800-O-Canada
1-800-622-6232
www.canada.gc.ca
TTY/ATME 1-800-465-7735
Canada

DILEMA ELECTORALĂ

Aurel S.MARINESCU

Peste 5 luni poporul român este chemat la urne, aşa cum stă bine unei ţări în care domneşte un regim democratic.

În acelaşi timp, bietul Român din ţara *"democraţiei originale"* a ajuns în poziţia tragico-comică a cetăţeanului turmentat al marelui I.L. Caragiale, şi se întreabă şi el azi: *"eu cu cine votez?"*

Diferenţa însă între *"cetăţenii turmentaţi"* despre care facem vorbire este că în timp ce acela al marelui dramaturg Caragiale era turmentat din cauza consumului exagerat de alcool, Românul turmentat al anului electoral 2000 este turmentat de confuzia politică ce domneşte în ţară, rezultat al deziluziilor, descurajării şi mai ales al neîncrederii şi al disprețului faţă de candidaţii principali la Preşedinţia României.

Sigur că fenomenul corupţiei politice există în multe ţări, dar nu la dimensiunile şi intensitatea din România. Se poate da exemplu Coreea de Sud, Israel, unde preşedintele ţării Veizman va demisiona şi fostul şef de guvern Natanyahu este sub cercetare penală sau Helmuth Kohl, fostul şef al guvernului german anchetat pentru *"ingineria financiară"* făcută pentru partidul său ş.a.

Este de netăgăduit că şi în România antebelică a existat corupţia unor oameni politici şi reamintim scandalurile politico-financiare: timbrul Aviaţiei, Skoda, înzestrarea armatei, falimentul băncii Marmorosch Blank, numai că şi în România din trecut corupţia a fost la scară redusă fiind vorba de câtiva implicaţi în afaceri oneroase, necurate.

Spre deosebire de trecut, azi în România post-comunistă, fenomenul la care ne referim are proporţii molipsitoare şi de masă; aproape întreaga clasă politică este implicată în fel de fel de afaceri oneroase, trafic de influenţă, luare de mită etc. Politicienii de azi ai ţării cu o cultură politică îndoielnică, lipsiţi de dragoste de ţară şi popor, membri în felurite consilii de administraţie ale Întreprinderilor de Stat subvenţionate sunt proprietari camuflaţi sau *"pe faţă"* de întreprinderi *"privatizate"* pe căi ocolte şi alte feluri de afaceri suspecte şi au doar o singură preocupare: îmbogăţire rapidă şi substanţială în detrimentul intereselor generale ale ţării.

Zi de zi se constată asemenea atitudini de sfidare a ţării: mărirea propriilor salarii, fel de fel de avantaje votate, pentru ei, voiajuri în străinătate pe banii ţării, absenteism, inexperientă şi târguirea votării legilor importante.

De curând au apărut alte două mari scandaluri: *"Firul roşu"* şi cazul *"Adrian Costea"*, sau cum s'au furat tehnic *"multe milioane de dolari"*. În ambele scandaluri sunt implicaţi şi câţiva dintre candidaţii la funcţia supremă de Preşedinte al României la alegerile din toamna anului 2000: Iliescu, Meleşcanu. În această situaţie, ce credibilitate prezintă aceşti candidaţi în faţa poporului român?

Să-l luăm de exemplu pe candidatul Ion Iliescu, preşedintele PDSR şi 6 ani fost preşedinte al ţării. Nu este suficient că a patronat jaful ţării în cei 6 ani; nu este de ajuns că a patronat corupţia la nivelul cel mai înalt de dimensiuni nemaiîntâlnite, atât în partidul său, cât şi guvernul ţării; nu a fost suficient că pentru clientela sa politică şi adepţii săi a devalizat Bancorex, bancă de stat, creind poporului român o pagubă de 40.000 de miliarde de lei (câteva miliarde de dolari); nu a fost suficient rolul duplicitar în politica externă faţă de ţările vestice, dorinţă exprimată ca *"România să facă parte din structurile atlantice şi în acelaşi timp legătura directă, secretă telefonică 'firul roşu' cu Moscova, de unde a primit 'indicaţii preţioase'"*.

Ce garanţie au spusele sale de azi, ce încredere poate prezenta acest candidat care 6 ani a făcut tot ce a fost posibil să oprească mersul spre normalitate al ţării?

Ce încredere prezintă candidatul Ion Iliescu, care este înconjurat de şi care a apărat o bandă de afacerişti - pe seama avutului obştesc, gen Bivolaru, traficanţi de influenţă, ciubucari gen Hrebenciuc, demagogi nerușinaţi, mincinoşi şi perverşi? De ce adică nu s'ar repeta cele ce s'au petrecut sub cei 6 ani de conducere a sa a ţării? Doar este bine ştiut că dezastrul de azi al României este în cea mai mare parte rezultatul conducerii sale dintre 1990-1996 şi este clar că în cazul unei victorii electorale, PDSR şi I. Iliescu vor continua aceleaşi practici, acelaşi drum al dezastrului.

Pe plan politic, I. Iliescu este vinovat de trădare, în special că a acceptat şi consfinţit prin tratat, continuarea efectelor pactului Ribbentrop-Molotov. În loc să repare nedreptatea istorică de despărţirea Basarabiei de ţară a consimţit la existenţa a două ţări româneşti.

Ziarul francez *"Figaro"*, la 13/14 Mai 2000, după ce a comentat evenimentele din România în lumina *"cazului Adrian Costea"*, plecat din ţară în 1980 în USA, de acolo în Franţa şi rămas de 20 de ani cetăţean român, avertizează că acest scandal al *"spălării banilor"* va atinge grav imaginea a trei candidaţi la preşedinţie. Iliescu - patronul acestei bande organizată din partidul său, PDSR, care a iniţiat şi condus această acţiune, Teodor Meleşcanu şi Emil Constantinescu.

Într'adevăr, nici candidatul Teodor Meleşcanu nu prezintă vreo garanţie pentru generoasele sale promisiuni electorale. Acum aflăm cu stupoare că acest Adrian Costea, suspect a fi securist *"acoperit"*, trimis în Franţa în 1980 în perioada înlocuirii ofiţerilor DIE deconspiraţi de generalul Pacepa, este acela care a avut o influenţă deosebită asupra grupului de iniţiativă care a constituit ApR (partidul cu preşedinte T. Meleşcanu), inclusiv donatorul fondurilor pentru această acţiune, *"nasul"* partidului care se mai numeşte *"al securiştilor"*, dat fiind numărul mare de asemenea îndivizi ajunşi în conducerea lui.

Pentru cei ce cunosc rolul nefast şi criminal jucat de Securitate, situaţia ApR este un caz grav, dar nu pentru T. Meleşcanu, care a afirmat de curând că *"nu este deloc ruşine să fi fost securist!!!"*; punctul 8 al Proclamaţiei dela Timişoara nu mai este de actualitate. De fapt s'a scris despre poziţia sa în DIE.

Dar T. Meleşcanu este implicat direct, ca fost ministru de Externe al lui Iliescu, în secreta afacere a *"firului roşu"*, dezvăluită de ziarul rus *Zavtra*. Până la această *"indiscreţie"*, a păstrat secretul complicităţii sale şi a existenţei *"firului roşu"*, când *"de ochii lumii"* cercetările au demarat, actele compromiţătoare au dispărut din MAE, spre a nu se cunoaşte adevărul cu consecinţa *"şifonării"* imaginii candidatului Meleşcanu.

Ceva totuşi a ieşit la suprafaţă, dând naştere conflictului Meleşcanu-Ciauşu (ambasadorul din Franţa), foşti prieteni şi şcoliţi împreună, pe vremea lui Ceauşescu, în Elveţia şi altele mai *"speciale"*. Nici nu s'a *"cocoloşit"* încă scandalul *"firului roşu"* şi a apărut *"afacerea Costea"*, în care este implicat T. Meleşcanu care, fost Ministru de Externe, a aprobat paşapoarte diplomatice lui Adrian Costea (şi soţiei sale), care este mentorul şi creatorul partidului său, ApR de mai târziu, unde este azi preşedinte. Dacă se mai adaugă unele ştiri din presă despre amestecul senatorului Meleşcanu în diferite afaceri, începe să se întregească şi imaginea sa de membru marcant al politicienilor corupţi, de azi, ai ţării.

Diferite afaceri una după alta, *"Tigareta"*, *Megapower*, *Airbus*, flota de pescuit oceanic, flota maritimă, îmburghezirea demnitarilor PDSR-işti şi multe afaceri mari dubioase au rămas nedescoperite de justiţia celui care s'a declarat de câteva ori ca luptător împotriva corupţiei. Dela începutul mandatului său E. Constantinescu s'a autoproclamat luptător neînfricat împotriva corupţiei, asigurând poporul român (personal l-am văzut în două ocazii pe canalele TV româneşti) în mod solemn, afirmând că îşi va respecta promisiunile electorale, acţionând viguros ca justiţia să-şi desfăşoare activitatea de depistare - anchetare - sancţionare a acelora ce au jefuit ţara.

Nu s'a întreprins nimic serios împotriva marilor *"rechini"* autohtoni a miliardarilor *"apăruţi peste noapte"*, iar afirmaţia sa făcută în străinătate, că nu mai există corupţie este în flagrantă contradicţie cu afirmaţia tot a D-sale de a fi fost boicotaţi în lupta cu vechile structuri (cine i-a împiedicat să nu le demoleze cum a promis?) şi chiar şi de cei apropiaţi, socotindu-se învins, solicitând compasiune, printr'o poveste de adormit copiii, electorală.

Ziarul *"Le Parisien"* din 2 Mai dezvăluie afacerea de spălare a banilor publici a lui Adrian Costea în care ar fi implicată şi Preşedinţia României. Frumoasă prezentare a imaginii României în lume!

Petre Roman nu a fost implicat în vreun recent scandal financiar. El le are pe ale sale, mai vechi şi încă neclarificate: înstrăinarea caselor de protocol naţionalizate pe timpul când era şeful guvernului; Airbus, Megapower, flota de pescuit oceanic, maritimă şi cazurile politice: apariţia şi rolul său la revoluţia din 1989, rolul său la mineriade, şantajul permanent asupra coaliţiei şi poziţia sa de frânare a drumului normal pe care trebuia să-l urmeze România, în interesul cui?

Un caz de trădare naţională este tratatul dintre România şi Republica Moldova (Basarabia) semnat de Petre Roman, actualul Ministru de Externe şi E. Constantinescu: o altă renunţare la un teritoriu românesc.

Suntem convinşi că până la alegeri va fi o *"adevărată bătălie"* a dosarelor scoase pe piaţă cu dezvăluiri senzaţionale de compromitere a multora, inclusiv a candidaţilor.

OAMENII FĂRĂ CARTE ÎL VOTEAZĂ PE ILIESCU

Ovidiu BANCHEŞ

Fundaţia pentru o Societate Deschisă (FPSD) a prezentat, la sfârşitul lunii Mai, primul Barometru de Opinie Publică (BOP) realizat pentru anul în curs. Cercetarea, desfăşurată între 4 şi 14 Mai de Institutul Metro Media Transilvania, a operat cu un eşantion de 1.796 persoane, reprezentativ pentru populaţia adultă neinstituţionalizată a României, cu o eroare tolerată de +/-2,3%. În eşantion au fost incluse 60 de comune şi 51 de oraşe răspândite în toate regiunile istorice ale ţării. Actualul barometru analizează domenii mult mai variate decât studiile anterioare, anchetând pe lângă *"spectacularul"* politic şi alte aspecte ale vieţii sociale. Realizatorii cercetării au precizat că *"nimeni nu a făcut, până acum, atâtea verificări de date"*.

Elementul inedit al sondajului îl constituie cota de 51% la care a ajuns pedesertul Ion Iliescu, în preferinţele electoratului. Potrivit rezultatului BOP, dacă Duminica viitoare ar avea loc alegeri pentru Preşedinţie, Iliescu ar aduna jumătate plus unu din sufragiu, fiind urmat de Emil Constantinescu (19%), Teodor Meleşcanu (14%) şi C.V. Tudor (9%). Din totalul opţiunilor exprimate, 30% din intervievaţi sunt nehotărîţi, iar 11% nu ar vota.

Sociologii consideră spectaculosul procent întrunit de Ion Iliescu drept o consecinţă a numărului mare de nedecişi, în condiţiile în care electoratul fostului preşedinte este unul foarte stabil. Astfel, dacă ne raportăm la cei 41% care nu şi-au nominalizat alegerea, putem spune că Ion Iliescu se află în acest moment sub limita de 30%, la fel ca acum patru ani. Precizăm că perioada de intervievare a coincis cu debutul scandalului *"Costea"*. Explicaţia oferită de sociologi este că alegătorii lui Iliescu, deşi sunt consumatori de informaţie, selectează numai tipul de canal care le confirmă opiniile, rămânând reticenţi la ceilalţi stimuli.

Profilul electoratului potenţial al lui Ion Iliescu se caracterizează printr'un nivel redus de educaţie şcolară, un consum ridicat de cultură mediatică, cu un grad redus de toleranţă interetnică şi locuieşte predominent în zona Moldovei, reiese din interpretarea sondajului. Aceeaşi cercetare relevă că alegătorii lui Emil Constantinescu sunt persoane vârstnice, cu toleranţă interetnică, pro NATO şi UE, care trăiesc mai bine şi consideră corupţia redusă.

Cei care au făcut sondajul spun că atitudinea electoratului faţă de vot include şi foarte multe componente iraţionale datorate unor erori de percepţie. *"Creşterea"* lui Iliescu înseamnă, de fapt, o scădere şi o redistribuţie a opţiunilor electoratului faţă de ceilalţi candidaţi. Observăm că toate scandalurile înregistrate în ultimul timp, inclusiv tensiunile din sistemul financiar-bancar, nu au făcut altceva decât să crească neîncrederea electoratului faţă de instituţiile politice şi economice, sporind numărul de indecişi. Astfel, 71% dintre subiecţi au *"puţină"* sau *"foarte puţină"* încredere în bănci, iar în Parlament 86% sunt neîncrezători.

Pentru partidele politice, procentajul de 47% realizat de PDSR poate fi, de asemenea, judecat prin prisma celor 34% de nehotărîţi şi 14% care nu ar merge la vot. La acest capitol - alegerea partidului sau alianţei preferate, 15% din Români ar vota cu CDR, 11% pentru PDSR, 10% ar alege ApR, 6% UDMR, iar 5% PD. Urmărind modul în care ar vota Românii, remarcăm că în structura şi cultura politică a electoratului nu s'au produs schimbări majore. Mentalităţile nu s'au schimbat semnificativ în cei zece ani de exerciţiu democratic. Totuşi, zarurile nu au fost aruncate, încă. Marele segment de nehotărîţi va fi cel care va decide rezultatul alegerilor. Deocamdată ştim un singur lucru: sectorul nehotărîţilor nu este unul omogen. Voturile acestora se vor îndrepta spre cel care va reuşi să-i convingă cel mai bine, indiferent de provenienţa candidatului.

Revenind la Barometru, descoperim o situaţie paradoxală în urma analizării datelor acestuia: creşterea

Continuare în pag. 7

MUZICĂ - VIDEO
CĂRŢI - ZIARE

CEREŢI CATALOAGELE GRATIS:

***DE CARŢI - PESTE 1,000 DE TITLURI**
AVENTURI, ISTORIE, CARTI DE BUCATE, DICTIONARE, PARANORMAL, POLITISTE/SPIONAJ, RELIGIE/BIBLII, COPII, MANUALE SCOLARE, FILOZOFIE, COMPUTERE, BELETRISTICA, BEST SELLER, INDREPTARE, MEMORII

***CASETE/CD - PESTE 120 DE TITLURI**
CANTARETI CELEBRI DE MUZICA POPULARA ,USOARA, DE PETRECERI SI ANIVERSARI, ROMANTE, COLINDE, BISERICEASCA, CLASICA, COMICI VESTITI, POP, POVESTI PT. COPII (SPUSE DE ACTORI CELEBRI)

* **VIDEO - PESTE 40 DE TITLURI**
COMICI VESTITI, TEATRU, FILME VESTITE (Dacii etc.) MUZICA SI DANSURI POPULARE, USOARA, COLINDE, POVESTI COPII, PARANORMAL, MANASTIRI, VEDERI, DOCUMENTARE, REVELION '95, REVOLUTIA '89

ABONAMENTE LA ZIARE ŞI REVISTE

CERETI FORMULARUL DE COMANDA:
Ziua, Evenimentul zilei, Romania libera, Rebus, Gazeta Sport, Lumea Magazin, Dosarele Istoriei, Femeia, Expres Magazin, Catavencu
si multe altele - La dvs. acasa prin:

ARTIMMEX INTERNATIONAL
Import-export & distribution of publications and media
3555 Don Mills Rd., Unit 6-530, Willowdale (Toronto) ONT M2H 3N3 CANADA
Tel. 416-493 4096 FAX:416-493 7266
PENTRU CATALOAGE: TELEFONATI SAU TRIMITETI ADRESA!

O FRAZĂ ÎN CURS DE ROSTIRE

Valeriu ARBORE

Educaţiei naţionale îi revine, la ceasul de faţă al învăţământului românesc, un loc ambiguu. Pe de o parte, ea se bucură de cinstirea cuvenită tradiţiei şcolii noastre, prin vocaţia eminamente formativă. Pe de altă parte, e tratată cu o secretă reţinere, ocolită, tocmai când sufletelor fragede li se întipăreşăte, mai viu decât în orice timp, ideea de valoare. Există sentimentul difuz al inactualităţii ei. Însemnătatea-i pare a se menţine datorită unei subvenţii de conştiinţă. E admisă, de unii, într'o rezervaţie istorică, precum o specie pe cale de dispariţie. Dar nu mai este resimţită în contemporaneitate, intrigă ciclul axiologic curent. I se acordă -altfel spus- o recunoaştere de principiu, neonorată însă cu frecventarea efectivă, emoţională. Desigur, acestei imprejurări i se pot afla explicaţii, nu tocmai convingătoare, pornind dela reziduurile încă puternice ale internaţionalismului comunist, şi mergând până la *"recomandările"* ferme, cosmopolite, ale anumitor cercuri şi oculte mondiaiste.

Paradoxul e încă şi mai bulversant. Am crezut că dacă instituţie de resort i s'a redat vechea denumire firească de *"Minister al Educaţiei Naţionale"*, acesta nu va mai avea sarcinile unui *"comisariat al poporului pentru învăţământ"*, ca pe vremea lui Gh.Vasilichi sau Ştefan Voitec. Misiunea sa, ne închipuiam, corespunzând nevoilor societăţii actuale şi structurilor diferenţiale ale personalităţii tineretului dela cumpăna mileniilor, va fi împlinită în spiritul acelor caracteristici promovate sub falnicele ministeriate ale lui T.Maiorescu, Spiru Haret, Oct. Goga, Traian Brăileanu. Ca acţiune, din punctul de vedere al conţinutului, ca efect. Când colo, ce să vezi? Preocuparea primordială a M.E.N., şi a autorităţilor subordonate din teritoriu, are mai mult tangenţe cu birocraţia şi formalismul de tip poliţienesc, ca pe timpul to'a'şilor, cu *"implementarea"* de sisteme moderne discutabile, gen Waldorf, cu vehicularea cunoştinţelor teoretice/învăţarea pură (suport al educaţiei, nu scop prioritar al şcolii), decât cu formarea conduitelor de rol şi de statut ale generaţiei de mâine a Naţiunii Române. Or, însuşi Regele Carol I, adresându-se unei delegaţii de profesori, sublinia*se*, în 1906: *"Nu uitaţi că, mai mult decât talentele, caracterele hotărăsc soarta popoarelor..."* O formulare sobră şi clasică a unui principiu pedagogic fundamental este, de altminteri, şi spusa lui Corneliu Codreanu, că învăţământul *"trebue să pregătească cu prioritate oameni de caracter, membri ai comunităţii naţionale, buni creştini"*. Punând la baza demersului didactic virtutea dragostei lucrătoare. Competenţa şi moralitatea. Spiritul de sacrificiu, *"întru formarea omului creştin, actualizat în cadrul istoriei româneşti"*.

În condiţiile precare ale şcolii democratice, reformate şi re-reformate, silită să asigure spaţiu excedentar materiilor bazate pe pragmatism îngust şi utilitarism mercantil, precum şi limbilor străine, biata educaţie naţională e nevoită să se retragă spăsit în colţul întunecos al eforturilor pedagogice. Asaltul subliminal al *"metoaghelor mogherne"* ale unor dascăli din stirpea lui Marius Chicoş Rostogan, pârjoleşte cam tot ce poate dezvolta, întări şi încălzi simţământul românesculuı: geografia naţională, istoria Românilor, cultura şi spiritualitatea autohtonă, limba *"vechilor Cazanii"*. În aceste timpuri dureroase, nimeni şi nimic n'ar trebui să oprească, de pildă, cultivarea unui curent de religiozitate trăită autentic, pe măsura sensibilităţii copiilor şi adolescenţilor de astăzi. Eticheta *"învăţământ laic şi apolitic"* vrea în realitate să mascheze, cinic şi perfid, o atitudine extrem de vătămătoare pentru mintea, sufletul, voinţa tineretului: colaborarea prezentei Puteri cu ideologia (şi practica) materialistă, de nu importă ce natură. Cine are dreptul să-ţi interzică să-l demaşti pe Antihrist? Dacă repudiezi atentatele la libertate individuală şi naţională, la dreptatea socială, înseamnă că faci politică? De unde această optică beteagă?

Permisibilitatea şi disprețul disciplinei (autorităţii) sunt, chipurile, trăsături ale ideilor post-moderne şi post-creştine (!) despre educaţie. Cei care nu împărtăşesc această mentalitate sunt socotiţi *"învechiţi"* şi ca atare marginalizaţi şi frustraţi. Să fie procesul de învăţământ dela noi din ţară o simplă operaţie de transmitere-înmagazinare de cunoştinţe? Sau trebue să tindă către mai departe, ca din informaţiile achiziţionate să scoată puteri moral-spirituale ? *"Reforma şcolară trebue să vină dela reforma omului"*, cuvintele aparţin unui ministru prestant din ajunul războiului antibolşevic. Ele-şi menţin mereu via actualitate. Cu adausul făcut odată de pedagogul francez Paul Janet: *" In opera de perfectionare, copilul nu e numai obiect, ci şi instrument de desăvârşire a celor care-l înconjoară"*. Altfel zis, şcoala nu se poate mărgini stângaci la domeniul strict al ştiinţei, ci e datoare să fie un important factor de educaţie.

Trezirea la realitatea hâdă a venit. Cam târziu, dar a venit. Ne place cum se exprimă româneşte şi cum se comportă nenumăraţi elevi, în locuri diferite, cu felurite prilejuri, în relaţii interpersonale. Expunerea lor prematură (după oribile *"modele"* neromâneşti şi antiromâneşti) la oroare, droguri, alcoolism, sex, violenţă, atacurile la valoarea familiei şi la virtuţile etice tradiţionale, încurajează o mentalitate a forţei fizice brutale, desensibilizează şi, cu timpul, dezumanizează. Dacă arta a fost definită, într'o formulă celebră de către Doamna de Staël, drept o *"nobilă inutilitate"*, iată există şi riscul unei şcoli de o inutilitate ignobilă când ea e despuiată de specific românesc. Educaţia naţională înseamnă, dimpotrivă, continuitate de sentimente şi aspiraţii cu şirul de generaţii harice (nu satanice) ce ne-au precedat. Înseamnă onoarea unei poliţe de datorii şi răspunderi faţă de trecut şi viitor. Înseamnă acel patriotism al faptei creatoare (*"şcoala muncii"*, cum articula marele Român şi savant Simion Mehedinţi), element de căpetenie al sistemului educativ. Acestea dau, în analiză ultimă, seninătate, încredere, spirit de solidaritate între aceiaşi fraţi de cruce şi de sânge. Pedagogul, profesorul, publicistul şi cercetătorul prestigios Onisifor Ghibu arăta, în 1941, că *"cea mai mare problemă a timpului nostru nu este nici problema armamentului, nici problema economică, ci problema educaţiei"*. Cu ani în urmă, fondatorul Mişcării Legionare avertizase:*"Răul, mizeria, ruina ne vin dela suflet... Poporul român, în aceste zile ale lui, nu are nevoie de un mare om politic (...), ci de un mare educator"*. Pe acest om îl aşteaptă azi Românii-români şi creştini! Model nu de tipul unei utopii, ci de tipul unei nostalgii recuperatoare. Gaudeamus ! În marile ritmuri ale prezentului, tânăra generaţie nu şi-a pierdut credinţa, speranta, iubirea. În numele viitorului românesc, ea este o *"frază în curs de rostire"* Sf. Augustin).

CITIŢI REGULAT

CUVÂNTUL ROMÂNESC

ANIVERSAREA LEGIUNII

Grupul întemeietor al Legiunii Arhanghelul Mihail: Căpitanul, Ilie Gârneaţă, Radu Mironovici, Ion Moţa, Tudose Popescu si Corneliu Georgescu (închisi la Văcăresti 1924)

La 24 Iunie se împlinesc 63 de ani dela înfiinţarea Legiunii *"Arhanghelul Mihail"*. Înfiinţată de Corneliu Zelea Codreanu, împreună cu unii dintre şefii studenţimii române din Generaţia dela 1922, Legiunea a militat pentru Dumnezeu şi Biserică şi pentru o înălţare în cinste şi vrednicie a Neamului Românsc. Pe aceste linii, ea s'a angajat dela început într'o vie acţiune de combatere a comunismului şi a unei campanii de instaurare a virtuţilor în viaţa politică şi cetăţenească.

Dar cu toate aceste frapante năzuinţi idealistice, drumul Legiunii a fost extraordinar de aspru şi de tragic. O puternică lume internaţională care nu vedea cu ochi buni naţionalismul Legiunii; politicieni îndepărtaţi de sufletul ţării care-şi vedeau situaţiile ameninţate; şi-un rege infam şi hulit (care a făcut din Palatul regal bordel şi tripou), şi-au unit împreună forţele pentru a desfiinţa Legiunea, în câteva rânduri. La fiecare dizolvare, legionarii au fost arestaţi (în chip samavolnic) şi întemniţaţi sau internaţi în lagăre sau închisori. Drumul legionar de prigoane şi persecuţii a culminat cu uciderea (prin strangulare) a lui Corneliu Zelea Codreanu, în noaptea de Sf. Andrei din 1938.

Dar în ciuda tuturor prigoanelor, suferinţelor de nedescris, şi a uciderilor, de care legionarii au avut neîncetat parte şi după omorîrea Căpitanului lor şi a Comandanţilor legionari fruntaşi, spiritul românesc legionar n'a putut fi înfrânt niciodată pentrucă s'a identificat cu năzuinţi din adâncimile sufletului neamului.

Pentru regimul comunist român, la fel ca şi pentru alţii din trecut, Românii legionari au fost cei mai temuţi adversari. De aceea legionarii au avut năpraznica soartă ca să constituie marea masă a întemniţaţilor politici din teribilele închisori comuniste.

Duşmanii ei de moarte (de alaltăieri, de ieri sau de azi) au persistat în a ponegri şi acuza Legiunea, în chip şi fel. Astfel Legiunea a fost taxată că este nazistă sau fascistă. În fapt Legiunea n'a fost niciodată nici nazistă şi nici fascistă. Ea a fost un singur lucru: Un curat şi autentic fenomen românesc.

Din punct de vedere spiritual, Legiunea a fost acuzată că ar fi o Mişcare mistică. În ceea ce priveşte această chestiune a misticismului, Corneliu Z. Codreanu a spus (La ultimul lui proces din Mai 1938) *"împotriva misticei comuniste care ameninţă lumea cu distrugerea nu se poate lupta decât cu o altă mistică"*.

Două lucruri sunt în afară de orice discuţie:

Nici o altă mişcare politică din istoria Ţării Româneşti n'a plătit un mai mare tribut de suferinţă, de sânge, de moarte, şi chiar de martiraj, pentru credinţele şi curajul demn al atitudinilor ei.

Iar al doilea lucru este faptul că (după toate cele înfruntate de legionari), la 63 de ani dea înfiinţarea Legiunii, spiritul românesc Legionar este încă foarte viu. Ca să nu mergem mai departe, este destul ca să aruncăm ochii şi să vedem că cele mai multe din înfăptuirile şi activităţile româneşti din exil au la bază resursele inepuizabile ale spiritului românesc legionar. În consecinţă, ar fi pur şi simplu stupid ca să nu recunoaştem marea realitate pozitivă a spiritului legionar din viaţa noastră naţională.

Serafim BRUMAR

OAMENII FĂRĂ CARTE ÎL VOTEAZĂ PE ILIESCU

Urmare din pag. 6

optimismului alegătorilor în timp ce opţiunea de vot se îndreaptă, predominant, spre actuala opoziţie. Se poate spune că Românii au început să perceapă o îmbunătăţire a stării de lucruri şi deschiderea unor oportunităţi. Pe de altă parte, votul pentru schimbare reliefează scăderea încrederii cetăţenilor în clasa politică.

În clasamentul instituţiilor în care oamenii au încredere *"multă şi foarte multă"* pe primul loc se află Biserica (85%), urmată de Armată (79%), Poliţie (43%), Primărie (34%), Justiţie (28%), Preşedinţie (20%), bănci (19%), sindicate (14%), Guvern (13%), Parlament şi partide politice (9%).

Personalitatea politică în care Românii au încredere *"multă şi foarte multă"* este Ion Iliescu (41%), urmat în top de Mugur Isărescu (39%), Teodor Meleşcanu (34%), C.V. Tudor (25%), Adrian Năstase (24%), Emil Constantinescu (19%), Traian Băsescu (18%), Petre Roman (18%), Victor Ciorbea (13%), Valeriu Tabără (13%), Valeriu Stoica (12%), Mircea Ionescu-Quintus (13%), Varujan Vosganian (11%), Virgil Măgureanu (10%), Radu Vasile (9%), Ion Diaconescu (7%), Ioan Mureşan (7%), Marko Bela (6%).

Cele mai mari nemulţumiri ale Românilor în ceea ce priveşte activitatea guvernamentală sunt legate de politica Executivului faţă de locurile de muncă (86%), agricultură şi industrie (81%), reducerea corupţie (78%), sănătate (72%), învăţământ (63%). Peste jumătate dintre Români (66%) cred că în ţară lucrurile merg într'o direcţie greşită. Doar 16% apreciază că direcţia de evoluţie a lucrurilor este bună, iar 18% nu ştiu sau nu pot aprecia. Oamenii se tem cel mai mult de preţuri (30%), boală (24%), un război în zonă (21%), pentru viitorul copiillor (11%), de criminalitate (6%), şomaj (5%). Pentru a-şi rezolva problemele, oamenii trebue să ofere cadouri la spital (55%), locul de muncă (29%), tribunal (24%), şcoală (22%), Poliţie (20%), Primărie (12%).

Oamenii cred că toţi copiii trebue să înveţe religia la şcoală (88%), serviciul militar să fie obligatoriu pentru toţi bărbaţii tineri (80%), statul să finanţeze Biserica (74%), iar sectele să fie interzise (55%).

Acestea sunt, în mare, datele culese de Metro Media. Complexitatea cercetării, precum şi multiplele operaţiuni de verificare la care a fost supusă analiza datelor, ne îndreptăţesc să credem că rezultatele sunt foarte aproape de realitate. În acest caz, putem concluziona că realitatea este sumbră.

Ovidiu BANCHES

IN MEMORIAM!

NICOLAE ISPAS NAUM

Deşi în actele de stare civilă figura cu numele de Ispas Naum, toţi îl cunoşteau doar sub numele de Nicu Naum.

Era Cavalerul Absolut al Ordinului *"Fraţiilor de Cruce"* şi, deşi trecuse de mult pragul celor 70 de ani, a rămas neschimbat, aşa cum intrase în adolescenţă în Frăţie. Nimic n'a putut să-i altereze puritatea sufletească, deşi asalturile împotriva ei nu l-au ocolit.

În *"Războiul lui Antonescu cu Fraţii de Cruce"*, cum a redat sugestiv Nicolae Călinescu acea nefericită perioadă din istoria României, Nicu Naum a fost prins în malaxorul acestei încleştări şi a ajuns la închisoare. După o perioadă scurtă în închisoarea Vaslui, a ajuns în toamna anului 1942 în închisoarea din Alba Iulia, cu grupul de fedeciţi dobrogeni din care făceau parte Dumitru Paceag, Nicolae Roşca, Cornel Oţelu, Panaitescu şi alţii. Au nimerit într'o perioadă când închisoarea Alba Iulia, destinată Fraţilor de Cruce, elevi de liceu care trecuseră de 18 ani, era pedepsită de colonelul magistrat Alex. Petrescu, directorul general al penitenciarelor pe ţară.

În crunta stare de război, când hrana deţinuţilor din Alba Iulia consta în mămăliga de *"mei"* (da, mei, nu porumb) şi supă de *"caralabe"*, gulii tăiate mărunt cât o anafură care nu se găseau mai mult decât câteva bucăţi în ciorbă, deţinuţilor, adolescenţi în plină formare, le-au fost suspendate şi pachetele cu alimente de acasă.

Slăbiseră cu toţii, unii au contractat câte o tuberculoză galopantă, dintre care cel mai slăbit, Bădărău, un talent de pictor deosebit, a murit pictând icoane pentru o biserică, în starea de tensiune care domnea în închisoare, doar Nicu Naum era de neînfrânt, aducând în celule noile cântece pe versurile lui Dumitru Paceag, puse pe note la Tulcea de fratele său, Vică Paceag. Romanţele *"Tatiana"*, *"Un greier micuţ"* şi altele, nimeni nu le cânta mai cu patimă decât Nicu Naum.

In Noembrie 1942, a apărut decretul Lege de trimitere pe front pentru reabilitare a deţinuţilor, dar directorul închisorii a amânat punerea în libertate a Fraţilor de Cruce, pentrucă nu aveau stagiul militar satisfăcut, până la încorporarea noului contingent 1944, care urma să se facă la 1 Aprilie 1943. Deşi decretul prevedea eliberarea cu cel puţin 10 zile înainte de încorporare, directorul închisorii Alba Iulia nu i-a eliberat pe deţinuţi decât la miezul nopţii de 22-23 Martie, luându-le tinerilor încă două zile de libertate...

Nicu Naum a fost incorporat în Regimentul 2 Pionieri de Gardă, cu sediul pe şoseaua Bucureşti-Ploieşti, alături de fortul Otopeni. După perioada lunilor de instrucţie, a fost trimis la centrul Sărata din Basarabia, unde se formau batalioane de reabilitare pentru a fi trimise pe linia întâi a frontului.

Ca mulţi dintre cei trimişi să fie omoriţi pe linia întâi, Nicu Naum a fost protejat de îngerul său păzitor şi a scăpat nevătămat, dar a fost luat prizonier de Ruşi, când întreaga armată de pe frontul de Răsărit a primit ordin să nu se mai lupte şi să depună armele, pentrucă la 23 August 1944, s'a semnat Armistiţiul cu Ruşii. Cunoscând perversitatea bolşevicilor şi tactica lor, profitând de paza slabă a prizonierilor, aflându-se încă pe teritoriul României, ca foarte mulţi alţii, care au simţit pe pielea lor, trădarea din 23 August, Nicu Naum a evadat din lagăr şi astfel a scăpat de trimiterea în Siberia.

Scăpat de deportare, se prezintă la Regimentul său 2 Pionieri de Gardă. Regimentul tocmai primise ordinul de plecare pe frontul de Vest. Ardealul fusese eliberat şi trupele române înaintau în Ungaria şi Cehoslovacia. În Nicu Naum ardea chinuitoarea întrebare: *"Cum să lupte alături de Ruşi?"* A luptat împotriva Ruşilor, chiar în umilitoarea poziţie de *"reabilitare"* pentrucă era conştient de pericolul bolşevic. Am fost trădaţi la 23 August, minţiţi că s'a semnat armistiţiul cu Ruşii. *"Chiar dacă Ruşii ar fi înaintat, puteam să luăm calea munţilor şi tot nu ne găseau, dar am crezut în 'armistiţiu' şi Ruşii ne-au luat prizonieri. Eu am evadat, dar cei peste 100.000 de camarazi care au luat drumul Siberiei. Şi acum să luptăm pentru victoria comunismului? Dacă România este acuzată de ce a trecut Nistrul, ce căutăm acum peste Tisa, pentru a lupta în Pusta maghiară şi în Munţii Tatra?"*

Hotărârea lui a fost luată. El nu va lupta alături de bolşevici pentru comunizarea Europei, după ce au pornit la comunizarea României.

A plecat pe front cu regimentul său, dar n'a luptat nici o zi pentru victoria comunismului ci, la prima ocazie, alături de alţi camarazi a fost alături de cei care luptaseră efectiv împotriva bolşevicilor. Şi-a pus întreaga sa capacitate de jertfă în lupta inegală cu monstrul dirijat de Moscova, dar acolo Sus, unde se croiesc destinele noastre, altele erau planurile fixate destinului său.

Rămas pribeag într'o Europă răvăşită de război, salvată dela nazism, dar luată cu asalt de comunism, Nicu Naum şi cei de o credinţă cu el, supravieţuitorii marelui cataclism al celui de-al Doilea Război Mondial, al lagărelor germane şi ale închisorilor din România, priveau ca toţi năpăstuiţii de soartă, spre Lumea Nouă a celor două Americi.

Săraci, lipsiţi de orice bunuri, unii cu sănătatea şubredă, nu aveau decât tinereţea şi idealul lor. Triaţi, ca negrii de pe vremuri de către noii stăpâni, aceşti refugiaţi erau îmbarcaţi în pântecele marilor transaltantice, unii cu destinaţia spre întinsele pampasuri ale Argentinei şi misterioasele păduri ale Braziliei, alţii spre sobra şi recea Canadă sau ispititoarea lume a Statelor Unite.

Încercările prin care trecuse Nicu, îi afectaseră sănătatea şi a scăpat ca prin minune de o boală de plămâni. Iremediabil romantic, o mare dragoste se sfârşeşte printr'o fericită căsătorie şi Nicu Naum vine în Canada, însoţit de devotata sa Marioara care, în scurta lor convieţuire i-a dăruit trei copii şi o lungă, dureroasă stingere de viaţă, care s'a prelungit în ani grei de suferinţă. Faţă de atâtea încercări, este de neînchipuit ce resurse sufleteşti a avut acest om, ca în fiecare zi şi la orice oră să fredoneze un cântec, să zâmbească şi să-i ajute pe alţii mai puţin chinuiţi decât el, să reziste, să se redreseze şi să meargă mai departe.

De unde atâta putere de dăruire fără snobism, atâta credinţă fără pic de fariseism, atâta îndurare iovioană fără a cârti niciodată împotriva presupuselor de noi muritorii, *"răni nedrepte?"*

Era tot şi totdeauna o continuă dăruire: pentru credinţă, pentru Neam, pentru idealul său, pentru fratele căzut în nenorocire, fără a pretinde nimic. Faptele lui au dat roade. Poate nici n'a ştiut ce comoară a lăsat în urma lui, pentrucă niciodată nu privea în urmă.

A trebuit să aflăm noi, nu acum când nu mai este printre cei vii, ci în vara anului 1999, când tinerii din Montreal din grupa teatrului *"Cortina"* şi-au suspendat spectacolul ce urma să fie prezentat la *"Câmpul Românesc"* din Hamilton, pentrucă Nea Nicu era bolnav şi lipsea pentru prima dată dela *"Săptămâna Câmpului Românesc"*.

Era în sufletul acestor tineri atâta zbucium sufletesc, atâta durere înnăbuşită, mai puternică decât grija pentru părinţi, pentrucă la Montreal, Nicu Naum era pentru fiecare şi frate şi părinte şi prieten şi duhovnic. Când frunţile se încruntau de necazuri, de nedreptăţi, de suferinţe Nicu Naum, păstrându-şi discret toate necazurile lui, venea cântând vechile lui şlagăre şi durerile sufleteşti amorţeau, grijile treceau şi necazurile erau date uitării, pentrucă Nicu Naum avea harul dat de Dumnezeu să aducă pacea şi liniştea în sufletul fiecăruia.

Dispreţuia linguşirea, invidia, intriga, mişelia dar mai presus de toate ura trădarea, dar n'a folosit niciodată injuria, nici vorbirea brutală, nici violenţa.

Îngrijit ca aspect, avea totdeauna un simţ deosebit al liniei vestimentare şi armonizare a culorilor. Discret până la pudicitate, a rămas până la ultima sa picătură de forţă în a se ajuta singur, el, care sărea în ajutorul tuturor, fiindcă era braţul lor de nădejde. Când unii se aflau la vreo răscruce a vieţii, ştiau că undeva este Nicu Naum şi nu plecau fără cel puţin o bună îndrumare.

La Montreal, Românii sunt trişti. Nu pentrucă au rămas cu un om mai puţin, ci cu sentimentul că fiecare a pierdut câte ceva din el.

La *"Câmpul Românesc"* din Hamilton, serile de tabără vor fi mai sărace, ca şi serile de taină, izolaţi în câte o cabană. România Mare de care ne vorbea cu patos, s'a dus cu cântecele lui Nicu Naum, care o aducea proaspătă în fiecare vară la Câmpul din Hamilton, iar noi *"betegi şi jalnici seniori"* ce n'am putut intra în Prima Cruciadă la Ierusalimul Spiritual, îi mulţumim pentru tot ce a lăsat în urma lui şi îi spunem: *"La revedere Nicule"*.

Zahu PANĂ

UN OM PENTRU O GENERAŢIE

Rândurile de mai jos nu reprezintă expresia unor sentimente personale. Le scriu în numele tuturor acelora care, ajunşi în Canada după 1989 sau puţin înainte de această dată, au avut privilegiul să-l cunoască şi să-l înţeleagă pe Nicolae Naum. Şi suntem mulţi. Suntem mulţi, pentrucă Nicolae Naum nu refuza nimănui căldura sa sufletească şi ajutorul său. Noi veniţi dintr'o lume mustind de jigodii şi bântuită de relativism moral, cu existenţa atomizată de individualism meschin, am avut, cunoscându-l, o dublă revelaţie. Am avut-o în primul rând pe aceea a posibilităţii existenţei OMENIEI printre Români. A OMENIEI absolute, nerelativizată de vreun *dar..., desigur însă...* etc. Nicolae Naum a fost un OM cumsecade în chip absolut. Personal, când am ajuns în Canada, după câte mi-a fost dat să trăiesc şi dată fiind, poate, şi natura mea înclinată spre scepticism, încetasem să cred că aşa-ceva mai există. Cunoscându-l, a trebuit să fac mea culpa, spunându-i: nasc şi la România OAMENI, vorba cronicarului. Şi ca mine o vor fi spus-o desigur mulţi.

A doua revelaţie a fost aceea a posibilităţii existenţei solidarităţii absolut dezinteresate. Aşa-ceva nu numai că nu mai credeam că există, dar nici n'am crezut că a existat vreodată între Români. Lipsa noastră de solidaritate e, din păcate, proverbială. Ei bine, Nicolae Naum a făcut bine în dreapta şi în stânga, a ajutat pe mulţi, ştiuţi şi neştiuţi, nu numai necerând nimic în schimb, dar nici măcar acceptând vreo recunoaştere oarecare, oricât de întemeiată. Iar când nu putea să te ajute cu nimic, şi chiar şi când putea să te ajute, făcea cel mai mare lucru pe care l-ar fi putut face: se ruga pentru tine. O făcea fără să i-o ceri şi fără să ţi-o spună. Se scula la 4 dimineaţa, ca să nu-i fie tulburată rugăciunea de zgomotul străzii, şi se ruga. Nu am de unde să o ştiu, dar intuiesc (de fapt sunt convins) că se ruga prea puţin sau deloc pentru el, puţin pentru familia lui şi mult pentru cei ale căror nevoi le cunoştea şi cu care se simţea solidar. Lista celor pentru care s'a rugat Nicolae Naum e lungă şi numai bunul Dumnezeu şi el o ştiu.

Dar cine erau aceia cărora Nicolae Naum le acorda un loc în inima sa, e cazul să ne întrebăm. În *"Jurnal de exil - 1950"* Virgil Ierunca scria despre Nicolae Naum: *"Îi sunt simpatic şi nu ştiu de ce, fiindcă fanatismelor sale de legionar intransigent eu le opun stările mele marcate de îndoială, de deznădejde şi confuzie"*. Cu tot respectul cuvenit, îmi permit să-i explic D-lui Virgil Ierunca de ce îi era simpatic. În primul rând, naţionalist ardent cum era, era deschis către orice Român. Dar, desigur, nu era suficient să fii Român ca să te simpatizeze. Cea mai mare calitate pe care o aprecia la un om, fie el Român sau nu, era cinstea sufletească. Căuta, ca Diogene, oameni cinstiţi sufleteşte cu lumânarea şi tare se bucura când îi afla. A avut şi dezamăgiri, desigur, dar asta-i altă poveste. Iar dacă, pe lângă cinste sufletească, omul respectiv mai era şi de valoare, aprecierea lui se transforma pe nesimţite în dragoste. Şi nu folosesc aici un cuvânt exagerat. Ori, pe Virgil Ierunca l-a intuit ca fiind cinstit sufleteşte. Şi nu s'a înşelat, sunt convins.

Atât cât pot fi convins de un asemenea lucru. Cât despre valoare la Virgil Ierunca... Să ne mai mirăm în aceste condiţii că i-a fost *"simpatic"*! Şi mai e ceva. Şi aici, din nou, cu tot respectul, Virgil Ierunca s'a înşelat. Nu era fanatic. Era intransigent cu sine însuşi, dar nu cu cei din jur. Nu numai că nu încerca să-ţi impună părerile lui, nici vorbă, dar nici măcar nu încerca să te convingă de ceva. Te lăsa să te convingi singur.

Nicolae Naum a fost pentru cei din generaţia mea, care l-am cunoscut, un Patriarh moral. Nu şi-a propus să fie, nici n'a visat aşaceva, dar a fost. A dus o viaţă de călugăr laic. E desigur înălţător să te rupi de lume şi să te retragi în liniştea şi pacea unei mănăstiri, dedicându-ţi viaţa lui Dumnezeu. Mă întreb însă dacă nu e mai greu să duci viaţa de călugăr fără să te retragi din lume. Să înfrunţi viaţa cu toate mizeriile şi nimicniciile ei şi în acelaşi timp să-ţi dedici viaţa lui Dumnezeu şi Patriei, aşa cum a făcut Nicolae Naum. A fost, cred, un învingător în viaţa pe care a dus-o pe acest pământ. E foarte săracă lumea în mucenici laici asemenea lui, din păcate. Nu-mi rămâne decât să-l rog pe bunul Dumnezeu să odihnească sufletul său curat, smerit şi pătruns de adevărul Învăţăturii Sale.

Amin!

Cristian Horia PAVALUCA

Marioara şi Nicu Naum - Paris 1950

În duh şi adevăr

COMUNISMUL ŞI PERVERSIUNEA LUPTEI ANTICREŞTINE

Sergiu GROSSU

Filosoful francez Gabriel Marcel, pentru a demasca minciuna pretinsei vieţi democratice, cu care se făleau până ieri propagandiştii regimurilor comuniste totalitare, n'a ezitat să aducă la cunoştinţa opiniei publice mondiale - prin cartea sa ***"Les hommes contre l'humain"*** - următoarele crime de lez-umanitate săvârşite împotriva creştinilor care au rămas credincioşi învăţăturii lui Iisus Hristos. Respectiv, el vorbeşte de ***tehnicile de degradare***, de tot soiul de metode neomeneşti folosite de noua clasă instalată la putere - clasa urii şi a violenţei comuniste -, în scopul de a zdrobi demnitatea şi libertatea omului, de a nimici orice zvâcnet de gândire creştină, de a reduce pe cetăţenii rămaşi fideli Bisericii, *"la condiţia de sclavi şi de complici"*.

Una din cele mai monstruoase *"tehnici de degradare"* umană este, fără îndoială, ***spălarea creierului*** (*"brain-washing"*, în limba engleză, şi *"le lavage de cerveau"* în limba franceză). Este vorba de culmea *"meşteşugurilor ruşinoase şi ascunse"*, denunţate de Apostolul Pavel (**2 Corinteni, 4.2**), de ultimul stadiu al vicleşugului, al perversiunii duşmanilor lui Dumnezeu, în vederea anihilării luptătorilor Crucii, care nu vor să înceteze *"lupta cea bună a credinţei"* sub puterea politică a ateismului din ce în ce mai agresiv şi mai necruţător.

Cele mai cutremurătoare şi mai concludente cazuri de folosire a acestei degradante *"tehnici"* care este ***"spălarea creierului"***, ni le oferă China comunistă din perioada când gândirea lui Mao Ţe-dun era atotputernică. Două fraze maoiste ne ajută, cu prisosinţă, ca să lămurim problema care ne preocupă: *"Să facem tabula rasa cu miturile învechite, să eliberăm spiritul nostru"*, şi *"Se poate afirma că transformarea lumii nu este posibilă decât cu puşca"*. Pentru a distruge *"miturile învechite"*, pentru a *"elibera"* spiritul omenesc, pentru a *"transforma lumea"* cât mai bine şi mai repede, înflăcăraţii partizani ai lui Mao au împuşcat până şi câinii sau pisicile domestice. *"Dela începutul revoluţiei culturale* - raportează ziaristul englez Anthony Grey, în cartea sa ***'Ostatic la Peking'***, *- gărzile roşii au decretat că animalele familiare, precum câinii şi pisicile, nu sunt decât nişte creaturi 'burgheze', care nu-şi pot găsi locul în societatea proletară şi, ca atare, fură exterminate"*.

Dat fiind că până şi bietele animale domestice au suferit consecinţele nebuniei asasine, ne dăm seama că nici creierul omenesc, nici inteligenţa creştină n'au putut să scape de execuţia unei ideologii, după care - citez, din memorie, pe Buharin - *"dragostea creştină este cel mai înrăit adversar al comunismului"*. Cultul satanic al lui Mao trebuia să înlocuiască, pe plan afectiv şi cerebral, cultul creştin al Mântuitorului, şi aceasta de o manieră absolută.

Preotul misionar Dries Van Coillie păstrează aceleaşi amintiri sumbre despre detenţia sa în China comunistă. El este autorul unei mărturii bulversante, intitulată: ***"Am suportat spălarea creierului"***. Arestat, torturat, ameninţat, cu cătuşele la mâini, forţat să stea timp îndelungat treaz, în picioare sau aşezat pe vine, scuipat în obraz de către *"tovarăşii"* săi de temniţă, izbit cu lovituri teribile în bărbie, în coşul pieptului, în braţe, ca să-şi mărturisească toate *"Crimele"* de mărşav imperialist, el auzea într'una, prin difuzoare, o voce penetrantă, dezgustătoare, care striga: ***"Cerul Chinei este limpede ca azurul / Poporul Chinei noi respiră bucuria şi fericirea!"*** El era obligat să audă, fără răgaz, pe paznicul din curtea interioară, fredonând: ***"Estul este roşu - soarele răsare / China are un Mao Ţe-dun / El este viaţa noastră - el este soarele nostru"***.

Autorul subliniază, pe larg, în ce constă această *"metodă"* comunistă cu desăvârşire inumană: a înfrânge rezistenţa spiritului, a epuiza trupul unui om, împotrivirea sa morală, a-l despuia de *"mijloacele de apărare"*, adică a-l aduce la renegarea credinţei sale, la suprimarea personalităţii sale umane. *"Spălarea creierului"*, această *"transformare"* a creştinului sau al oricărui alt adept religios, prin scufundarea sa - cu severitate dirijată - în apele doctrinei comuniste, consistă în aceea că el *"îşi recunoaşte spontan crimele sale şi ştie să-i hărţuiască pe colegii săi de captivitate pentru a-i demasca. El arată, prin toate vorbele şi atitudinile sale, că se află pe drumul cel bun. La capătul unei 'spălări a creierului' reuşite 100%, puşcăriaşul este considerat drept un element pozitiv, un progresist"*.

• • •

În România comunistă, experienţa *"spălării creierului"*, denumită ***cura de demascare***, a întrecut orice limită omenească, depăşind cu mult pe călăii chinezi în practicarea strivirii morale a tinerilor deţinuţi, în special studenţi.

Cel dintâi care s'a aplecat asupra ***cazului Piteşti***, este un fost deţinut român, originar din Macedonia, Dumitru Bacu, decedat în toamna anului 1997, care prezintă detaliat, în cartea sa cutremurătoare: ***"Piteşti - Centru de reeducare pentru studenţi"***, sistemul de degradare generală folosit sub supravegherea unui monstru reeducat, Ţurcanu. Iată, de pildă, una din metodele criminale relatate de autor: *"Studenţii erau obligaţi să mănânce 'porceşte', adică servindu-se numai de gură. Studentul trebuia să se aşeze în genunchi, cu mâinile la spate, sau direct pe brânci, dacă acesta era ordinul şefului de reeducare. Din poziţia aceasta, trebuia să soarbă lichidul fierbinte din gamela pusă în faţa lui. 'Banditii' nu aveau voie să spele gamela după ce consumau conţinutul. Curăţatul se făcea cu limba, pentrucă apa dată în celulă era consumată numai de cei care erau deja reeducaţi...) Se aducea de pe coridor, de către plantoane, în ciubere de lemn sau în alte vase, evitându-se bineînţeles orice vas casabil, care ar fi putut da cuiva un mijloc de sinucidere."*

Justificarea acestor ***metode*** de perversiune şi violenţă comunistă am găsit-o într'o cărticică editată de *"Truth"*, în Texas, Statele Unite, intitulată ***"Spălarea creierului"***, cu subtitlul *"O sinteză a manualului rus de psihopolitică"*. Profund impresionat de diabolica *"tehnică"* psihopolitică, de această *"artă"* şi *"ştiinţă"*, cum o prezintă editorul american, prin care se încearcă a impune şi a menţine *"dominaţia asupra gândirilor şi credinţelor indivizilor, ale ofiţerilor, ale funcţionarilor, ale maselor, precum şi cucerirea popoarelor duşmane prin metoda 'însănătoşirii mintale'"*, am tradus în fugă în limba franceză surprinzătorul *"manual"* comunist, publicând câteva fragmente în revista ***Catacombes***, pe care o editam la Paris şi anunţându-mi cititorii că în cursul anului 1975 voi aduce la cunoştinţa opiniei publice din Franţa un *"document exploziv*: ***"Complotul psihopolitic al comunismului"*** (lucru pe care nu l-am putut realiza decât în România, când în toamna anului 1998, a apărut în editura *"Duh şi Adevăr"* volumul *"Spălarea creierului"*).

Ce propune, în definitiv, acest *"manual"*? *"Instrucţiunile"* sale cu privire la *"războiul psihopolitic"* preconizat de strategii Moscovei, pentru a se ajunge la cucerirea unei naţiuni, pentru a transforma o ţară într'un univers concentraţionar impenetrabil, ni le descoperă Kenneth Goff, un fost membru al partidului comunist american. *"Din această carte* - scrie el în Nota Editorului - *se poate vedea cum duşmanii lui Iisus şi ai Americii, printr'un complot diabolic, încearcă să ne cucerească naţiunea, supunând voinţei lor, prin tot felul de mijloace odioase, minţile oamenilor"*.

Cheia de boltă a strategiei marxist-leniniste este aceasta: ***ascultarea*** de care au nevoie conducătorii - ascultarea din partea supuşilor lor - ***este rezultatul unei forţe***. Ea nu se poate obţine decât cu ajutorul unor *"remedii violente"*, atât de utile în schimbarea loialităţii individului, fie printr'o perseverentă şi continuă îndoctrinare, fie - ceea ce este mai grav - recurgându-se la şocul electric, la operaţii chirurgicale, la un întreg şir de privaţiuni şi de constrângeri, la tehnologiile de neohipnotism, care reprezintă *"cea mai bună tehnică de psihopolitică"*. Dela faza defăimării vechii loialităţi, se trece la acţiunea de implantare a celei noi.

Scopul final al unui atare procedeu? *"**Schimbarea loialităţii unei naţiuni întregi, într'o perioadă de timp scurtă***". Deoarece, *"**orice individ supus unei forţe sălbatice, un timp îndeajuns de lung, ajunge să accepte orice principiu sau orice ordin***".

ENCICLOPEDIE AMERICANĂ DEDICATĂ EUROPEI DE EST

Recent, a apărut o lucrare de proporţii şi de importanţă deosebită pentru Europa răsăriteană intitulată *"Encyclopedia of Eastern Europe - From the Congress of Viena to the Fall of Communism; Enciclopedia Europei de Est - dela Congresul dela Viena (1815) până la prăbuşirea comunismului"*. Iată o scurtă recenzie a acestei importante enciclopedii.

Este o lucrare masivă, de aproape o mie de pagini format mare, impresionantă atât prin aspectul ei estetic cât şi prin conţinutul ei bogat. Lucrarea a fost editată în cursul ultimilor ani, după prăbuşirea comunismului în Europa de Răsărit, de profesorul Richard Frucht dela universitatea Northwest State University din Missouri. Trebue elogiat dela bun început efortul Domnului Frucht, care cu răbdare şi profesionalism a contactat circa două sute de co-autori, şi a organizat, structurat, şi editat ceea ce a devenit acum prima enciclopedie completă în limba engleză consacrată Europei de Est. Precizăm că lucrarea a fost publicată concomitent la New York şi la Londra de cunoscuta editură americană Garland, iar costul ei este de 95 de dolari.

Enciclopedia este structurată alfabetic pe ţări, subiecte, şi personalităţi. Cele mai substanţiale contribuţii sunt istoriile ţărilor din regiune. Istoria României, de exemplu, aparţine profesorului Paul Michelson dela colegiul Huntington şi se întinde pe 23 de pagini. Spre comparaţie, majoritatea articolelor ocupă circa o pagină. Geografia României, de pildă, aparţine colaboratorului ziarului nostru Nicolae Dima şi ocupă o pagină şi jumătate. Tot el este autorul articolelor despre Transilvania, Bucovina, Trans-Nistria, Trans-Danubia, Delta Dunării, şi coautor al articolului despre Bucureşti.

Articolele dedicate României sunt de altfel numeroase şi în general de bună factură. Ele abordează asemenea subiecte ca Arta, Cultura, Muzica românească, ori personalităţi ca Ion Eliade Rădulescu, C.A. Rosetti, Nicolae Bălcescu, Mihai Eminescu, George Enescu, Constantin Brâncuşi, Mircea Eliade etc. Autorii contribuţiilor individuale sunt fie Americani specializaţi în studii Est europene, ca profesorul Frucht, fie imigranţi Est europeni naturalizaţi în Statele Unite şi care s'au impus în domeniile lor, fie oameni de ştiinţă din diferite ţări Est europene.

Dintre contribuitorii temelor româneşti îi amintim pe Walter Bacon dela universitatea din Nebraska, pe Maria Bucur dela universitatea statului Indiana, pe Charles Carlton dela universitatea din Rochester, pe Charles King dela universitatea Georgetown, pe Radu Florescu dela Boston College, pe Ernest Latham din Washington, pe Irina Livezeanu dela universitatea din Pittsburg, şi pe Mary Allen Fisher, Ladis Kristof, Ştefan Stoenescu, Daniel Trifan şi George Ursu.

Din România îi menţionăm pe Alexandru Duţu dela Institutul de studii sud-est europene din Bucureşti, pe Remus Niculescu şi Magda Carneci dela Institutul pentru Istoria Artei tot din Bucureşti, pe Kurt Treptow dela Fundaţia Culturală Română din Iaşi, şi pe Ioana Vlasiu dela Institutul de Artă Gheorghe Oprescu.

In timp ce unele subiecte sunt tratate individual, ca de exemplu, dictatul dela Viena, articol scurt, clar, şi la obiect, alte contribuţii sunt tematice. Asemenea exemple sunt Statutul Femeii ori Dezvoltarea Economică a ţărilor din regiune, teme ce apar în aceeaşi secţie a enciclopediei, dar în cadrul temei fiecare ţară este tratată separat.

În general, autorii sunt cunoscuţi în specialităţile lor şi fiecare contribuţie este însoţită de bibliografie. Marea majoritate a articolelor sunt tratate concis şi obiectiv, dar aşa cum este probabil de aşteptat într'o operă de proporţii, unele subiecte care, prin natura lor sunt controversate, pot fi uşor supuse unui anumit grad de critică. *"Encyclopedia of Eastern Europe"* vine să umple un loc rămas gol timp de multe decenii în marile biblioteci şi universităţi ale lumii. În această perspectivă, ea va rămâne mult timp de acum înainte o sursă utilă de informaţii pentru toţi cei preocupaţi de problemele Europei de Est.

CORESPONDENT

DE CE ION ILIESCU NU POATE CANDIDA LA PREŞEDINŢIA ROMÂNIEI

Andrei-Iustin HOSSU

În calitatea mea de cetăţean responsabil politic şi moral al Statului Român, în urma dezvăluirilor din presă privind *"telefonul secret"* instalat între Bucureşti şi Moscova între 1993 - 1995 de către agenţii ruso-bolşevici Iliescu - Meleşcanu - Măgureanu, afirm clar şi răspicat:

1. Pe mine, personal, nu m'a surprins incheierea acestei *"axe"* Bucureşti-Moscova de către aceşti comunişti îmbătrâniţi în rele, aserviţi fostei URSS şi acum Rusiei. M'ar fi surprins dacă *"telefonul secret"* ar fi fost instalat între Bucureşti şi Washington sau între Bucureşti şi Londra!

2. Cer Parlamentului României să îi elimine din viaţa politică pe agenţii ruso-bolşevici Iliescu - Meleşcanu - Măgureanu.

3. Cer Curţii Supreme de Justiţie a României să îi condamne pe aceşti agenţi ai Rusiei pentru înaltă trădare statală şi naţională.

4. Cer Curţii Supreme de Justiţie a României să scoată în afara legii cele trei partide comuniste având preşedinţi pe cei trei trădători: PDSR, ApR şi PNR.

5. Amintesc un fapt istoric şi politic semnificativ: în Noembrie 1956, Marea Britanie şi Franţa au invadat şi au ocupat Canalul Suez. In urma somaţiei prompte a Preşedintelui SUA, Generalul Dwight Eisenhower, trupele franco-britanice s'au retras din Suez. Pentru greşeala comisă, Premierul britanic Anthony Eden a tras consecinţele: nu numai că şi-a dat demisia, dar s'a retras definitiv, a dispărut pur şi simplu din viaţa politică britanică. A plătit-o cu vârf şi îndesat, deşi el comisese doar o greşeală politică, ci nu o trădare statală!

Întreb: De ce ceea ce a fost posibil la Londra - capitala politică a lumii moderne, dela Regina Elisabeta I, de 400 de ani încoace - nu este posibil şi la Bucureşti, la 10 ani dela prăbuşirea (***de drept*** dar nu ***de fapt***) a comunismului? Numai fiindcă - potrivit amarei ironii a lui Raymond Poincaré- *"suntem la porţile Orientului, unde totul este mai puţin grav"*?!

6. Subscriu integral judecăţii politice a D-lui Cicerone Ioniţoiu că PDSR este un partid terorist (v. interviul său acordat ziarului *"Cuvântul Românesc"*, Hamilton, Ontario, Canada, nr. Decembrie 1999).

7. Subscriu integral judecăţii politice a D-lui Alex. Ştefănescu, că numai după dispariţia PDSR din viaţa politică şi revenirea alternativă la guvernare a partidelor istorice PNŢCD şi PNL (adaug eu: după modelul *"rotativei guvernamentale"* a liberalilor şi conservatorilor, instituită şi arbitrată de Marele Rege Carol I al României), va fi instaurată cu adevărat democraţia adevărată, de esenţă europeană-occidentală, în România (v. textul său din revista *"22"* nr. 12/2000).

NU UITAŢI!
PLĂTIŢI
ABONAMENTUL
LA
CUVÂNTUL ROMÂNESC

INTERVIU CU SCRIITOAREA ALINA DIACONU

De Radu NEGRESCU-SUŢU

Foto : Ricardo CORDERO

- Alina Diaconu dixit: *"Ce este literatura dacă nu proiectarea unei optici personale asupra a ceea ce am putea numi complexa substanţă a omului?"* Poate fi şi altceva?

- Literatura este acest lucru şi mult mai mult. O manieră de a învinge moartea şi de a dobândi nemurirea... sau iluzia că acest lucru se poate înfăptui prin literatură. Credeam într'o vreme că scriitorul, asemeni oricărui alt creator în orice alt domeniu, prin ceea ce scrie, pate rivaliza cu Dumnezeu. Astăzi, cred că această rivalitate este imposibilă, că suntem cu toţii purtătorii esenţei divine şi că literatura este doar una dintre manierele de a înţelege, la scară umană, Creaţia.

- Alina Diaconu dixit: *"Mi se pare evident că am tins, în toate cărţile mele, spre o concepţie contravenţională, de ruptură şi, prin urmare, de provocare."* Aţi fi putut-o evita?

- Nu, nu aş fi putut-o evita. Această atitudine, această răzvrătire şi ruptură de factură socială acceptată şi acceptabilă, era în mine şi îmi urmărea îndeaproape trăirea personală. Conformismul, pentru un exilat, un desţărat, este cvasi-imposibil, de neconceput.

- Alina Diaconu dixit: *"Fantasticul mi-a permis să-mi asum mai bine haosul-cosmos din ceea ce este enigmatic şi greu de captat, în care realitatea şi visarea, viaţa şi moartea sunt unul şi acelaşi lucru".*

Dacă pentru ceilalţi oameni visătorul este un om ciudat, pentru el însuşi faptul de a fi visător este pozitiv, întrucât visul uşurează trăirea conştientă şi este pentru visător reflectarea imaginii sale, ca într'o oglindă, deci şansa de a se cunoaşte mai profund şi mai bine. În principiu, visul nu poate fi însă şi constructiv şi, departe de a fi activ, nu poate influenţa decât pe visător.

Prin măestria şi talentul de care daţi dovadă, dovediţi contrariul, romanul Dvs. influenţând şi pe cel mai sceptic dintre insomniaci. Care este intensitatea realţiei vis-veghe în trăirea Dvs.?

- De fiecare dată refuz din ce în ce mai mult a separa visarea de starea de veghe. Atunci când am plecat din Bucureşti am avut, în primul an, vise teribile. Era precum o viaţă paralelă şi îmi amintesc că, pe vremea aceea, îmi notam impresiile într'un caiet pe care-l intitulasem "Nochearío" (În loc de "Diario" - zilnic). Era jurnalul nopţilor mele, cealaltă viaţă a mea... cea nocturnă. Într'o zi am rupt caietul şi aceasta mi s'a părut un lucru excelent, pentrucă toate visurile mele sunt în mine, înlăuntrul meu, în starea mea de veghe şi în literatura mea. Nu trebuesc separate...

- Estimada Maestra, superbul Dvs. roman *"Penultima călătorie"* (Editura Univers - 1994) este o carte a dualităţilor, contrariilor complementare şi paradoxurilor fragilei condiţii umane. Vă propun să analizăm, pentru comprehensiunea şi plăcerea cititorilor români, unele dintre ele, prezentate *maestradamente* în acest roman. Care a fost scânteia care a declanşat explozia acestei răbufniri interioare?

- Nu, nu a fost, cel puţin în mod clar, explicit, o explozie. Şi nu am avut aşa ceva deoarece procesul necesita o gestaţie interioară, mai degrabă o implozie. Am putut scrie această carte după aproape 30 de ani dela plecarea mea din România (am plecat în 1959 şi cartea a apărut în 1989). În acest larg răstimp am găsit timpul pentru a nu "exploda" cu violenţa durerii în carne vie. A fost rezultatul unei vaste meditaţii asupra a ce mi se întâmplase mie şi altora şi, de asemeni, asupra a tot ce survenise în ţara mea adoptivă, Argentina, în anii dictaturii militare. Erau lucruri pe care simţeam că aveam datoria morală să le povestesc.

- Este sau poate fi Alisio-Dragomir personajul principal al romanului?

- "Alisio" se numeşte astfel dela vântul care parcurge straturile joase ale atmosferei, în emisfera de Nord ca şi în cea de Sud. Dacă Alisio-Dragomir este pentru Dvs. personajul principal al povestirii, aşa să fie... pentru Dvs. Eu nu ştiu. Pot spune doar că este o fiinţă pentru care am o deosebită afecţiune.

- Nu, eu nu am considerat ca Alisio-Dragomir este personajul principal al romanului, ci am formulat doar întrebarea dacă *"ar putea fi"*, pentru înţelegerea cititorilor. Dar să mai zăbovim un moment asupra acestui complex personaj. Deşi admirabil disimulat, cazul Alisio-Dragomir prezintă cel mai puternic sens metafizic. Este Alisio-Dragomir (A.D.) proiecţia sensibilităţii dureroase a Alinei Diaconu (A.D.)?

- Această descoperire mi se pare foarte interesantă, dar nici la această întrebare nu pot răspunde în întregime, întrucât ştiu mai mult despre personajele mele decât despre mine însumi. Acestea fiind zise, este cert că Alisio-Dragomir prezintă, cu precădere, un sens metafizic.

- Este Alisîo înţelept şi supralucid în nebunia sa? Aparent da, întrucât este singurul personaj spectator-judecător, însă un judecător care nu pronunţa niciodată verdictul, sentinţa, convins de inutilitatea acesteia. O pronunţă o singură dată, în final, în cazul tatălui său, sentinţă-boomerang care, prin proiecţia tată-fiu, se întoarce, de fapt, împotriva sa. Este deci Alisio înţelept şi supralucid în nebunia sa reală?

- Nebunia şi excesul de luciditate au mers dintotdeauna destul de împreună... Cred. Nu de mult, am citit o cărticică despre unii dintre înţelepţii şi schimnicii "rishi" ai Indiei. Cartea se intitula "Los locos por Dios" ("Les fous de Dieu"). Mi-a plăcut nespus acest titlu şi mi s'a părut că, în acest sens, personajul Alisio-Dragomir are multe în comun cu această frază şi această idee.

- Deşi fizic prezent în această călătorie iniţiatică, Dragomir, de fapt, nu pleacase niciodată nicăieri, convins că orice călătorie este iluzorie şi deci lipsită de sens. Devine clar atunci că nu putem pleca, niciodată şi nicăieri, oricât am încerca, orice călătorie fiind menită să se sfârşească înainte de a începe, consumându-se singură, pe loc, asemeni Uroborosului.

Nu există oare nici o altă ieşire, în afara trăirii onirice?

- Într'o accepţie "zen", orice călătorie este lipsită de sens, întrucât atunci când cineva pleacă se întoarce şi viceversa. Îmi place această idee, însă îmi place şi mai mult ideea că totul este o călătorie, viaţa însăşi, o călătorie fără sfârşit... şi, poate, fără început. Şi că este, de asemenea, doar un parcurs de etape, de borne ale drumului. Atunci când mi-am intitulat povestirea "Penultima călătorie", mă refeream, într'un fel, la toate acestea, într'un sens metaforic clar, gândindu-mă că moartea poate fi considerată ca ultima călătorie, cea finală. Însă, în realitate, nici aici limitele nu sunt evidente, ci mai degrabă totul este un singur lucru, o singură stare, viaţă-moarte, ca şi somn-veghe (vis-realitate), etc.

- Dragomir însă, chiar înainte de începerea călătoriei, era de fapt plecat, cu mult înaintea tuturor celorlalţi. Este mesajul paradoxal al inutilităţii oricărei călătorii, în dualitate cu neputinţa de a rămâne pe loc?

- Sigur că da. Dragomir, ca şi mulţi alţii, se dusese efectiv înainte de a pleca. Cum, de altfel, mulţi se duc, dar în realitate nu vor putea niciodată pleca undeva, rămânând mereu în acelaşi loc. Sunt lucruri care ţin de esenţa personală sau destin.

- Personajul fantastic al Mamei, care figurează Destinul, inevitabil şi de neconturnat, cheia de boltă atemporală a acestui superb roman, refuză să apară singurului personaj dureros de insensibil al cărţii: Viorica-Aleli. De fapt, Viorica este cea care nu-l poate percepe, vălul lui Isis acoperindu-i în permanenţă privirea. Cine este de fapt Viorica-Aleli în contextul familial?

- Viorica Aleli nu o vede pe mama sa, şi, din acelaşi motiv, Mama nu apare decât celor care o pot vedea. Aşa sunt lucrurile, câteodată. Nu vedem ceea ce nu dorim să vedem... sau nu avem capacitatea de a vedea ce este de văzut. Da, este vălul lui Isis...

- *"Nu am identitate"* - spune Amapola (căci Doina murise) în faţa durerosului contact cu realitatea, în finalul cărţii, la trezirea din călătoria onirică iniţiatică. Apare evident că, de fapt, călătoria nici nu începuse, punctul de sosire fiind doar proiecţia punctului de plecare.

"Nu am identitate", spune deci Amapola. Care este însă identitatea Alinei Diaconu?

- Am vorbit deja de identitatea mea în "Autogeografia" din prefaţa cărţii. Au trecut câţiva ani de când am scris acest text şi astăzi sunt mult mai apropiată de acel concept al lui Melville care-i plăcea atât de mult lui Borges şi care vorbea despre a fi "un patriot al Raiului", ceva ca un patriot al Universului. Da, mi-ar fi plăcut ca aceasta să fi fost identitatea mea.

- Estimada Señora, vă mulţumesc pentru reala plăcere a acestui ireal interviu şi vă urez călătorie plăcută în continuare la Lourdes şi în Egipt, întru continuarea parcursului iniţiatic pe care-l înfăptuiţi în acest moment.

Care a fost, în încheierea acestor douăsprezece întrebări, mesajul pe care i l-aţi transmis Marelui J. L. Borges?

- Cred că am răspuns deja presei, odată, la această întrebare: "Tatăl Nostru" în limba română.

AGENŢII RUSOBOLŞEVICI ILIESCU ŞI MELEŞCANU TREBUE DEFERIŢI JUSTIŢIEI ŞI CONDAMNAŢI DE ÎNALTĂ TRĂDARE

George VASU

Congresmenii americani Christoher Smith şi Frank Wolf, membri ai Comisiei Helski ai Congresului american şi-au manifestat îngrijorarea faţă de revenirea la Putere în România a fostului preşedinte Iliescu.

Există temeri că, în cazul că Ion Iliescu ar reveni la Preşedinţia Statului Român, mulţi din garda veche vor apărea sub alte denumiri şi alte întruchipări.

Sunt de părere că îngrijorarea acestor congresmeni nu este justificată, fiindcă în România nu se pot executa decât cel mult 2 mandate de către o persoană, conform Constituţiei. Ori, Ion Iliescu a executat 2 mandate, conform art.81, al. 4 din Constituţie. Un mandat de 2 ani din 1990 până în 1992 şi unul din 1992 până în 1996. Deci, în total a fost preşedinte 6 ani. Cu alte cuvinte, după executarea lui Ceauşescu, a funcţionat ca preşedinte ***un mandat de 2 ani şi unul de 4 ani***. După Constituţie nu mai are dreptul la al treilea mandat prezidenţial.

Eforturile fizice ce le are de îndeplinit un preşedinte sunt nepotrivite pentru vârsta de 70 de ani împliniţi în acest an, a lui Iliescu. El nu mai este tânărul instruit la Moscova în timpul studenţiei sale, care apreciat de partidul comunist din România, a fost numit secretar PCR la Timişoara şi la Iaşi. Anii tinereţii i-a folosit pentru *"propăşirea poporului pe calea socialismului, promovat de p.c.r."* Acum lucrurile s'au schimbat, cu toate că Ion Iliescu a rămas acelaşi.

Să ne aducem aminte de ceea ce a făcut cu Justiţia română în timp ce era preşedinte. Fiind la Satu-Mare a ţinut un discurs prin care se obliga să schimbe deciziile justiţiei prin care se restituiau proprietarilor casele naţionalizate. A fost suficient *"discursul său"* dela Satu-Mare şi Curtea Supremă de Justiţie prin Decizia nr.1 din 2 Februarie 1995, cu 25 de voturi pentru şi 20 contra a decis să schimbe jurisprudenţa postrevoluţionară (1990-1995) statutând că *"instanţele judecătoreşti NU au atribuţia de a cenzura şi a dispune restituirea imobilelor naţionalizate prin Decretul 92/ 1956 "*. Astfel că Procurorul General al Republicii România din acea vreme a *"răsfoit"* toate hotărârile prin care s'a dispus restituirea caselor naţionalizate şi a dispus să se anuleze toate hotărârile judecătoreşti date de instanţe după 1 Ianuarie 1990.

Multă supărare a produs familiilor de proprietari a caselor naţionalizate. Drept urmare, un prieten al meu avocatul Ioan Bica a pierdut la Curtea Supremă de Justiţie tot ce a câştigat în instanţele judecătoreşti ordinare. El a fost foarte afectat, văzând că justiţia este numai o *"amăgire"*, chiar acum când comuniştii nu mai sunt la Putere.

A trebuit să nu mai fie Iliescu la Preşedinţie ca în anul 1999 Decizia Curţii Supreme bazat pe art.25 litera C şi art.31 din Lege, să scoată din vigoare decizia nr.1 din 2 Februarie 1995, cu motivarea *"că art.3 din codul civil care prevede că judecătorul care refuză a judeca sub cuvânt că legea nu prevede sau este întunecată ori neîndestulătoare va fi urmărit pentru denigrare de dreptate"*. Acest text există în CODUL CIVIL ROMÂN, deci şi când Iliescu era preşedintele României şi a pus în *"mişcare"* acţiunea de compromitere a Justiţiei. Ne întrebăm: de ce nu l-a aplicat Curtea Supremă? Răspunsul e unul singur: teama comunistă care a guvernat România o jumătate de veac.

Iată un motiv în plus, ca omul care a compromis ani de zile ideea de justiţie să nu mai ajungă din nou *"Conducătorul iubit"* al ţării noastre.

În săptămânile care au trecut s'a discutat febril pe marginea *"firului roşu"* cu Moscova. Iliescu care negase la început totul a fost descoperit de gen. Vasile Ionel, adjunctul său pe probleme militare dela Cotroceni, că nu spune adevărul. Mai poate oare ajunge un asemenea om şeful statului? Categoric NU!

Nu trebue uitat că în anul 1990, după preluarea puterii în România şi împuşcarea lui Ceauşescu a făcut cu Ministrul de Externe Adrian Năstase o vizită la Gorbaciov, care era secretarul general al partidului comunist din URSS, pentru a întări relaţiile cu ţara comunismului mondial. Tratatul încheiat cu Gorbaciov nu a avut nici o valoare, fiindcă la scurtă vreme a fost *"debarcat şi Gorbaciov din domnie"*; locul lui l-a luat Elţîn, care a domnit până în anul 2000.

Menţionez că Iliescu a fost singurul conducător de stat care s'a dus imediat la Moscova ca să încheie *"relaţii"* cât mai bune cu Ruşii şi de aceea era socotit că un *"fir roşu"* ar fi fost binevenit.

Faptul că eventuala sa revenire la putere, aşa cum declară congresmenii americani, ar putea avea efecte negative atât în România, cât şi în OSCE, dat fiind că România urmează să îşi asume rolul de preşedinte în exerciţiu, este absolut necesar ca acest om - Iliescu să fie împiedicat să nu mai candideze la funcţia de preşedinte. Chiar dacă lui Iliescu îi vine *"să plesnească pe toţi peste bot"*, un asemenea septogenar fără ruşine şi fără cuvânt nu poate candida la preşedinţia României, ca ţara să nu fie târâtă înapoi la linia *"comunismului ruinător"*.

RADU GYR DESPRE GRATUITATEA EROISMULUI

Pr. Gh. CALCIU

Eroismul este o stare de spirit. Ea aparţine unei generaţii, unui popor, sau persoanelor singure. Sensul pe care îl dăm noi eroismului în această accepţiune nu are nimic de-a face cu eroismul militar, nici măcar cu eroismul cruciaţilor, celor de bună credinţă. Această categorie de eroi sunt circumstanţiali, tranzitorii, determinaţi de spiritul vremii, de entuziasmul creat local şi temporar, sau de apelul unor persoane harismatice care pun în faţa unei generaţii un scop precis şi tangibil.

Eroismul gratuit este cel care nu vizează o victorie în materie, ci în spirit. Incertitudinea victoriei nu împietează eroismul persoanei care îl practică, aşa cum pocăinţa cuiva nu împietează asupra perseverării în ea, chiar dacă nu avem certitudinea că suntem mântuiţi. Taina mântuirii stă în mâna Domnului, taina eroismului stă în devoţiunea celui care a primit harul acestei virtuţi.

Eroismul lui Don Quijote era unul gratuit. El a pornit lupta împotriva duhurilor rele, a strigoilor, a cavalerilor răi, fără o altă ţintă, dincolo de dorinţa de a-i birui. Eroul (nu în sens de personaj) tragic se distinge de orice alt erou prin neaderare la istorie şi la temporalitate. El trăieşte într'o altă dimensiune care este cea mistică. Toate eroismele gratuite sunt mistice, chiar dacă nu apar explicit ca atare.

Propensiunea spre eroismul gratuit al lui Radu Gyr mijeşte încă din opera lui de tinereţe, probabil, cu puţin înainte de contactul lui cu Mişcarea Legionară, care teoretiza un eroism gratuit-programat. Tinereţea lui Radu Gyr se dezvoltă sub steaua acestui eroism care era al generaţiei lui. După apariţia României Mari, visată de atâtea generaţii din secolele anterioare celui de-al Doilea Război Mondial, generaţiile noi, de '22 şi ulterioare, erau contaminate de *"visul"* antecesorilor lor şi nu puteau să-şi găsească un echilibru pentru a-şi justifica existenţa într'o România Mare, diferită de cea visată. Opţiunea lor s'a îndreptat spre purificarea morală a naţiunii, spre asanarea sufletească a unui neam lovit de toate calamităţile modernismului, care, atunci, ca şi acum, aducea o înţelegere neconvenabilă a libertăţii şi egalităţii, pentru un popor ieşit de curând din lanţurile unei robii politice şi influenţionale ale marilor puteri creştine şi păgâne.

Numai astfel se explică eroismul gratuit al generaţiilor pe care le-am pomenit, atracţia sacrificiului şi punerea totală a lor sub scutul naţiunii şi sub binecuvântarea bisericii. Ei trăiau sub zodia lui Eminescu, nu numai ca gândire şi poezie, ci şi ca situare în conceptul împlinirii într'un timp infinit, expus în arta poetica a lui Eminescu din poezia ***LA STEAUA***:

...Era pe când nu s'a zărit,
Azi o vedem şi nu e!

Erosimul gratuit al lui Gyr nu este o consecinţă a şederii lui în închisoare unde claustrarea, întoarcerea spre sine, contemplaţia şi rugăciunea devin cu necesitate, modul de a trăi viaţa şi a învinge opresiunea născută din simplul fapt al reducerii spaţiului de mişcare fizică şi spirituală. Germenii unei asemenea disponibilităţi pentru sacrificiu apar încă din tinereţe. Una din poeziile sale în care sunt subsumate elemente de sacrificiu gratuit prin substituirea persoanei este ***Domnişoara Lizeta a murit***, dedicată tatălui său, fost actor la Teatrul Naţional din Craiova.

Domnişoara Lizeta a murit.
Şi nici un clopot nu a dângânit
Ca freamătul în aer să şi-l piardă
Şi nu s'a înclinat măcar un steag cernit
La poartă,
Căci domnişoara locuise'ntr'o mansardă.
Domnişoara Lizeta e moartă.
Cum, cum? Nu s'a găsit nici un ins
S'aprindă lumânarea ce s'a stins?

Dar cea mai programatică poezie de tinereţe a lui Gyr este ***DON QUIJOTE***. Fascinaţia operei lui Cervantes asupra poeţilor, filosofilor, a oamenilor de litere şi, mai ales, asupra tinerilor, a fost şi, în multe cazuri mai este încă, extraordinară. Timpurile moderne privesc mai suspicios opera aceasta, tinerii nu prea înţeleg gratuitatea eroismului donquijotesc, oprindu-se mai mult asupra comicului situaţiilor romaneşti, dar în perioada anterioară, modernizării excesive a lumii apusene şi a blazării generaţiilor, magnetismul eroului lui Cervantes era irezistibil pentru cei care înţelegeau că au o chemare dincolo de limitele lumii acesteia.

Este impropriu să faci afirmaţii într'un domeniu atât de fulgurant şi atât de sensibil ca sacrificiul gratuit al unui erou care nu aspiră la victorii de spectacol, care nu consideră lumea o scenă şi care nu joacă un teatru de exhibiţie. Înţelegerea se conturează din integritatea poeziei, neclamoroasă şi cuminte în expunere, la prima vedere, dar cu un fluviu subteran de semnificaţii care te invadează treptat, confiscându-ţi sentimentul şi mişcarea sufletească.

Gyr expune compact detaliile, cu aceeaşi minuţiozitate cu care o face şi Cervantes, dar relatarea este la persoana întâi, poetul nu-şi ascunde indentificarea sa cu eroul. Nu ascunde nici atracţia exercitată de ideal asupra lui şi nici inutilitatea sacrificiului său eroic.

Voi răcâi cu grijă rugina de pe za
Şi'n pod găsi-voi spartă o chivără. M'auzi?
I-oi drege buza ştirbă la loc, din mucava
Şi o voi strânge'n braţe lung timp, cu ochii uzi.
Mi-ai ascuţi de-o piatră cu gându'n lume lancia
Şi-o noapte aştepta-voi în friguri zorii când,
Mi-oi săruta mârţoaga pios pe botu-i blând,
Pornind călare-alături cu soarele din Mancha.

Gyr, ca propriul său erou, nu citeşte cărţile autorilor de romane cavalereşti. El ştie ceea ce Don Quijote nu ştia: că dincolo de evenimentele osificate ale lumii acesteia, dincolo de cimitirul istoriei, demonii distrugerii spirituale lucrează neobosiţi. Trăind în această lume a aparenţelor materiale, Gyr îşi are ca însoţitor lumea cu înţelepciunea ei cu aripi frânte, lumea cuminte şi supusă legilor care o conduc, dar el ştie că acest tip uman, reprezentat de Sancho Panza, nu este decât groparul eroului nebun.

În urma, Sancho Panca îşi va certa mereu
Şi-şi va propti'n călcâie măgarul lui cuminte.
Va da din cap prostimea: Este nebun! Dar eu
Voi merge numai suflet şi numai vis 'nainte.

Cum ar putea un tânăr din vremea noastră, care ascultă muzică rock şi-şi vopseşte părul în două sau cinci culori, să înţeleagă asta? A merge numai suflet şi numai vis 'nainte? Visul lor este lipsit de suflet, protestul lor faţă de vidul societăţii se poate exprima, cel mult, prin numărul de cercei trecuţi prin nas, urechi sau alte părţi ale trupului. Dar, fără îndoială, dincolo de aceste acte materiale, există încă ceva.

Poezia lui Gyr nu are umor, nimeni nu-şi râde de donquijotismul lui, toţi îl compătimesc, sau îl evită, ca pe un nebun viteaz care şi-a asumat nebunia vitează într'o lume îngropată în materie şi cumînţenia ei.

Ceea ce scrie Gyr în poezia lui, nu este o îndemânare poetică, nici o falsă suferinţă pe care poetul şi-o poate însuşi ca pe ceva real, ci o premoniţie, o înainte vedere şi o înainte trăire a unei suferinţe şi a unui ideal intangibil, dar cu atât mai de dorit, pentrucă şi idealul şi poetul se plasează dincolo de condiţia umană obişnuită. Purtându-şi cu mândrie armura, prin lumea meschină, poetul se consideră unic şi chiar este unic printre tipurile umane comune în care se desfăşoară.

Hei! Nimeni n'o să poarte vestmânt medieval
Mai scump ca zaua ştearsă cu trudă de ruginâ.
Ca Rosinanta, nimeni n'o să mai aibă cal
Şi nici un vis ca visu-mi să ardă de lumină.

Sfinţenia cavalerului pe urma castelelor de fum, cu trupul lui însângerat şi vânât de ciomege va rămâne veşnic un mister şi o zonă interzisă hangiilor şi bucătarilor lumii. Prezenţa lui Gyr-Don Quijote în lumea hangiilor apare ca o provocare la nebunie. Cuminţii ştiu că lumea merge înainte prin nebunii duhului şi ei nu vor ca ceva să se schimbe. De aici şi vrăjmăşia împotriva nebunilor.

Când Iisus, în ţara Gadarenilor, alungă dracii din cel îndrăcit, îngăduindu-le să intre în turma porcilor care se şi înneacă din cauza asta, cetăţenii gadareni vin la El şi-I cer să plece din ţara lor. Este ca şi cum I-ar fi spus: *"Lasă-ne în pacea noastră să ne creştem porcii, cum i-am crescut şi până acum. Noi nici nu vrem altceva."*

Un nebun trece prin hanuri şi castele şi rastoarnă o lume bine osificată pe temeliile ei cuminţi. Ticurile şi obişnuinţele sunt zdruncinate, schematismul sufletesc se dezarticulează, lumea se răstoarnă:

Şi totuşi, huiduită mi-o fi armura'n drum
Şi nimeni cavalerul cel trist nu-l va înţelege
Cât e de sfânt pe urma castelelor de fum,
Însângerat de pietre şi vânât de ciomege.

Generaţia lui Radu Gyr şi generaţia noastră au trecut prin această lume de hangii şi paznici ai unei mentalităţi instituţionale, însângeraţi de pietre şi vineţi de ciomege. Neînţeleşi şi neacceptaţi, ei au trecut printr'o lume măcinată de incapacităţi spirituale şi de ideea că a muri pentru un ideal, sau, cel puţin, a suferi pentru el este o boală psihică numită fanatism sau intoleranţă, după autor.

Virgil Ierunca, în Jurnal de Exil, 31 Mai, 1950, scrie despre Nicu Naum, legionar care şi-a păstrat sufletul de *"frate de cruce"* până la moarte, pe care l-a vizitat la spitalul din Paris, următoarele:

"Îi sunt simpatic, nu ştiu de ce, fiindcă fanatismelor sale de legionar intransigent eu îi opun stările mele macerate de îndoială, de deznădejde şi de confuzie. Nu voi înţelege niciodată tinereţea acestor oameni care-şi convertesc puritatea, suferinţa şi sărăcia în voinţă de speranţă. Sunt neclintiţi şi tari. Poate pentrucă sunt nişte săraci cu duhul seduşi de temeriatea cruciatului".

Virgil Ierunca este un intelectual şi nu a înţeles nimic din Nicu Naum şi cei ca el. Nu toţi pot înţelege eroismul gratuit. Nu convertirea purităţii în *"voinţa de nădejde"* îl explica pe Don Quijote, sau pe Nicu Naum şi categoria lor, ci sensul mistic al luptei lor pe un tărâm interzis raţiunii.

Însetoşat, hanii nu-mi vor întinde cana
Şi aripile morii mi-or rupe carnea, dar
M'o strânge scutierul călare pe măgar
Şi va porni cu mine să-mi afle castelana.
Şi visu'o să-mi sărute şi-o să-mi amoarte rana.

Să fie asta o premoniţie a nebunului care nu-şi converteşte puritatea în voinţă de nădejde, ci rămâne fidel purităţii şi gratuităţii eroismului. Va fi o vreme, oare, în care tipul Sancho Panca va lua în spate pe nebunul doborît să-l ducă spre împlinirea visului, la Dulcineea?

Costache Oprişan, în ***Poemul Noologic***, spune despre Unamuno:

Sunt Unamuno parcă, nici eu nu ştiu precis,
Identitatea certă m'ar ţine'ncătuşat.
Privesc aici o urmă şi urmăresc un vis,
Pe care-l ştiu că este, deşi nu l-am visat.
Vagabondez cu gândul, convins că-l urmăresc,
Dar nu ştiu ce povară mă ţine sedentar
Şi, în zadar, de-o viaţă, mă chinui să păşesc,
Pe urma Rosinantei, din urma de măgar.

Va veni o vreme când o anumită parte a societăţii va prelua sarcina cavalerilor neînfrânţi, ce mor?

Trăgând să mor alături de-o veche lumânare,
Voi auzi pe Sancho bocind şi şi pe preot:
Cum a putut să'ncapă un vis atât de mare
În trupul âsta firav şi slab de Don Quijote?

Poate că tineretului de astăzi şi de mai ieri împotriva convenţionalismului social, exprimate prin inele în nas, lanţuri, fuga de acasă, viaţa pe sub poduri, mâncaţi de păduchi, nu este decât o formă viciată a Don Quijoţilor generaţiilor noastre şi dinainte de noi, care se chinuiesc să păşească din urma de măgar pe urma Rosinantei. Şi unii au reuşit! Mă refer la acei tineri revoltaţi care, în America, au descoperit pe Dumnezeu, idealul naţional, sacrificiul pentru aproapele, şi chiar monahismul. Vorbesc de tinerii care au murit în România, în 1989, fără a le păsa dacă era *"util"*, fără a-şi pune problema dacă erau manipulaţi sau nu. Ei au simţit chemarea eroismului gratuit şi au urmat-o, părăsind pentru totdeauna urma măgarului.

Mi-o năluci, în urmă, că am învins toţi smeii,
Că sunt biruitorul întregului pământ
Şi că-mi adoarme ochii, blând, mâna Dulcineii.
Şi voi muri departe de morile de vânt.

Cât de departe de morile de vânt a murit Radu Gyr?

Instantanee

O PROVOCARE ABJECTĂ

CINE-ŞI IA PĂCATELE UNUI ATÂT DE MARE PĂCĂTOS ?

T.B.ŞUŢEANU

"Făţărnicia este sărutul obrazului fardat al minciunii"
A.A. Ionescu - scriitor (ing.dr. în agronomie)

În ziua reînvierii naturii - de Mărţişor - într'o mare de lumină, centrul Capitalei a fost inundat de oameni tineri şi copii ieşiţi, precum gândacii la soare, în piaţa Universităţii, să cumpere şi să-şi dăruiască mărţişoare. Lumină, linişte şi nevinovăţie în ochii fetelor care primeau un buchet de ghiocei şi de imensă bucurie în ai copiilor care primeau câte un muţunache vibrator şi viu clorat. Era o bucurie tăcută, o pace şi o mare înţelegere între oameni. Poate pentrucă erau atât de tineri...

Dar când mi-am aruncat ochii la ziarele de pe tarabe am revăzut pe prima pagină acelaşi chip al ***insinuatorului***, (autorul urii şi al dezbinării neamului românesc), puternic colorat, învăluit în titluri de o şchioapă care avertizau că *"viruşi, gloanţe şi substanţe letale"* vor fi aruncate asupra acestuia, care ar costa - nici mai mult, nici mai puţin - decât un miliard de lei. Ziarele de partid, (care, după ce au furat numele libertăţii şi adevărului, l-au ajutat pe ***insinuatorul emanat*** să se aşeze cu dela sine putere în capul trebii), l-au prezentat ca pe o mare vedetă de Hollywood în mare pericol existenţial! Scopul? Să-l *"sensibilizeze"* şi mai mult pe *"constructorul comunismului"*, acum navetist din *"trenul fără plată"* de pe linia Bucureşti-Oltenita, care nu vrea să se întoarcă la pogoanele părinţilor (din satele judeţului cu cei mai mulţi analfabeţi din ţară - Călăraşi), pământ pe care-l lasă părloagă şi spre care arată cu degetul în fuga trenului, scrâşnind printre dinţi cu ură proletară: *"Ia uite <âştia> dela guvernarea ţărănistă cum lasă pământurile nelucrate!"* Apoi se împiepţoşează şi strigă prin vagoane: *"Da! Am fost şi sunt comunist! Merg cu Domnul Iliescu până'n pânzele albe!"* (Dacă ar fi zis roşii - poate era şi mai plauzibil).

La una dintre tarabele cu ziare s'a oprit un preot, lângă un bătrân intelectual. După ce au citit titlurile de pe prima pagină ale cotidienelor, preotul şi-a făcut semnul crucii cu remarca: *"Doamne, cine-şi poate lua păcatele unui atât de mare păcătos?"* Bătrânelul de alături l-a asigurat: *"Nimeni, părinte. Dar de apărat s'au găsit atâţia. Fiindcă se apără pe ei. Dar ce mai poţi apăra la autorul conceptului marxist al <educaţiei ateiste a tinerei generaţii>... Iată unde se află necredinţa celor care-l votează şi nu mai dau cu anii pe la biserică"*. Preotul a ridicat din sprâncenele de zăpadă şi a plecat scuturându-se neplăcut de limbajul unor copii ce băteau o minge pe un spaţiu foarte mic, înjurându-i şi dregându-i pe cei care nu le dădeau mingea.

Seara, la cele două posturi de televiziune diavoleşti, avocatul principal al *"insinuatorului emanat"*, trei jurişti de îndubitabilă formaţie marxistă şi ziaristul cel mai sovietizat, au apărat - prin atac; după indicaţia stalinistă - emanatul şi pe cei doi generali, creatori ai statului socialist, autorii reprimării revoluţiei dela Timişoara şi autorii loviturii de stat, (generali membri pcr, acum deja condamnaţi).

Colac peste pupăză - făcătorul de emisiuni echivoce dela radio, *"celebrul"* Paul Grigoriu, (apărătorul minerilor în mineriade), în această sfântă zi a începutului de nouă viaţă, îl aduce în emisiunea *"sfertul academic"*, tocmai pe cel care face din credinţa neamului un circ jalnic şi de neiertat.

Când am intrat pe uşă, acasă, soţia - cu o vecină - dădeau telefon la radio: *"Doamnă, le-au spus ele celei dela radio, transmiteţi-i Domnului Paul Grigoriu că suntem tare mâhnite că ne-a stricat ziua, aducându-l în emisiune tocmai pe cel care înjură şi se închină, şi ameninţă cu închisoarea. Păcat. Trebuia s'auzim un preot, un poet adevărat sau un bătrân dela ţară"*.

Iată câţi sunt cei care-şi iau păcatele celui mai mare păcătos, peste ale lor, iată cine sunt cei care nu lasă neamul românesc să se desmeticească, să se descătuşeze şi să se apuce de treabă. Fiindcă la o ţară atât de bogată, este atâta treabă de făcut! Mai ales acum, primăvara!

CRONICI

Literare-Artistice-Culturale din exil și din țară

DOUĂ CĂRȚI DE EXCEPȚIE

1. Valeriu PĂSAT, PAGINI SUMBRE DIN ISTORIA MOLDOVEI 1940-1950 800 pagini apărută la Moscova în 1994

2. Valeriu PĂSAT ADEVĂRUL CRUD AL ISTORIEI DEPORTĂRILE DIN MOLDOVA SOVIETICĂ DIN PERIOADA 1940-1950 Apărută la Chișinău în 1998

Deși apărute mai de mult și scrise în limba rusă, astfel că cercetătorul român practic n'are cum să le folosească, sunt de o importanță covârșitoare pentru istoria Basarabiei, teritoriu răpit atât de perfid în 1940. Mi s'a spus că special au apărut în limba rusă și prima chiar la Moscova, ca întreaga suflare existentă din fostul imperiu sovietic, să vadă concret cine au fost călăii locuitorilor pașnici români aflați pe teritoriul Basarabiei, în perioada celor 3 valuri de deportări masive din anii 1948, 1949 și 1951.

Valeriu Păsat, născut în 1958 în Basarabia voievodală, a făcut Facultatea de Istorie la Chișinău, și-a susținut doctoratul la Moscova, a terminat și Academia diplomatică, a lucrat ca cercetător la Institutul de Istorie al Academiei URSS, a lucrat în diplomație, ocupând și acum funcții importante la Chișinău.

Valeriu Păsat, mare patriot, a reușit nu numai să pătrundă în arhivele cele mai secrete ale Ministerului de Interne și ale Securității Statului din URSS, dar și în Arhiva Comitetului Central al fostului Partid Comunist al Uniunii Sovietice, în arhiva Președinției Consiliului de Miniștri a fostului URSS, în arhivele secrete aflate la Chișinău, precum și în fondurile de arhivă din diferite regiuni din Siberia și Asia Centrală (Kazahstan, Uzbekistan), unde se aflau Români basarabeni și bucovineni deportați.

Deci, primul volum pe care-l prezentăm succint, este un volum de documente, masiv, care are 800 de pagini tipărite și majoritatea documentelor poartă mențiunea: *"Strict secret"* sau *"Ultra secret"*. Unele documente trebuiau să fie cunoscute numai de Stalin, Beria, Molotov, deci, pentru istoric, care vrea să cunoască adevărul crud, dar real, din sumbra istorie a Basarabiei, este o adevărată mană cerească.

Partea I-a, care cuprinde 40 de documente, se referă la transferul coloniștilor nemți din Basarabia în Germania, în toamna anului 1940.

Partea a II-a, intitulată *"Deportările anului 1941"*, cuprinde de asemenea 40 de documente.

Partea a III-a, are 58 de documente și se referă la arestările individuale și se intitulează *"Politica de limitare și constrângere a elementelor dușmănoase"*.

Partea a IV-a cuprinde 97 de documente și se cheamă *"Anul 1949. Operațiunea Sud"*.

Partea a V-a cuprinde 44 de documente și este numită *"Operațiunea Nord"*.

Partea a VI-a, intitulată *"Întoarcerea"* are 42 de documente.

Volumul al doilea *"Adevărul crud al istoriei"*, prezintă și prelucrează documentele mai sus menționate.

Nici unul din popoarele aflate în componența URSS - arată Valeriu Păsat - n'a reușit să evite măsurile de represalii luate de autoritățile sovietice. Referindu-se la deportări, cifrele care se referă numai la Moldova Sovietică, deci fără Sudul și Nordul Basarabiei, care erau în componența Ucrainei Sovietice, au fost următoarele:

În 1941, deportate, numai pe data de 13 Iunie, 3.470 de familii, însumând 22.648 de persoane.

În 1949 au fost deportate 11.293 familii, însumând 35.000 persoane.

În 1951, deportate 723 familii, însumând peste 2.600 persoane, din care 536 au fost acuzați că sunt spioni ai României.

Un capitol special este dedicat clerului și bisericii. Dacă în 1944 funcționau în Basarabia românească 888 de biserici ortodoxe și 25 de mănăstiri, în 1960 existau numai 385 de biserici și 7 mănăstiri. Printre cei arestați, schingiuiți și morți în Siberia, a fost și unchiul nostru, Ștefan Cecati, de loc din Cimișlia și fost protopop de Comrat.

În urma acestor deportări și arestări, arată autorul, istoricul Valeriu Păsat, au rămas sute și sute de case goale, unde gospodarii români munciseră cu spor peticul lor de pământ, iar în locul grădinilor îngrijite unde se cultiva zarzavatul, au apărut bălăriile. Acolo, unde înainte era veselie și se zbenguiau copiii, era jale și multă tristețe. Prin aceste acte vandalice, multe familii au fost despărțite și rupte legăturile tradiționale dela sate.

Mult după moartea lui Stalin, adică prin 1955, încep să fie ridicate unele restricții pentru cei deportați, o parte din ei încep să se întoarcă, ultimul document din volum este datat 2 Martie 1961, privind ridicarea restricțiilor celor deportați, iar data de 27 Octombrie 1972 marchează posibilitatea Nemților aflați pe teritoriul Moldovei Sovietice să emigreze în Germania Federală.

Documentele merită să fie traduse în limba română, iar volumul de sinteză să fie tradus chiar și în engleză, pentru ca opinia publică mondială să cunoască prin ce au trecut Românii basarabeni, când Occidentul pactiza cu tătucul Stalin.

Ca o concluzie, îmi vin în minte cuvintele diplomatului român, Grigore Gafencu (1892-1967): *"Când oare se va găsi formula ce va elimina atât înfricoșătorul comunism, cât și egoismul țărilor occidentale?"*.

Lucrurile s'au mai schimbat în anul 2000, dar egoismul mai puțin.

Bogdan Alexandru CIACHIR
- politolog -

V'AȚI PLĂTIT ABONAMENTUL LA "CUVÂNTUL ROMÂNESC" ?

Acțiunea romanului *"De ce am plecat de acasă?"* de Mia Pădurean, este în totalitate bazată pe o poveste adevărată, de aceea poate fi considerată o mărturie asupra realităților românești din ajunul, din timpul războiului și până în zilele noastre, mărturie prețioasă nouă celor de astăzi.

Întreaga acțiune a cărții se construiește pe o solidă urzeală documentară. Narațiunea complexă a operei de față nu este folosită de autoare din nevoia de a-i prezenta pe eroii exilului românesc canadian la un potențial uman mai ridicat. Viața lor este destul de încărcată de evenimente, așa încât nu se mai cere adăugită. Desigur, în aceste condiții ne putem întreba de ce scriitoarea a preferat să scrie un roman în loc de o biografie documentară bine fundamentată. Răspunsul este simplu - romanul are mai multă plasticitate, dând libertate artistului să recreieze atmosfera vremii și să facă cunoscute valorile umane în primul rând și numai după aceea evenimentele în simpla lor înșiruire.

Impresionată de trăirea morală a eroilor, Mia Pădurean o transformă în coordonată principală a personalității personajelor sale. Prin aceasta, cartea capătă o puternică dimensiune educativă, adevărul și legitimitatea acțiunii devenind de necontestat. Prin eroul principal Mircea Mureșan, este sesizată esența biografiei de excepție a Domnului Nicolae Pora.

Astfel, identificându-se cu zbuciumul unei vremi schimbătoare și pline de contradicții, viața lui Mircea Mureșan își vădește exemplaritatea pentru generația sa. Adolescența și tinerețea lui se desfășoară în România anilor '30-'40, într'una dintre perioadele dificile, puțin cunoscute, deseori mistificate în funcție de interesul de moment al diferiților lideri politici, perioadă dureroasă, marcată de mișcarea naționalistă. El este tânărul militant care trebue să facă față acestei istorii și care pentru a rămâne Român, cu alte cuvinte om și bun creștin, este silit să accepte singura soluție de supraviețuire posibilă, aceea de a-și părăsi plaiurile natale, păstrând speranța reîntoarcerii, speranță ce îi va fi spulberată odată cu sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial. Odată plecat, Mircea Mureșan lasă în urmă alienarea și teroarea și se stabilește în Canada, unde norocul îi surâde din plin.

Este un adevăr notoriu că la noi Românii formarea și creșterea culturii naționale s'au bazat pe familie și biserică și astăzi continuă să fie adevărat că familia este colțul de univers unde suntem într'o mult mai mare măsură noi înșine, de aceea și în cazul lui Mircea Mureșan semnificația famililei întemeiate aici în Canada împreună cu inimoasa lui soție Smărăndița (Virginia Pora), Românca originară de prin părțile Sucevei, reprezintă nu numai succesul social al celor doi, dar și reușita împlinirii lor. Împreună cu soția sa, se vor bucura de copii și nepoți, se vor realiza material și plini de generozitate vor putea astfel să-i sprijine în mod direct pe alți Români.

Apăsat de însingurare, măcinat de știrile puține și proaste ce vorbesc despre o patrie îndepărtată unde familia și prietenii sunt victimele neputincioase ale instaurării unui regim de dictatură și teroare comunistă, Mircea Mureșan împreună cu Simion Badiu alias George Bălașu, sprijinit de comunitatea românească se decid să întemeieze un loc care să le permită celor asemenea lor să se adune.

Astfel, cu toții ridică așezarea *"Câmpul Românesc"* dela Hamilton, așezare ce-și are temeliile zidite pe tot dorul și credința unor oameni siliți de vitregia vremurilor să-și poarte pașii departe de locurile natale, din România și să trăiască într'o lume nouă.

Romanul pune în lumină generozitatea și spiritul de echipă prin care s'a putut ridica acest complex cultural, ce exprimă trăsăturile esențiale ale civilizației românești.

Mai târziu, pentru ca această zidire să se împlinească, Mircea Mureșan (Nicolae Pora), Simion Badiu (George Bălașu) împreună cu Manuela Dobrin (Mihaela Moisin) și alți Români inimoși reușesc să-i asocieze o voce, revista *"Cuvântul Românesc"*.

Mia Pădurean are desigur dreptate orientând întreaga existență a lui Mircea Mureșan, Simion Badiu și Manulea Dobrin pe linia misiunii lor de deschizători de drum și întemeietori de obște astfel rotunjindu-le orice posibilă asperitate a personalității lor devenind un model viu de moralitate creștină românească.

Din punct de vedere stilistic autoarea reușește să redea culoarea locală sugerând cu multă finețe schimbările de atmosferă în timp și spațiu, realizând astfel pe parcursul celor 200 de pagini condensarea a 70 de ani de viață de-a lungul unui drum lung și spectaculos.

Reușita romanului de față este fără doar și poate condiționată de intuiția psihologică a autoarei și de capacitatea sa de a învălui reușita remarcabilă a personajului Mircea Mureșan într'o ambianță de duioșie tandră, umbrită de dor de acasă, astfel încât afirmația lui Mircea Mureșan: *"Sunt Român, sunt Român și Român vreau să rămân"* capătă valoare de ideal de viață.

Cartea afirmă o narațiune excelentă cu sensibilitate și respect față de adevăr. De aceea citirea acestei monografii îi poate satisface pe cei ce vor să cunoască adevărul generației celor plecați de acasă acum 50-60 de ani, adevărul celor ce au început construirea comunității românești din Ontario, rezistând în fața lipsurilor și slăbiciunilor, urmându-și crezul chiar și atunci când povara părea mult prea mare, considerând că nu există *"Nu pot ci numai nu vreau"*.

Dana TĂZLĂUANU

Anul 2000 - Anul Eminescu

EMINESCU ŞI EXILUL ROMÂNESC

Nicolae ILIESCU

- Rândurile care urmează constituie conferinţa de încheiere a Şedinţei Plenare care a deschis strălucitul congres de comemorare în exil, la Paris, a o sută de ani dela moartea lui Mihai Eminescu. Le publicăm fără modificări, ca o mărturie a prezenţei permanente a marelui poet şi Român în toată viaţa şi istoria exilului nostru -

A-l comemora pe Eminescu la o sută de ani dela moartea lui înseamnă - aşa cum verbul *a comemora* cere - a-l identifica, cei care suntem prezenţi aici, cu ceva care ne este comun şi scump tuturora. Comemorările agnostice, neutre, nu pot să fie comparabile cu situaţia noastră de exilaţi şi de fără de patrie.

Prezenţa lui Eminescu în mijlocul nostru, la un secol dela întoarcerea lui în repausul din care s'a născut, reprezintă deci o dimensiune de adevăr, o permanenţă de adevăr, dincolo de circumstanţe şi de timp.

Comemorarea lui mai înseamnă, de asemenea, tot ca urmare a acestei permanenţe de adevăr care-i aparţine, că noi ne-am întâlnit aici - cum spunea un poet italian - *siamo venuti a prendere possesso della verità* - să ne însuşim şi noi dimensiunea de adevăr pe care Eminescu ne-a lăsat-o ca ereditate.

Eu sunt convins că aşa cum în planul providenţial al istoriei, profeţii şi sfinţii s'au născut pentru a fi coloana de foc şi de lumină în pelerinajul către Dumnezeu, tot aşa s'au născut şi poeţii adevăraţi, ca şi eroii adevăraţi, pentru a fi în timpul lor şi în naţiunea lor, reflecţiunea luminoasă a aspiraţiunilor cele mai curate şi mai profunde ale poporului respectiv. *Dacă n'am fi noi solitarii,* - ne-a lăsat scris Vasile Pârvan - *lumea s'ar scufunda în marea toridă a pasiunilor... Noi suntem preoţii aspri ai unei noi religii şi nouă nu ne este permis să facem nici o concesie răului, căci şi aşa, cu toată rezistenţa noastră, puterile răului rămân imense".*

Nici un Român n'a fost, probabil, mai singuratic decât Mihai Eminescu, în timpul istoric în care a trăit. Dar n'a fost un singuratic pe culmile disperării. Dimpotrivă: cuvântul lui, în vers şi în proză, a reflectat şi s'a identificat cu trăsăturile cele mai autentice ale poporului român şi al istoriei lui. A devenit sinteza lor. De aceea în articolul *Semi-barbaria* putea să scrie aproape dogmatic: *"Civilizaţia adevărată a unui popor nu consistă în adoptarea, cu de-a ridicata, de legi, forme, instituţii, etichete, haine străine. Ea consistă în dezvoltarea naturală, organică a propriilor puteri, a propriilor facultăţi. Nu există o civilizaţie umană general accesibilă tuturor oamenilor, în acelaşi grad şi în acelaşi chip".* Există, deci, am putea continua noi astăzi, o matrice stilistică, caracteristică şi inviolabilă a oricărei naţiuni. Când Eminescu scria că Românii sunt *"un popor aşezat",* - *"cum am fost aşa rămânem"* - se referea la această stabilitate de valori, dela care orice abatere aduce cu sine decăderea din românism, *"... ori cine va voi să definească marele mister al existenţei* - scrie în articolul *Dezvoltarea istorică - va vedea că el consistă în improspătarea continuă a fondului şi păstrarea formelor. Forme vechi dar spirit pururea nou".*

S'a sugerat de mai multe ori ca să nu se mai vorbească de scrierile *"politice"* ale lui Eminescu. Dar aceste scrieri, sub formă de articole de ziar, nu au izvorît, în esenţa lor, din consideraţii exclusiv empirice. Dezbaterile de ordin istoric-contemporan care stau la baza acestor scrieri, publicate în coloanele ziarului *Timpul,* reprezintă şi ele un aspect întrinsec al conflictului, general şi permanent, în conştiinţa poetului, între realitatea mercantilistă care domina scena politică în acelaşi timp şi lumea ideală a valorilor etice de ordin universal.

A crede şi a elogia supremaţia morală asupra calculelor meschine ale oamenilor burţii, nu e ceva de care să ne fie ruşine. Dela Virgil la Dante, la Pascal şi la Shakespeare, dela Manzoni, la Dostoiewschi şi la Pirandello, ceea ce a separat pe om de viaţă a fost tocmai această potenţială supremaţie a spiritului divin în om.

Pe de altă parte, repetând cuvintele lui Metternich: *"Pune în discuţie un contract şi ai o revoluţie deja pregătită".* Poziţia lui Eminescu în problema socială, nu e altceva decât o opţiune pentru lumea valorilor în care sufletul lui şi fiinţa neamului se deschid către absolut. Singurătatea, sau mai bine zis latura meditativă şi contemplativă a poetului, nu poate fi corect interpretată decât dacă o integrăm în activitatea lui combativă în serviciul spiritualităţii româneşti. În acest sens, despărţirea de materie, singurătatea lui Eminescu, nu reprezintă un refuz al comuniunii cu societatea umană. Dimpotrivă, singurătatea contemplativă cere şi stabileşte o formă superioară de comuniune cu potenţialul de conştiinţă al oamenilor. Pentrucă Eminescu are o concepţie globală şi organică despre existenţă. Când poetul scrie:

Dela Nistru pân'la Tisa
Tot Românul plânsu-mi-s'a
că nu mai poate străbate
de-atâta străinătate

el nu se referă numai la condiţiile materiale la care poporul român a fost redus de către pătura suprapusă. Conflictul între realitatea efectivă şi dreptate, e un conflict de ordin tragic, un conflict de valori, iar poetul se situează, ca sfinţii şi ca eroii, în poziţia de interpret, de sinteză şi de apostol al sufletului colectiv al poporului. Eminescu a disprefuit vulgaritatea şi hibridul.

Personalitatea lui românească se defineşte şi se definitivează prin două elemente: întâi, ca o suferinţă profundă şi continuă în faţa atentatului de desintegrare a etosului românesc, şi, în al doilea rând, ca urmare a acestui proces şi a acestei suferinţe, printr'un discurs neîntrerupt şi vehement de protest. Cum a fost observat de alţii, faptul că Eminescu a fost pesimist sau optimist nu are nici o importanţă, pentrucă scrierile lui nu sunt expresia nici a scepticismului, nici a exuberanţei. Ceea ce prezintă însă în într'adevăr o mare importanţă este faptul că Eminescu a fost cea mai tragică şi autentică conştiinţă şi voce a sufletului românesc în faţa istoriei. Pe acest Eminescu, profetic şi edificator, în orice ipostază, noi nu-l putem ţine sub obroc, de teamă că cineva ar putea să ridice dispreţuitor din sprâncene.

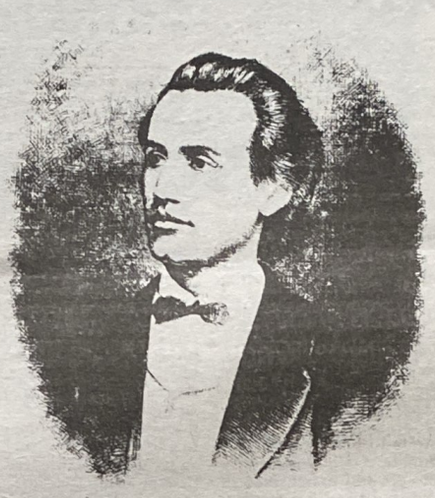

În articolul *Conservarea naţionalităţii, suprema lege* din 27 Mai, 1879, celor care *"cu darul vorbirei... cu fraze umanitare şi cu fineţe de distincţiuni juridice"* il sfătuiau să modereze tonul vibrant, imediat şi polemic al articolelor sale, poetul răspunde prin următoarea mărturisire de credinţă: *şi chiar dacă amintirea noastră ar pieri în umbra vremurilor şi s'ar şterge din memoria tuturora, vom stărui pe aceeaşi cale a conservării naţionalităţii, fără a face din acest suprem punct de vedere, nici o concesie primejdioasă ideilor veacului.*

În concepţia lui Eminescu despre om şi naţiune, elementul cultural este de asemenea determinant. Dar nici cultura nu este interpretată de poet în sens abstract ori sociologic. În viaţa unei naţiuni cultura şi religia constituie o unitate indisolubilă: atât din punct de vedere istoric cât şi din cel epistemologic.

Religia e creatoarea adevăratei culturi în istoria unei naţiuni. Cultura îşi trage conţinutul din religie şi din etosul etnic specific. Insistând asupra specificităţii naţionale a culturii, Eminescu exclude *a priori* orice teză şovinistă. În darea de seamă *Naţionalii şi cosmopoliţii,* pregătită cu ocazia sărbătorilor dela Putna, în 1871, îşi însuşeşte pe deplin teza lui Titu Maiorescu: *Naţionalitatea în marginile adevărului.* Iată ce scrie poetul la vârsta de 21 de ani: *Ceea ce-i neadevărat nu devine adevărat prin împrejurarea că-i naţional, ceea ce-i injust, nu devine just prin împrejurarea că-i naţional; ceea ce-i rău, nu devine bun prin aceea că-i naţional.* Xenofobia nu face parte din gândirea poetului.

În Iunie 1883 Eminescu participă pentru ultima dată la adunările Junimei. Cu această ocazie citeşte poezia *Doina.* În aceeaşi lună se inaugura în Iaşi statuia lui Ştefan cel Mare. Toţi ştim pe dinafară faimoasele versuri:

Cine a îndrăgit străinii
mânca-i-ar inima câinii
mânca-i-ar casa pustia
şi neamul nemernicia

Nu sunt versuri xenofobe, nici şoviniste. Sensul lor real nu poate fi descifrat decât în cadrul dezbaterii polemice din ziarul *Timpul.* Era în discuţiune Statul Românesc, la începuturile lui. Eminescu combătea în favoarea elementului autohton, împotriva situaţiei create de dominaţia fanariotă şi rusească şi mai ales împotriva adoptării de formule străine, neasimilate de popor. In articolul *Actualitatea,* din 11 Decembrie 1877, exclamă fără reticenţă şi fără convenţionalisme protocolare: *"Nimeni, afară de potaia de gazetari ignoranţi, nu mai poate susţine că libertatea votului, întrunirile şi parlamentele sunt temelia unui Stat".*

Revenind la raportul religie-cultură, Eminescu nu ezită a recunoaşte bisericii catolice calităţi şi merite *într'adevăr extraordinare pentru cultura omenească.* În articolul *Religia,* referindu-se la rolul bisericii în perioada invaziunilor barbare, afirmă că *"biserica era singurul punct luminos nu numai pentru cultură în general, dar chiar pentru libertatea dezvoltării omeneşti.* După care continuă: *"Caracteristic şi vrednic a se recunoaşte în favoarea catolicismului e tendinţa de a nu baza creşterea poporului pe idei abstracte, care să convingă capul, ci pe idei redate intuitiv, care să îmblânzească inima. De aceea frumoasele arte au fost cele mai puternice arme ale bisericii. Arhitectura, muzica, sculptura şi poezia au fost puse în serviciul bisericii pentru a da, în această sferă curată, neatinsă de nici o suflare impură, un adăpost sufletului omenesc, atât de bântuit de patimi sau de golul lui propriu de urât. Aruncat din nevoie în urât, din urât în nevoie, stări imanente naturii noastre şi care nu se pot înlătura prin mâna de creier de care dispunem, arta bisericească... a înălţat prin mijloace, lesne de înţeles pentru toţi, sufletul omenesc în decurs de sute de ani, peste nivelul vieţii de rând şi nevoilor zilnice. Toate popoarele care posedă înaltă civilizaţiune astăzi, dacă nu sunt, au fost măcar mult timp catolice".*

În ceea ce priveşte cultura în general şi educaţia tineretului în şcoli, Eminescu consideră esenţial, studiul antichităţii clasice. În articolul *Învăţământul clasic* atribuie carenţele vieţii publice româneşti lipsei de cultură clasică. Pentrucă, scrie el:*"Cultura clasică are calitatea determinantă de a creşte, ea este în esenţă educativă şi iată ceea ce a lipsit şcolilor noastre până acum şi le va lipsi încă mult timp înainte... Fixat odată pentru totdeauna, ne mai putându-se schimba... spiritul antichităţii e regulamentul statornic al inteligenţei şi al caracterului şi izvorul simţului istoric... fără el n'ar exista în genere o cultură acătării..."*

Doresc să termin aceste cuvinte de introducere aşa cum am început: orice comemorare de felul acesteia şi în timpuri ca acestea, necesită adeziunea participanţilor; presupune, înainte de orice, o cauză comună şi o perspectivă unică. Ocazia care ne-a adus aici cere ca noi, Românii din exil, să ne clarificăm sensul şi măsura prin care considerăm că Eminescu e şi azi, cum a fost în timpul lui, prin învăţătura lui, prezent în apărarea naţiunii noastre. Novalis scrie undeva că există un prezent spiritual în care se dizolvă trecutul şi viitorul. Acest etern prezent al spiritului constituie, pe plan istoric, esenţa însăşi a unei naţiuni. Condiţionează şi justifică prezenţa noastră ca Români în exil.

"STUDII EMINESCIENE"

Mihai Stere DERDENA

Nutrim convingerea, stimaţi cititori, că fiecare dintre Dumneavoastră crede că titlul acestui comentariu lingvistic semnifică *"studii întreprinse de Mihai Eminescu",* ştiind prea bine că vorba derivată *"eminescian"* nu poate însemna decât *"care aparţine lui Eminescu, privitor la Eminescu, în genul operei lui Eminescu"* (citat din DEX, ediţia a II-a, 1998, pagina 339).

Există, însă, destui cercetători care încearcă să impună şi înţelesul *"despre opera (viaţa) lui Eminescu".* Această intenţie semantică ni se pare greşită deoarece îi pune în încurcătură pe cititori, cel puţin la primul contact vizual cu această sintagmă.

Au fost editate, după ştiinţa noastră, cel puţin două tomuri purtând, fiecare, titlul derutant *"Studii eminesciene".*

Primul volum dintre acestea, fu publicat, în 1971, de editura bucureşteană *"Albatros".* El constituie o antologie, avându-i ca alcătuitori pe Virgiliu Ene şi Ion Nistor. Sunt reuniţi în această carte 15 cunoscuţi critici şi istorici literari, începând cu G. Călinescu şi sfârşind cu S. Iosifescu. Vom menţiona câţiva dintre cei 15 autori de studii inspirate de creaţia eminesciană, spre a se vedea că nu-i potrivit titlului antologiei, la care ne referim: Şerban Cioculescu - *Aspecte de critică socială eminesciană;* Al. Dima - *Motivul cosmic în opera eminesciană;* Al. Piru - *Satira eminesciană;* Al. Streinu - *"Floare albastră" şi lirismul eminescian.* Credem că ambiguitatea titlului antologiei este evidentă.

Al doilea volum, intitulat de asemeni *"Studii eminesciene",* aparţine lui D. Caracostea (1879-1965) şi apare în 1975, la editura *"Minerva"* din Bucureşti. Însă titlul a fost dat, nu de Caracostea, ci de Ion Dumitrescu, cel ce se îngrijii de editarea acestei cărţi, care cuprinde *"Curs de istoria literaturii române"* (ţinut în anul 1943-1944) şi capitolele *"Andrei Mureşanu"* şi *"Geniu pustiu",* extrase din cursul *"Opera lui Mihai Eminescu"* (prezentat în anul universitar 1931-1932). Ambiguu, prin urmare, este şi titlul acestui volum.

Opinăm că pentru ambele cărţi prezentate, precum şi pentru orice volum cuprinzând cercetări asupra vieţii şi a operei poetului naţional, titlul univoc ar fi *"Studii eminescologice".* Tot univocă am vrea să fie şi sintagma *"Studii eminesciene",* adică să aibă doar semnificaţia *"studii întreprinse de Mihai Eminescu".*

Nu ni se pare corectă nici formularea *"Curs de istoria literaturii române".* De preferat ar fi să se spună şi să se scrie *"Curs de istorie a literaturii române".*

BASARABIA ŞI BUCOVINA

O DISPARIŢIE SUSPECTĂ

Sergiu GROSSU

Apropierea de poetul şi publicistul basarabean Chiril Aldea-Cuţarov o datorez fostului meu coleg - niţel mai tânăr decât mine - dela liceul Ion Creangă din Bălţi, Vadim Pirogan. Aflând de existenţa mea parizianã, prin intermediul unui vãr de-al sãu, domiciliat în oraşul Craiova, mi-a scris şi i-am răspuns imediat, însoţind scrisoarea cu o fugară prezentare a activităţii mele literare în Franţa, dar şi expediindu-i, separat, câteva din cărţile pe care le-am publicat, în limba franceză, între anii 1975-1988. N'am uitat să-i trimit şi o plachetă de poezii religioase, intitulată ***"Pietre de aducere aminte"*** editată în 10 mii de exemplare de către un inimos iubitor de carte creştină din Germania federală şi semnată cu pseudonimul Simion Cubolta, după numele satului meu natal.

"Destinul uneori aduce surprize uimitoare", îmi scria, din Chişinău, la 28 Ianuarie 1992, Chiril, cel care îmi va deveni un scump şi apropiat prieten, în pofida miilor de kilometri care ne despărţeau trupeşte. Într'o zi, la Uniunea Scriitorilor, unde venise şi Vadim Pirogan, are ocazia să răsfoiască scrisorile mele şi multe alte *"materiale"*, pe care i le-am trimis lui Vadim, între care şi cărticica ***"Pietre de aducere aminte"***. Oprindu-şi privirile asupra pseudonimului Simion Cubolta, văzu scris cu pixul: **Sergiu Grossu.** *"Da, o minune"* - îmi mărturisea el, în aceeaşi scrisoare -, *după o jumătate de secol, te-am regăsit. D-ta mi-ai publicat două poezii în ziarul <Basarabia> şi în revista <Basarabia literară>, sub pseudonimul Chiril Aldea..."*

Nu mi-aminteam să-l fi întâlnit la Bucureşti, în timpul apariţiei năzdrăvanelor publicaţii pomenite mai sus. Însă am apucat să bat la maşină, cu promptitudine, rândurile mele de mulţumire şi de admiraţie că a putut rezista, cu toată revărsarea de vitregii încrâncenate ce s'au abătut asupra provinciei noastre dintre Prut şi Nistru, felicitându-l, totodată, că n'a renunţat la măiestria condeiului şi şi-a adus aportul său literar întru creşterea culturii româneşti, gata să fie înghiţită de totalitarismul sovietic al *"realismului ştiinţific"*.

"Fugit ireparabile tempus", se văita poetul latin de odinioară. Aşa i-am răspuns la prima sa epistolă, adăugând: *"Păcat de repezicunea trecerii lui. Păcat de tinereţea noastră, a amăndurora, sacrificată pe crugul unei Istorii nemiloase. De ce a trebuit să se întâmple aşa? De ce această jertfă uriaşă, din partea unui popor credincios lui Dumnezeu, şi pe o parte şi pe cealaltă parte a Prutului (...)? În perioada în care trădătorii de patrie şi-au vândut sufletul Satanei marxist-leniniste şi huzureau pe seama trădării lor incalificabile, cei care am rămas fideli Adevărului şi Divinităţii, ne aplecam - cu riscuri mari, care de cele mai multe ori se soldau cu arestarea şi întemniţarea, cum mi s'a întâmplat atât mie, cât şi soţiei mele - pe paginile interzise ale Sfintei Scripturi, strigând laolaltă cu proorocul: <Doamne, Dumnezeul nostru, alţi stăpâni afară de Tine au stăpânit peste noi, dar acum numai pe Tine şi numai numele Tău îl chemăm... Înmulţeşte poporul, Doamne! Înmulţeşte poporul, arată-Ţi slava! Dă înapoi toate hotarele ţării!"* (Isaia, 26.13,15).

Ca să-şi facă o părere pozitivă despre caligraful acestor rânduri cu îz de spovedanie, complet necunoscut în Republica Moldova (deşi aveam, deja, publicate mai multe cărţi la Paris, cu caracter documentar, făcând cunoscute lumii occidentale, *"Calvarul României creştine"*, soarta *"Copiilor Gulagului"* sau viaţa excepţională a tânărului martir basarabean *"Vania Moiseiev"*, torturat de K.G.B., în cadrul unităţii sale militare, asasinat la Kerci şi aruncat în Marea Neagră, ca o pedeapsă pentru credinţa sa molipsitoare; deşi editam, de aproape 21 de ani revista ***"Catacombes"***, apreciată nu numai în Franţa, ci şi peste hotare, iar soţia mea publicase la editura Plon din Paris cartea ***"Bénie sois tu, prison"*** (Fii binecuvântată, închisoare, tradusă în mai multe limbi europene). Şi, astfel, prin intervenţia lui, am intrat în legătură cu confraţii din Chişinău: Nicolae Dabija, Ştefan Secăreanu, Dumitru Matcovschi, Iurie Colesnic... Chiril Aldea-Cuţarov s' a zbătut să mă prezinte cititorilor săptămânalului ***"Literatura şi Arta"***, scriind despre *"Un fiu al Basarabiei pe malul Senei - Sergiu Grossu"*, publicându-mi şi câteva poezii *"scrise"* fără creion şi hârtie, la Jilava şi în lagărul Strâmba, din Balta Dunării. Ca peste cinci luni să citesc, cu ochii în lacrimi, anunţul Consiliului Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova, publicat în n-rul 32/6 August 1992 al revistei *"Literatura şi Arta": A plecat dintre noi scriitorul Chiril Aldea-Cuţarov, un om inteligent, martor şi participant la o perioadă de mare elevaţie culturală.(...) Cu dispariţia lui se impuţinează mărturiile despre o lume care a întreţinut pe aceste meleaguri flacăra spiritualităţii româneşti"*.

Vestea - teribila veste a morţii lui *"prin sinucidere"*, mi-a sfâşiat pur şi simplu sufletul, pentrucă îl ştiam credincios, înflăcărat de problemele basarabene şi pornit pe fapte mari în ale scrisului. Nu pot să accept ***sinuciderea*** prietenului Aldea. Mai de grabă a fost *"sinucis"*, când cunoşteam câte nelegiuiri au loc în Basarabia şi cum se pregătesc, din umbră, comploturi şi dispariţii dubioase! Un om ca Chirilă, înaripat de vise frumoase şi înfrumuseţat de o credinţă creştină, ***nu putea să-şi curme singur viaţa*** - o viaţă, în care credea şi pentru care se lupta s'o facă mai frumoasă, mai roditoare, mai nobilă. Este, oare, posibil să bănuim un astfel de gest anti-creştin din partea unui poet care scria, bunăoară, despre mine, în ziarul ***"Glasul Naţiunii"***, cu entuziasmul său proverbial: *"Poetul slujeşte lui Hristos, semenilor noştri, manifestându-se nu numai de pe amvon, ci şi în largul vieţii..."* Sau aceste gânduri de om profund credincios, din acelaşi articol (24 Aprilie 1992): *"Fericirea este posibilă prin spiritualitate, prin eliberarea de crusta trecătoare a materiei şi contopirea cu Dumnezeu, Iubirea de oameni, împotriva oricăror dezagregări, va duce pe poet spre bunătate, la oaza supremă şi veşnică - Dumnezeu"*. Putea să renunţe la planurile lui minunate, *"prin sinucidere"*? El care îmi mărturisea că orice rând primit dela mine, înseamnă pentru el şi soţia sa iubită, Nina, *" o înviere, o revelaţie şi o osmoză între Spirit şi viaţa cotidiană"*? El, care nu înceta să afirme în scrisorile sale cu privire la situaţia din Basarabia martirizată de lăcomia rusofonă: *"Cred că marele Dumnezeu îi va sfătui şi călăuzi să ajungă* (ei, basarabenii) *la victoria finală, la justeţe şi adevăr"*. Mistuit de misiunea înaltă şi anume *"cât voi mai avea forţe spirituale, să încerc restabilirea adevărului pur"* dat fiind că *"la noi, odiosul regim a nimicit aproape totul"*, iar tineretul *"nu cunoaşte nimic şi nici nu vrea să ştie de perioada de luptă de după şi în timpul războiului"*, Chiril Aldea-Cuţarov conchidea: *"Dumnezeu e mare, cred că El o să-mi dea o mână de ajutor"*.

Or, o minte care gândeşte evanghelic în relaţiile sale epistolare şi în tot ce-a scris în favoarea mea, o minte dăruită problemelor creştine şi însămânţată cu adevărurile Cuvântului lui Dumnezeu, repet, ceea ce am subliniat deja, o atare minte luminoasă ***nu putea*** să ajungă la disperarea gestului fatal şi irecuperabil. Nu s'a *"sinucis"*, ci a fost *"sinucis"*, strangulat de un bandit kagebist cu *"şunurul de televizor"*, simulând ruperea lui şi căderea cadavrului pe podeaua camerei (Chiril aflându-se singur acasă, deoarece nevastă-sa era spitalizată). M'a mirat enorm faptul că s'a trecut aşa de superficial peste această crimă oribilă, precum am putut constata din tăieturile de ziar ce mi-au fost trimise din Chişinău, la vremea lor. Probabil s'a strecurat ştirea că el lucra le redactarea amintirilor din Gulag ale unor prieteni. Sau - de ce nu? - poate că deranja în calitatea sa de vajnic apărător al românismului din republica Moldova. Totul este plauzibil într'o ţară în care se duc lupte antiromâneşti şi se unelteşc tot felul de fărădelegi şi asasinate.

N.B. La sugestia mea şi cu sprijinul material al Centrului internaţional pentru copii şi tineret care îmi poartă numele, Iurie Colesnic a făcut să apară de curând, în editura sa *"Museum"* din Chişinau, volumul *Hulubul amintirilor"*, conţinând o bună parte din poeziile şi articolele lui Chiril Aldea-Cuţarov.

EROII UNUI NEAM ÎNFRÂNT

Tudor CODRU

Transnistria a devenit în ultimii ani de zile, capul de pod al Rusiei în Europa. Despre drama războiului din Transnistria se ştie încă foarte puţin, singurul lucru cunoscut fiind eroul Ilie Ilaşcu şi cei trei camarazi ai săi.

Basarabia însă, are mii de Ilie Ilaşcu necunoscuţi care trăiesc în tăcere drama unui neam înfrânt. Nu au cerut şi nici nu cer drepturi nici României şi nici Republicii Moldova, pe care nu o recunosc. Ei sunt Români şi au luptat în Transnistria ca Români, nu ca Moldoveni. În anul 1991 în Transnistria au început mişcările iredentiste puternic sprijinite de Moscova. La acea dată, cea mai mare parte a oficialităţilor erau rusofoni, militând din răsputeri pentru un stat tutelat de Moscova. Atunci preşedintele Republicii Moldova, Mircea Snegur a înfiinţat un corp armat format din 45 de oameni. Aceştia erau de origine Români şi proveneau din trupele aeropurtate ale Rusiei, specializaţi în lupte de gherilă şi intervenţii. Ei au fost repartizaţi în 4 grupe:

- Haiducii;
- Cobrele;
- Lupii carpatini;
- Floarea de colţ.

Misiunile pentru care ei erau pregătiţi se rezumă în două cuvinte: loveşte şi fugi.

În anul 1991 grupa Haiducii l-au răpit pe Igor Smirnov din Kiev şi l-au predat preşedintelui Republicii Moldova. Acesta, la presiunea Moscovei, avea să-l elibereze pe Smirnov, la câteva luni declanşându-se conflictul armat din Transnistria. Şi astăzi luptătorii români regretă ca nu l-au executat pe Smirnov. Odată cu începerea războiului, aceste trupe speciale erau trimise în spatele frontului executând misiuni aproape imposibile. Cel mai bun exemplu este cazul Dubăsari.

Raionul Dubăsari, datorită unor greşeli de strategie, căzuse în mâna armatei ruseşti; atunci, cele patru grupe de intervenţie au intrat în acţiune în patru puncte ale raionului. Rezultatul - 600 de soldaţi ruşi morţi, 14 ofiţeri superiori luaţi ostateci şi respingerea armatei a 14-a din Raionul Dubăsari. Cu toate acestea, Rusii au reuşit şi ei să captureze 35 soldaţi basarabeni. Spre deosebire de partea moldovenească, care şi-a eliberat pe prizonierii ruşi, din ostaticii basarabeni doar patru au scăpat cu viaţă. Douăzeci au fost duşi într'o carieră de piatră şi tăiaţi cu fierăstraiele de piatră. Alţi unsprezece au fost împrăcaţi cu vestă antiglonţ şi mitraliaţi.

ASASINAŢI DE MAFIA RUSEASCĂ

Din cei 45 de luptători, nici unul nu a fost ucis în luptă. Dar dintre ei, mai sunt în viaţă doar 9. După terminarea războiului, foştilor luptători din Transnistria li s'au promis o serie întreagă de avantaje materiale. Nici unul nu a primit însă nimic. Ba, mai mult, au început să fie ostracizaţi. Astfel, rând pe rând, membrii celor patru grupe au fost asasinaţi. Unii au fost ucişi în plină stradă cu focuri de armă, alţii s'au *"sinucis"*, iar cea mai mare parte au fost loviţi de maşini. Cei care i-au executat pe luptătorii români sunt bandele *"Lupilor negri"*, cu acceptul puterii dela Chişinău.

La ora actuală, cei 9 care au mai rămas, trăiesc ascunşi şi nu sunt doriţi nici măcar în România. Aceşti oameni trăiesc sentimentul că au fost trădaţi şi nu mai folosesc nimănui. Ei speră totuşi să poată auzi Imnul României în Chişinău sau măcar ordinul *"Români, vă ordon treceţi Prutul"*. Ceilalţi camarazi ai lor, care nu au făcut parte din trupele speciale, trăiesc într'o mizerie cruntă. O bună parte din ei, mai ales cei care au rămas invalizi, se sinucid pentrucă nu mai au cu ce să-şi întreţină familiile.

Dacă veţi merge în Chişinău, pe str. Ştefan cel Mare, la intersecţie, veţi găsi un tânăr de nici 30 de ani, învelit în steagul României, cerşind. Îl cheamă Vlad, are doi copii şi şi-a pierdut picioarele în lupta dela Dubăsari, iar Statul Republica Moldova a refuzat să le acorde burse celor doi copii ai lui.

STRĂIN ÎN ŢARA TA

E. Androne MATEESCU

A creşte o floare, a sădi un copac, a tipări o gazetă, a face o asociaţie culturală, a face o şcoală, o biserică etc. înseamnă să contribui la creşterea viitorului, înseamnă să fii patriot.

Aşa se străduieşte minoritatea Românilor din Ucraina să crească patrioţi români.

Numai că acest ideal la nivel de dorinţă rămâne vis, care mai degrabă zboară, decât îl vezi în realitate.

La simpozionul din data de 4 Iulie 1999, ţinut la Bucureşti , cu ocazia împlinirii a zece ani dela înfiinţarea SOCIETAŢII PENTRU CULTURĂ ROMÂNEASCĂ "MIHAI EMINESCU" din Cernăuţi, am luat cunoştinţă, încă odată, de necazurile Românilor bucovineni în dorinţa lor de a-şi păstra originea strămoşească şi de a-şi creşte copiii în această credinţă.

La zece ani dela înfiinţare, această societate nu se poate lăuda cu prea multe rezultate concrete, nu pentrucă grupul de inimoşi care o conduc, în frunte cu Arcade OPAIŢ, nu ar fi muncit sau nu ar avea capacitatea necesară, ci mai ales pentrucă nu primesc ajutoare de nicăieri şi pentrucă unitatea Românilor bucovineni este în suferinţă. Lipsa unui organ de presă, care să ducă peste tot gândurile, dorinţele şi năzuinţele Românilor din Bucovina, care să înflăcăreze minţile şi sufletele cu idei pentru împlinirea idealurilor neamului de unitate, libertate, dreptate, face ca activitatea Societăţii *"Mihai Eminescu"* să lâncezească, fără ecouri şi incandescenţă.

Din lipsa unei publicaţii, acţiunile acestui colectiv inimos se realizează cu multe eforturi, cu multe necazuri şi cu rezultate minime.

Un rol important l-a avut Societatea *"Mihai Eminescu"* în organizarea Congresului Românilor din regiunea Cernăuţi (1992), în cadrul căruia s'a votat *"Programul de dezvoltare naţională a Românilor din Cernăuţi"*.

Această platformă program are ca obiective revigorarea vieţii sociale, culturale şi naţionale a Românilor din regiunea Cernăuţi şi recuperarea drepturilor lor firesti.

Din lipsa unei instituţii specializate şi cointeresate în finalizarea unor astfel de proiecte, precum şi din lipsa unei susţineri financiare, aceste proiecte nu au putut prinde viaţă, ci au rămas ca un deziderat al viitorului.

Până atunci, destinul minorităţii româneşti din Ucraina, regiunea Cernăuţi, este lăsată pradă micilor patimi, ambiţii, speculaţii politice concretizate prin regulamente şi instrucţiuni ale organelor ministeriale sau locale.

Conflictele se amplifică în măsura în care se încală legea sau intervine excesul de zel al naţionalismului ucrainean, la orice nivel.

Cele nouă publicaţii româneşti care apar la Cernăuţi şi anume *"Zorile Bucovinei"*, *"Concordia"*, *"Plai Românesc"*, *"Arcaşul"*, *"Curierul de Cernăuţi"*, *"Glasul Bucovinei"*, *"Ţara Fagilor"*, *"Codrul Cosminului"* au o activitate îngreunată, deoarece nu beneficiază de o finanţare sigură şi permanentă din partea statului ucrainean, ci îşi duc existenţa din diverse surse băneşti private sau din afara graniţelor (Glasul Bucovinei este finanţat de Fundaţia Culturală Română din Bucureşti).

În aceste condiţii, îşi trăiesc zilele cei 19,7% (cca. 200.000 suflete) de Români din Ucraina, regiunea Cernăuţi.

Pentru încurajarea lor şi a Românilor de pretutindeni, să ne amintim de vorbele lui Nicolae Titulescu, că: *"Românismul nu va pieri, vor pieri numai aceia, care nu s'au arătat vrednici de dânsul"*.

IUNIE 1940

60 de ani dela răpirea Basarabiei, Bucovinei şi Ţinutului Herţa.

În Mai 1940 se prăbuşeşte Franţa. Din Norvegia, toată coasta Atlanticului era controlată de Germania, iar în Centrul şi Estul Europei, situaţia era pe cale de explozie. Rusia nu se mulţumea doar cu rapturile realizate în ultimul an. Fără războaie cuceritoare ca Germania, îşi adjudecase de partea ei Ţările Baltice, jumătate din Polonia şi cu chiu cu vai, după o ruşinoasă campanie, pătrunseseră şi în Istmul Carelic al Finlandei.

La 26 Iunie 1940, Marea Românie, realizată după visul de secole al tuturor marilor înaintaşi, este atacată brutal, cinic şi în cel mai barbar mod, de veşnicul ei duşman, hrăpăreaţa Rusie, devenită din 1917, Uniunea Sovietică.

Miercuri 26 Iunie, la orele 22.00, ataşatul legaţiei române din Moscova, diplomatul George Davidescu, a fost convocat la Ministerul Afacerilor Străine al URSS-ului şi cu o voce fermă, Molotov i-a citit brutalul ultimatum în care spunea:

"În anul 1918, folosindu-se de slăbiciunea militară a Rusiei, România a desfăcut dela Uniunea Sovietică (Rusia) o parte a teritoriului ei, Basarabia, încălcând prin aceasta unitatea seculară a Basarabiei, populată în principal de Ucraineni, cu Republica sovietică ucraineană.

Uniunea Sovietică nu s'a împăcat niciodată cu faptul luării cu forţa a Basarabiei, ceea ce guvernul sovietic a declarat nu o singură dată şi deschis în faţa întregii lumi. Acum, când slăbiciunea militară a URSS este de domeniul trecutului, iar situaţiunea internaţională care s'a creat cere rezolvarea rapidă a chestiunilor moştenite din trecut, pentru a pune în sfârşit bazele unei păci solide între ţări, URSS consideră necesar şi oportun ca, în interesele restabilirii adevărului, să păşească împreună cu România la rezolvarea imediată a chestiunii înapoierii Basarabiei, Uniunii Sovietice.

Guvernul sovietic consideră că chestiunea întoarcerii Basarabiei este legată în mod organic cu chestiunea transmiterii către URSS a acelei părţi a Bucovinei a cărei populaţiune este legată în marea sa majoritate cu Ucraina sovietică. Un astfel de act ar putea fi cu atât mai just cu cât transmiterea părţii de Nord a Bucovinei către URSS ar putea reprezenta, este drept că numai într'o măsură neînsemnată, un mijloc de despăgubire a acelei pierderi care a fost pricinuită URSS-ului şi populaţiei Basarabiei prin dominaţiunea de 22 de ani a României în Basarabia.

Guvernul URSS propune guvernului regal al României:

1. Să înapoieze cu orice preţ Uniunii Sovietice, Basarabia.

2. Să transmită Uniunii Sovietice partea de Nord a Bucovinei, cu frontierele potrivit cu harta anexată.

3. Guvernul sovietic îşi exprimă speranţa că guvernul român va primi propunerile de faţă ale URSS şi că acesta va da posibilitatea de a se rezolva pe cale paşnică conflictul prelungit dintre URSS şi România.

Guvernul sovietic aşteaptă răspunsul guvernului regal al României în decursul zilei de 27 Iunie."

Timpul efectiv pentru primirea răspunsului din partea guvernului României, era de 26 ore din clipa când Davidescu a primit brutalul ultimatum, dar răspunsul lui Davidescu, timpul până ajungea la legaţia română cifrarea şi transmiterea ultimatumului la Bucureşti, primirea şi descifrarea la MAE român, comunicarea cu preşedintele Consiliului de Miniştri şi alte întârzieri neprevăzute, reduceau cu mult chiar ora la care guvernul României putea lua act de acest ultimatum. În schimb, concomitent cu ora la care George Davidescu primea ultimatumul, Ruşii lansaseră Ordinul de Operaţii nr.001, al Statului major al Grupului hipomecanizat, de acţiune în România, cu mult mai adânc decât harta pe care Molotov i-a transmis-o reprezentantului României, George Davidescu.

Conţinutul ultimatumului a sosit în timpul nopţii la Bucureşti, dar factorii interesaţi au aflat despre el abia în zori, sau în timpul zilei. Au fost chemaţi la Palat reprezentanţii Germaniei şi Italiei pentru a afla poziţia ţărilor lor, România contând pe un sprijin din partea Germaniei, dar atât Fabricius care luase contact cu Ministerul Afacerilor Externe german cât şi Pellegrino Ghigi, din partea Italiei, l-au informat pe Carol al II-lea, să cedeze cererilor ruseşti, pentrucă ţările lor nu sunt de acord cu un conflict armat în această parte a Europei. Se culegeau astfel roadele nefastei politici externe duse de N. Titulescu, care în calitate şi de Preşedinte al Ligii Naţiunilor, a fost cel care a cerut sancţiuni împotriva Italiei, i-a adus pe Sovietici în Liga Naţiunilor şi era total de partea Rusiei, în orice împrejurare politică, fără ca în calitatea sa, să obţină dela Ruşi, cel puţin acceptarea unirii Basarabiei cu România.

Regele, care îşi bătuse joc de toată politica românească din ultimii ani, se găsea acum în faţa tragicei situaţii în care adusese ţara cu uniformele de operetă cu care îi îmbrăcase pe *"consilierii"* săi.

Gravi, Ministrul de Război Ion Ilcuş şi Şeful Marelui Stat Major, aduc la cunoştinţă starea gravă în care se afla Armata Română. Generalul Florea Ţenescu, Şeful Statului Major, a declarat că fără sprijin din exterior, armata română ar fi rezistat foarte greu. Ţara nu dispunea de muniţii decât pentru o săptămână de luptă, nu avea material blindat şi nici armament anticar corespunzător. Toate fondurile, care ani de zile s'au strâns fie din *"Timbrul Aviaţiei"*, fie din împrumuturi pentru înzestrarea armatei, au fost virate de aventurierul şi imoralul Carol al II-la, în conturile lui personale.

Prima şedinţă a Consiliului de Coroană s'a sfârşit în *"coadă de peşte"*...

La Moscova, şeful cabinetului personal al lui Molotov l-a informat pe Ministrul Germaniei la Moscova, că armata sovietică va ataca România mâine, în zori, în cazul când guvernul dela Bucureşti nu va răspunde favorabil pretenţiilor expuse în nota ultimativă. Ştirea a fost comunicată imediat la Berlin.

Presaţi de evenimente, Consiliul de Coroană şi guvernul sunt obligaţi să ia o hotărâre.

La ora când se terminau cele 24 ore ale ultimatumului sovietic, la postul de radio Bucureşti s'a difuzat Comunicatul Casei Regale nr. 35 care conţinea:

"Ministrul Casei Regale face cunoscut:

1. Astăzi, la ora 12.30, sub înalta preşedinţie a Majestăţii Sale Regelui, a avut loc şedinţa Consiliului de Coroană, la Palatul Regal din Bucureşti.

2. Consiliul a luat în deliberare nota trimisă aseară, 26 Iunie, la orele 22, de guvernul URSS ministrului nostru la Moscova, prin care guvernul sovietic cere cedarea Basarabiei şi a Bucovinei de Nord, cerând răspunsul guvernului român în cursul zilei de 27 Iunie a.c.

3. Consiliul, în dorinţa de a păstra raporturi paşnice cu URSS, a aprobat hotărârea guvernului român de a cere ca guvernul sovietic să fixeze locul şi data unde ar putea să aibă loc întâlnirea delegaţiilor ambelor guverne, pentru a lua în discuţie nota sovietică. Se aşteaptă răspunsul guvernului URSS la propunerea guvernului român.

4. Au luat parte Domnii consilieri regali George Tătărescu, preşedintele Consiliului de Miniştri, G.G. Mironescu, profesorul N. Iorga, dr. Constantin Angelescu, Constantin Argetoianu, general adjunct Ernest Baliff, Victor Iamandi şi Victor Antonescu, şi Domnii miniştri Victor Slăvescu, Mircea Cancicov, Ion Gigurtu, Ernest Urdăreanu, Silviu Dragomir, Mihail Ghelmegeanu, Mitiţă Constantinescu, Mihail Rale, Petre Andrei, Traian Pop, general Ion Ilcuş, Constantin C. Giurescu, prof. dr. Nicolae Hortolomei, Radu Portocală, Ion Cristu, Aurelian Bentoiou, Ştefan Ciobanu, Ion I. Macovei şi generalul Florea Ţenescu, şeful Marelui Stat Major".

Când George Davidescu a comunicat lui Molotov, răspunsul de mai sus al guvernului român, Molotov i-a înmânat a doua notă sovietică:

"Guvernul URSS consideră răspunsul guvernului regal al României din 27 Iunie ca imprecis, deoarece în răspuns nu se spune direct că el primeşte propunerea guvernului sovietic de a restitui neîntârziat Basarabia şi partea de Nord a Bucovinei. Însă, cum ministrul României la Moscova, Domnul Davidescu, a explicat că răspunsul menţional al guvernului regal al României înseamnă acceptarea la propunerile guvernului sovietic, guvernul sovietic, primimd această explicaţie a Domnului Davidescu, propune:

1. În decurs de patru zile, începând la ora 14.00 după ora Moscovei, la 28 Iunie, să se evacueze teritoriul Basarabiei şi Bucovinei de trupele româneşti.

2. Trupele sovietice în acelaşi timp să ocupe teritoriul Basarabiei şi partea de Nord a Bucovinei.

3. În decursul zilei de 28 Iunie trupele sovietice să ocupe următoarele puncte: Cernăuţi, Chişinău, Cetatea Albă.

4. Guvernul regal al României să ia asupra sa răspunderea în ceea ce priveşte păstrarea şi nedeteriorarea căilor ferate, parcurilor de locomotive şi vagoane, podurilor, depozitelor, aerodromurilor, întreprinderilor industriale, uzinelor electrice, telegrafului.

5. Să se numească o comisie alcătuită din reprezentanţi ai guvernelor român şi al URSS, câte doi din fiecare parte, pentru lichidarea chestiunilor în litigiu în legătură cu evacuarea armatei române şi instituţiilor din Basarabia şi partea de Nord a Bucovinei.

Guvernul sovietic insistă ca guvernul regal al României să răspundă la propunerea sus-menţionată nu mai târziu de 28 Iunie, ora 12 (ora Moscovei)."

În urma acestui nou ultimatum, pe 27 Iunie la orele 21.00 a avut loc un al doilea Consiliu de Coroană, care în majoritate au decis să cedeze ultimatumului şi condiţiilor sovietice.

Este de remarcat ţinuta demnă a basarabeanului Ştefan Ciobanu care, atât în Consiliul de dimineaţă cât şi la cel de-al doilea Consiliu a avut o atitudine dârză, de necedare.

"Decât să ne răşluiască ţara, bucată cu bucată, mai bine să murim cu toţii pentru un ideal al părinţilor noştri..."

După numai un an, armata română, pornită în *"Cruciada împotriva bolşevismului"*, a reuşit să elibereze Basarabia, Bucovina de Nord, Ţinutul Herţa şi să împingă pe bolşevici până departe, în stepele nogailor şi calmucilor, dar monstruoasa coaliţie cu bolşevicii a lumii libere, i-a adus pe Ruşi din nou în vechile hotare ale Basarabiei, mai hrăpăreţi şi mai brutali decât înainte.

Marea posibilitate de unificare a Basarabiei, după evenimentele din 1989, a fost sabotată de Ion Iliescu şi Petre Roman, ratând pentru cine ştie cât timp unificarea ţării. Nerușinarea cu care Petre Roman şi oamenii lui care s'au aflat în conducerea Ministerului Afacerilor Externe după 1996, echivalează cu marile acte de trădare împotriva poporului român, prin semnarea Tratatului cu Ucraina şi mai recent cu aberantul tratat Român-Român, semnat cu aşa-numita Republică Moldova.

Petre Roman mai pregăteşte înainte de a da în primire şi un tratat de umilinţă faţă de actuala Rusie, vechi reminiscenţe ale educaţiei primite dela tatăl său, ofiţer superior în armata roşie.

Parlamentul României mai poate salva intenţiile anti-româneşti ale lui Petre Roman, refuzând a ratifica tratatul cu Republica Moldova.

"ZIUA ACEEA ATÂT DE AMARĂ"

- Amintiri din Iunie 1940 -

G.N. VIFOREANU

Eram concentrat pe Prut, pe partea stângă, în gara Petreşti din judeţul Bălţi, într'un detaşament al Regimentului 1 Căi Ferate din Focşani. Ca topograf, aveam misiunea, împreună cu locotenentul rezervist Bernache, să trasez direcţia şanţului antitanc din satul Petreşti, până la Criuleni pe Nistru.

Într'o zi - era 14 Iunie 1940 - căpitanul Ursu V. Constantin, comandantul detaşamentului, îmi spune:

- În ziua de 17 Iunie, ora 7 dimineaţa va trebui să fii prezent în satul Petreşti din judeţul Alba, pentru un examen de specialitate în cadrul armatei. Comisia de examinare va fi prezidată de Domnul general Coatu, inspector general al Geniului din Ministerul Apărării Naţionale. După aceea, poţi să te repezi şi la Bucureşti să-ţi aranjezi problemele personale şi de serviciu. Pe data de 1 Iulie te prezinţi la unitate !

- Domnule căpitan! i-am răspuns. *Pe data de 17 Iunie voi fi la Petreşti-Alba, aşa cum sună ordinul. Până atunci vă rog să-mi acordaţi o permisie de 24 de ore să mă reped până acasă la Cubolta să-mi văd părinţii, fraţii şi surorile. Sunt la trei-patru ore de casă. Până la Bălţi cu trenul, apoi pe jos cale de 16 kilometri până în sat. A început să bântuie uraganul în Europa. Nu se ştie dacă îi mai văd.*

- Pleci cu primul tren!

- Am înţeles!

•••

A doua zi mă găseam în curtea casei părinteşti. Stăteam de vorbă cu aceea care mi-a dat viaţă, pe prispa, la soare. Era în ziua de 15 Iunie 1940.

Vorbind de una, de alta, i-am spus:

- Presimt că cineva dela mii de kilometri ne aranjează soarta.

Răspunsul a venit prompt şi neaşteptat:

- Dacă vin Ruşii peste noi, să vii acasă!

- Am să vin!

În seara aceleiaşi zile am plecat spre garnizoana Petreşti-Alba, ca să nu mă mai întorc niciodată, acasă.

În dimineaţa zilei de 17 Iunie am răspuns la apel odată cu cei care trebuiau să se prezinte la examen.

Conform dispoziţiei distinsului ofiţer de geniu, cpt. Ursu Constantin, din satul Porceşti, judeţul Roman, după examen am plecat la Bucureşti.

În seara zilei de 29 Iulie 1940 mă găseam la sediul Asociaţiei Aviatice CFR de pe strada Vasile Boerescu nr.19 unde, ca civil, eram secretar la cursul practic al şcolii de aviaţie din Bucureşti. Mă dusesem să-mi iau salariul pe luna în curs.

Eram vreo cinci angajaţi ai asociaţiei, în biroul secretarului general I.D. Georgescu.

La un moment dat, în jurul orei 23, sună telefonul.

Ridicând receptorul, I.D. Georgescu începu să facă feţe-feţe. Asculta cu urechea înfiptă în receptor, făcând ochi mari şi afişând o mină care nu prevestea nimic bun.

- Domnilor! spuse el terminând discuţia. *E jale mare. Ruşii cer Basarabia în 24 de ore.*

Mai târziu, am aflat că faptul se şi consumase pe ziua de 28 Iunie.

La auzul celor spuse de Georgescu, am rămas o clipă stupefiaţi cu toţii. Pentru mine, se adeverea discuţia de pe prispa casei părinteşti în după amiaza zilei de 15 Iunie.

Ne-am uitat unul la altul şi fără să scoatem un cuvânt, ne-am îndreptat spre casă. Pe atunci locuiam pe Calea Moşilor, foarte aproape de strada Vasile Boerescu.

N'am dormit toată noaptea. Am cântărit în fel şi chip în ce priveşte hotărârea pe care trebuia s'o iau: să mă întorc acasă la părinţi, ori să mă prezint la unitatea militară unde eram concentrat!?! Aceasta era întrebarea.

Spre ziuă, am îmbrăcat uniforma militară şi am plecat la Focşani unde era sediul Regimentului 1 Căi Ferate.

În staţia Ploieşti Sud, m'am întâlnit cu un cetăţean din oraşul Bălţi care se întoarcea în Basarabia venind dela Braşov, unde îşi făcuse un rost în viaţă. L-am rugat să-i comunice lui taică-meu, pe care îl cunoştea, în cazul întâlnirii prin oraş, că am plecat la regiment.

Cu căpitanul Ursu m'am întâlnit după cinci zile. Mi-a povestit cum a reuşit să se retragă din Basarabia.

Mai întâi le-a dat voie, celor dintre Prut şi Nistru, să se întoarcă la vetrele lor, la familiile respective. Cu ceilalţi a încercat să treacă Prutul pe peste podul dela Ungheni. Încercarea a dat greş, întrucât populaţia locală de rit mozaic, trecând

Continuare în pag. 20

UN ISTORIC ROMÂN ANCORAT ÎN LUMEA CONTEMPORANĂ (1927-2000)

- V -

Prof.Univ. Dr.Nicolae CIACHIR

Urmare din numărul trecut

În Februarie 1938, Hitler a testat frontal Marile Puteri, când şi-a permis să ocupe Austria. A mers mai departe şi a obligat la München, în Septembrie 1938, ca Chamberlain şi Daladier, să-i ofere pe tavă, Regiunea Sudetă. Astfel, Occidentul şi-a răstignit propriul aliat, Republica Cehoslovacă, cea mai viabilă democraţie burgheză din zona Europei Continentale, după Elveţia. După ce-a umilit Anglia şi Franţa, Hitler desfiinţează după 6 luni statul cehoslovac şi soseşte în seara zilei de 15 Martie 1939 la Praga, ca un erou german din legendă (**Nicolae Ciachir**, *Istoria politică a Europei dela Napoleon la Stalin*, Bucureşti, 1997, p.250).

În ciuda Pactului Anticomintern, al 3-lea Reich face o schimbare de 180 de grade şi se ajunge la iscălirea Pactului Ribbentrop-Molotov, în Duminica zilei de 23 August 1939. De altfel, ambele state, URSS şi Germania, încă cu câteva luni înainte cochetau în acest sens. Astfel Germanii, prin ocuparea Cehoslovaciei, deveniseră stăpâni pe uzinele Skoda, iar Sovieticii aveau comenzi acolo. Partea germană a informat Moscova să nu se impacienteze că livrările de armament către ei se vor face la timp, aşa cum prevăzuseră contractele cu Cehoslovacia. În revanşă, consilierul de ambasadă sovietic Astahov le-a făcut apropouri că Litvinov fiind Evreu, va fi schimbat dela conducerea Ministerului de Externe, deoarece băniuiau că Reichul nu agrea ca un asemenea om să conducă destinele politicii externe sovietice. Totodată, Astahov le-a vorbit de Molotov, o personalitate la Kremlin, care nu este specialist în politică externă, în schimb are o influenţă tot mai mare în conducerea statului sovietic.

Aliatul Germaniei, Italia nu ştia despre iscălirea tratatului dela 23 August 1939. Deducem din scrisoarea lui Adolf Hitler, înmânată Ducelui, la 25 August 1939, la orele 3.20 p.m. Germania şi Rusia s'au angrenat în restabilirea de relaţii politice reciproce. Necesitatea a fost dictată, scrie Führerul, din următoarele considerente:

1. Japonezii au târâganat mult şi nu şi-au definit poziţiile clar faţă de Anglia şi Franţa;
2. Relaţiile cu Polonia au fost nesatisfăcătoare;
3. Graba Kremlinului, după plecarea lui Litvinov, de-a îmbunătăţi relaţiile. *"Totul s'a desfăşurat atât de repede, de aceea nu v'am informat încă în mod detaliat, Duce"*. (*Documents in German Foreign Policy, 1918-1945*, Seria D, vol. VII, doc. 266);
4. Turcia este nevoită să-şi revizuiască poziţia, iar România nu se mai află în poziţia de-a lua parte la un conflict împotriva Axei;
5. Pot să vă spun Duce, că s'a creat o situaţie politică internaţională cu totul nouă, *"Situaţie care poate fi considerată ca cea mai mare cucerire posibilă a Axei"* (*ibidem*, doc.226);

6. În câteva săptămâni noi suntem gata de acţiune în Polonia (Alarmzustand) şi dacă suntem provocaţi, vom acţiona imediat.

În legătură cu Hitler, sunt nevoit să fac o paranteză.

În 1951 eram tânăr asistent la catedra de Istoria Universală a Universităţii din Bucureşti. Şeful Catedrei era academicianul Andrei Oţetea - ajuns universitar la Iaşi, cu sprijinul unchiului său, Octavian Goga.

După 1944 ajunge Rector la Iaşi, iar în 1947 este transferat la Bucureşti, în locul lui George Brătianu. Îl aduse din cercetare, pe post de conferenţiar, pe Vasile Mihordea, doctor în istorie dela Paris, specialist în Istoria Universală Modernă. În această calitate, ţinea prelegeri la Facultatea de Filosofie din Bucureşti.

Ajungând la perioada contemporană şi la venirea la putere a lui Adolf Hitler în 1933, a afirmat într'o frază, că tipul avea totuşi nişte calităţi, dacă l-a acceptat poporul german, popor cult prin tradiţie, care l-a dat pe Goethe, pe Beethoven şi pe mulţi alţii. Imediat, studenţii comunişti au cerut darea afară şi chiar arestarea acestui reacţionar cosmopolit cu studii în Occident.

A fost convocată o şedinţă de catedră, Oţetea încercând să aplaneze conflictul, urmând ca profesorul Mihordea, într'o prelegere viitoare, să-şi ceară scuze studenţilor, să înfiereze rolul mârşav de călău al lui Hitler şi prin aceasta totul să reintre în normal. Mihordea a refuzat să-şi ceară scuze spunând în plus că nu poate să predea unor studenţi care n'au discernământul de a-l înţelege.

Astfel, cariera universitară a lui Mihordea a fost curmată. A avut norocul că n'a fost arestat. Mihordea era un om foarte mic de statură, pricăjit, îmbrăcat sărăcăcios, se pare că avea şi un defect fizic şi căra cu dânsul o servietă enormă şi grea, plină cu cărţi şi afişe.

Dând dovadă de demnitate, crescuse în ochii mei şi de câte ori îl întâlneam, îl salutam cu cel mai profund respect.

Revenind la evenimente, Reichul atacă Polonia la 1 Septembrie 1939 şi astfel se declanşează cel de-al Doilea Război Mondial.

Sovieticii nu se lasă mai prejos, pătrund şi ei în Polonia (17 Septembrie 1939) şi astfel are loc a patra împărţire a Poloniei, Rusiilor revenindu-le circa 200.000 km pătraţi din totalul de 386.000 (**N. Ciachir**, *Istoria modernă a Poloniei, 1795-1918*, Bucureşti, 1987, p.200).

Molotov declara în Sovietul Suprem al URSS: *"Polonia s'a lăudat în trăinicia statului lor. Armata germană, apoi cea Roşie n'au mai lăsat nimic de pe urma acestui <vlăstar diform al Tratatului dela Versailles>"*.

Deşi Anglia şi Franţa intraseră în război de partea Poloniei, având pe frontieră 125 de divizii, n'au întreprins practic nimic, iar avioanele lor brăzdau cerul, dar nu lăsau să cadă nici o bombă.

România, deşi se declarase neutră, a primit 100.000 de refugiaţi polonezi (60.000 militari şi 40.000 civili), a înlesnit tranzitul celei mai mari părţi a tezaurului Băncii Poloniei şi a oferit ospitalitate Preşedintelui Ignacy Moscinski şi generalului său, punându-le la dispoziţie palatul mitropolitan din Cernăuţi. Încă de pe 14 Septembrie 1939, Mitropolitul Bucovinei, Visarion Puiu, îi trimite o scrisoare direct lui Stalin, dorind să-l sensibilizeze pe dictatorul dela Kremlin, care la bază avea studii ecleziastice, făcute în Georgia, două clase de seminar (*Arh. St. Buc., fondul Achiziţii noi*, pachet CCXVII, dos.6, f.2-3). Memoriul a rămas fără răspuns.

Evenimentele respective m'au prins ca elev în clasa a II-a a liceului Sf. Dumitru din Ismail. Stăteam la internat, elevii cursului inferior erau cazaţi într'o încăpere imensă, unde erau 47 de paturi. Sudul Basarabiei avea o populaţie pestriţă, care se reflecta şi în internat. Afară de Români, erau Bulgari, Găgăuzi (Turci ortodocşi), Ruşi, Ucraineni, Germani, Evrei, Greci, Armeni. Era o frăţietate între elevi, iar dacă vreun regăţean încerca să-şi arate superioritatea, era imediat pus la punct. Dacă eram aşa de mulţi într'o încăpere, nu existau paturi suprapuse, mâncarea era foarte bună. Afară de cele 3 mese principale, fiecare elev primea la ora 11 o pârjoală imensă cu 2 felii de pâine proaspătă unse cu unt, la ora 16 înainte de a pleca la sala de lectură, ni se mai servea o gustare şi o cană de ceai sau lapte. Masa de prânz consta totdeauna din 3 feluri de mâncare, iar la ciorbă fiecare primea câte o lingură de smântână de calitate excelentă. Deoarece mai întâi ni se punea smântâna, până venea ciorba, nu rezistam şi mâncam smântâna cu pâine. De 3-4 ori pe săptămână se servea carne, iar felul trei consta din căpşuni, mere, plăcintă dulce etc.

Toţi elevii care atingeau media 7,50 fără dexterităţi în anul precedent, primeau bursă, adică masă, casă gratis, plus scutire de taxe şcolare.

Deoarece aveam un frate în cursul superior de liceu, unul avea bursă, iar celălalt semibursă. Majoritatea celor dela internat erau bursieri, liceul nu avea clase paralele, se învăţa numai dimineaţa şi erau maximum 30 de elevi în clasă, deci un total de 240 elevi.

Stăteam circa 4 ore zilnic la meditaţii şi dacă nu înţelegeam ceva, elevii din clasa a VII-a ori a VIII-a erau obligaţi să ne ajute. Liceul avea fanfară, orchestră simfonică şi oricine îşi putea încerca norocul să cânte la un instrument. Deşi eram afon, m'am înscris la fanfară la Altorn-2, iar în fiecare Sâmbătă, veneau subofiţeri calificaţi - erau mai multe regimente cantonate la Ismail - să-i înveţe pe *"domnii elevi"*.

Numeroasele instrumente de fanfară, plus viori, acordeoane, clarinete etc. erau moştenite dela regimul ţarist care, pentru odraslele regimului, nu precupeţea nici un efort material.

Tot în judeţul Ismail, în oraşul Bolgrad, era Liceul Regele Ferdinand, care acorda tuturor elevilor, indiferent de medie, fie că veneau din judeţ, ori dela Soroca, ori Calafat, ori Beiuş etc., masă gratis pentru toţi.

Gimnaziul a fost iniţial al comunităţii bulgare, guvernul român al lui Cuza i-a acordat statut de liceu, funcţionând în ruseşte în perioada 1878-1918. Liceul avea în proprietatea sa 7 lacuri din Basarabia, cârciumi, cherhanale etc., încât îşi permitea să fie culant cu toţi elevii. Pentru acte de indisciplină, chiul, ori note proaste, pedeapsa era dela o zi până la şapte, fără masă. Atunci elevii ceilalţi, solidari cu derbedeul respectiv, îi aduceau pe ascuns mâncare din porţia lor.

În această ambianţă încep să soseaască la Ismail refugiaţi polonezi, care ne povesteau grozăviile bombardamentelor; unii din ei au fost cazaţi şi luau masa la liceu. Mulţi vindeau la preţuri derizorii, în special revolvere, pe care unii elevi erau tentaţi să le cumpere.

Un elev de-al nostru, mai mare, era frumuşel şi cânta la acordeon, se îndrăgostise de o fată dela Liceul *"Sf. Ana"* şi văzând-o într'o zi la braţul unui sublocotenent a scos pistolul şi şi-a tras două gloanţe în inimă.

Norocul lui că primul glonţ a trecut deasupra inimii, iar al doilea, temurându-i mâna, a trecut pe dedesubt. Elevul Gică Lăcătuş, ajuns mai târziu un falnic colonel al armatei române, când s'a refugiat în 1940 la Tulcea, lansase versiunea că un ostaş sovietic l-a ciuruit cu 12 gloanţe. Directorul liceului era profesorul de matematică Ioan Ivanov, un bătrânel cumsecade - de altfel în toamna anului 1939 a ieşit la pensie - în fiecare zi era prezent şi la cantină, cât şi la internat, totul desfăşurându-se bine. În locul lui, ca director a venit Toma Ivănescu, profesor de fizică-chimie, concentrat pe loc şi căruia uniforma de căpitan îi stătea impecabil. Aveam doi pedagogi, unul Dobrovolski, devenit Dobroveanu, Polonez romanizat care te apostrofa: *"Elev, tu când vorbeşti cu mine, să taci"*. Nepotul lui, cu câţiva ani mai mare decât mine, Rotislev, băiat fin şi frumos, a ajuns colonel în armata română; a murit asfixiat, în perioada inundaţiilor în judeţul Brăila, dela un godin în care soldaţii lui, care-l iubeau, au pus multe lemne şi au acoperit toate orificiile ca să-i fie cald. Cumnatul lui, coleg de clasă cu mine, Alac Botoşanu, era fiul subprefectului; după moartea tatălui a devenit cam derbedeu, vindea lucruri din casă, a făcut şi ceva puşcărie, apoi a reuşit să ajungă în SUA. O rudă de-a lui mi-a spus că trăieşte şi acum, este stabilit la Las Vegas şi îl cheamă Jackson ori Lincoln.

Celălalt pedagog, pe care îl chema Casiadi, era tânăr, înalt iar noi îl porecleam măgarul; ne urmărea prin gemuleţul pe care-l avea fiecare clasă, dacă ne făceam lecţiile. Eram de serviciu la bucătărie, în Noembrie 1939, în ziua când Rezidentul Regal al Dunării de Jos, istoricul C.C. Giurescu, a venit la Ismail. Cu această ocazie, la coborîrea de pe vapor i-am oferit flori. M'a întrebat, mângâindu-mă pe creştet, cum mă cheamă şi ce vreau să mă fac. I-am răspuns că vreau să mă fac ofiţer şi să fiu general. Oho, a exclamat, tragi prea sus băiete, pentru aceasta trebue multă muncă.

Nu băniuiam că voi face istorie peste câţiva ani şi dânsul îmi va fi profesor.

În Ismail, port la Dunăre şi cu mulţi locuitori ruşi, începe să circule zvonul că Basarabia va fi curând cedată Ruşilor. Postul de radio Kiev, în fiecare noapte când îşi înceta emisiunea, recita următorul cuplet, în ucraineană, pe care îl redau în româneşte: *"La Kiev plouă, / Iar la Chişinău este alunecuş / Căraţi-va opincarilor / Căci cei încălţaţi în cizme vin curând."*

De altfel, la 29 Noembrie 1939, Ministrul nostru de Externe, Grigore Gafencu, declarase în Senat că *"trebue să lămurim relaţiile cu URSS. Trupele lor ne-au încercuit tot hotarul nordic dela Nistru până la Carpaţi"*.

La 6 Ianuarie 1940, Carol al II-lea ţinea la Chişinău o cuvântare, accentuând că Basarabia este vechi teritoriu românesc şi scotea în evidenţă valoarea lucrărilor de fortificaţii dela frontiera estică a ţării, *"linia Carol"*. Basarabenii l-au crezut pe suveranul demagog, de fapt vestitele cazemate, furându-se cimentul, erau practic mormane de nisip. Andreas Hillgruber remarca uşurinţa cu care regele lăuda aceste fortificaţii, ca fiind vorbe mari, umflate, care nu puteau ascunde realitatea şi izolarea României (**Andreas Hillgruber**, *König Carol und Marschall Antonescu*, Wiersbaden, 1965, p.63).

Nori negri se adunau asupra României. Ungaria îl anunţa pe Ciano că în aşteptarea ocupării Basarabiei de către URSS, Ungaria va permite trupelor germane liberă trecere spre a ajunge stăpâni pe zona petroliferă românească, în schimb ei vor primi Transilvania. După întâlnirea din 18 Martie 1940, dintre Hitler şi Mussolini, în trecătoarea Brenner, premierul ungar Teleki era sfătuit *"să aştepte cu răbdare soluţionarea pretenţiilor sale teritoriale faţă de România"* (*Ciano's Paper*, 11, p.179).

Pe unii asigurările lui Carol nu i-au liniştit, mai ales pe negustori.

Familia colegului meu, Cantaguris, Greci foarte bogaţi cu mai multe magazine, au început să-şi lichideze stocurile transferându-le în Elada; Mihăiţă Pralea, alt coleg de-al meu, ajuns ulterior colonel medic, avea o casă foarte frumoasă, iar tatăl său era subprefectul judeţului Ismail. Domnul Pralea şi-a vândut casa dela Ismail şi şi-a cumpărat ceva similar la Cernăuţi. Nu băniuia bietul om că Ruşii vor ocupa şi Cernăuţiul, oraş pe care Moscova niciodată nu l-a stăpânit. Fenomenul, foarte singular, era şi invers. Unii neromâni, care erau la Constanţa, Tulcea, Brăila, etc. veneau să se stabilească în Basarabia. Unul din aceştia, Rus comunist, pe nume Galiurov, se stabilise chiar vizavi de liceul nostru. Într'un an în aşa hal s'a dumirit de raiul comunist, că şi-a schimbat numele în Bogdan şi s'a stabilit pe undeva în zona Calafatului.

Chiar şi elevii la internat, vorbeau admirativ despre rezistenţa micii Finlande împotriva colosului rusesc. Finlanda, dintr'o ţară complet ignorată, în câteva săptămâni, a devenit vedetă internaţională, ca şi conducătorul ei, Generalul Mannerheim. Lumea a văzut că Armata Roşie este o armată slabă, iar diviziile cu armament greu, au fost decimate de schiorii finlandezi. Unii elevi din clasele superioare se interesau unde se pot înscrie pentru a pleca voluntari în ajutorul Finlandei. Neavând nici o speranţă într'un ajutor eficace din Vest, după ce chiar şi Norvegia şi Suedia, de frică, au refuzat să treacă trupe prin teritoriul lor, la 12 Martie 1940, Finlanda va sista operaţiunile militare.

Îmi amintesc ca acum, la 17 Martie1940, profesorul de religie, ne-a vorbit de marea personalitate care a fost filosoful Nae Ionescu, mort la 15 Martie 1940, înainte să împlinească vârsta de 50 de ani. Iată ce nota regele despre fostul său amic: *"Fapt important, azi dimineaţă a murit Nae Ionescu. Ca om, îmi pare rău, căci cu toate defectele lui, a fost o personalitate interesantă şi în zilele când ţinea la mine, mi-a fost de mare folos. Devenise foarte interesant, iar în ultimii ani de când se legase de Garda de Fier, cu gândul tăcut de a fi singurul ei conducător, devenise din ce în ce mai rău şi mai duşmănos. Moartea lui aduce azi un mare serviciu ţării, căci era una din marile piedici la raliera legionarilor"* (*Carol al II-lea, Note zilnice...* f.574).

Ca străjer, făceam excursii scurte în jurul Ismailului; învăţam noi cântece patriotice, focuri de tabără şi ascultam conferinţele profesorului Ceaicovski, care era comandantul străjerilor pe liceul *"Sf. Dumitru"*. Cu vaporul am făcut o excursie la Vâlcov, considerată Veneţia României şi am mâncat pe drum căpşuni pe sătucate. Tot mai mult se vorbea de războiul care se extindea în Europa.

Continuare în pag. 17

FARA ARMÂNEASCĂ

GENEZA ŞI EVOLUŢIA CONŞTIINŢEI NAŢIONALE LA MACEDO-ROMÂNI

Constantin PAPANACE

CONTRASTE ŞI SINTEZE GRECO-"BARBARE"

Urmare din numărul trecut

Evident, Tracii care, ca studenţi, pedagogi, negustori, coloni sau sclavi, şi femeile trace ca doici etc., i-au cunoscut pe Greci până şi în aspectele lor cele mai intime, nu puteau avea decât o imagine reală şi chiar prea reală, care contrasta profund cu *"Grecia ideală"* văzută de departe în spaţiu sau timp. Această imagine reală făcea să apară şi mai nejustificat şi jignitor calificativul de *"barbari"* ce li se atribuia de Greci cu emfază şi dispreţ. Poate unii din tinerii Traci veniţi la învăţătură, mai uşuratici din fire, fascinaţi de splendoarea artistică şi culturală, să nu fi reflectat asupra mizeriilor cotidiene, devenind un fel de *"bonjourişti"* ai epocii. În general însă, contrastul între *"Grecia ideală"*, imaginată de departe, şi cea reală i-a făcut să aprecieze mai bine calităţile poporului lor, cu viaţă pastorală mai patriarhală, dar mai sănătoasă şi mult mai omenoasă în multe privinţe decât a plebei sau a clasei mijlocii ateniene, sau a ţăranilor greci de prin cătunele copleşite de mizerie pe un pământ muntos şi arid. Se întâmpla un proces sufletesc similar cu acela petrecut în epoca modernă sau contemporană, cu mulţi tineri din Estul sau Sud-Estul european care, atunci când au luat contact şi au trăit în metropolele occidentale, faimoase pentru *"renaşterile"* lor culturale, artistice, ştiinţifice şi înaltul nivel de civilizaţie, au văzut mizeriile proletariatului citadin şi ale ţăranilor lipsiţi de glie în *"Hinterland"*-urile acestor *"focare de civilizaţie"*.

Aşadar, peste solidul suport ce-l oferea pentru conştiinţa naţională a Tracilor substanţiala lor contribuţie - cum am văzut - la cultura greacă, se adăugau acum constatări directe, de natură a risipi orice complex de inferioritate. A fost fapt înlesnea o conturare şi mai pronunţată a conştiinţei naţionale. În acest sens apar semnificative unele mărturii antice: când filosofului Antistene (discipol al lui Socrate, şef al şcolii cinice şi maestrul lui Diogene) i se amintea de originea lui tracă, el replica cu nereţinută mândrie: *"şi mama zeilor era din Ida!"*. Acelaşi sentiment de mândrie naţională respiră şi la Menandros, el însuşi Trac, când spune că se *"poate lăuda că şi el e de neam trac (get)"*. Dion, care a scris despre populaţiile trace, recunoştea că în ceeea ce priveşte instrucţia lor în înţelepciune, ei egalează aproape pe Greci.

De altfel, faptul că diferenţa socială între Traci şi Greci nu era prea mare nici în epoca de splendoare a acestora din urmă, rezultă şi din frecventele căsătorii între toate straturile lor sociale, inclusiv pătura conducătoare.

Ori, pe acest plan, nici un act civil nu este mai semnificativ decât actul căsătoririi. Cum remarcă Vasile Pârvan: *"căsătoriile între principi barbari (thraco-illyri) şi femei grece, ori fiice de regi barbari şi mari şefi greci, era un lucru comun"*.

Prin asemenea frecvente încrucişări se explică de ce foarte mulţi exponenţi ai vieţii publice, chiar în Grecia clasică, bărbaţi distinşi ca Miltiade, Temistocle, Kimon, Tucidide etc., aveau şi origine tracă. Mama lui Demostene, ca şi soţia lui Ificrate, erau trace. După unii şi Sofocle ar fi fost trac. Aşa că diferenţa dintre *"barbarii"* thraco-

Illyri şi *"rafinaţii"* Greci nu era mare, din moment ce a fost posibilă o atât de adâncă sinteză, chiar cu elita ateniană. De altfel apare semnificativ faptul că Lykurgos, legendarul legislator spartan, poartă un nume ce aminteşte pe acela al unor regi traci.

Dar şi această diferenţă dispărea din ce în ce mai mult, luând uneori chiar un sens invers, pe măsură ce triburile elenice se găseau aşezate pe o rază mai îndepărtată de focarul civilizator al Atenei. Primitivitatea acestor triburi elenice era atât de accentuată, încât, de fapt, nu exista nici un fel de demarcaţie cu *"barbarii"* dela Nord şi Nord-Vest, în afară de o rezonanţă vag elenică a dialectelor destul de impestriţate.

Acest fenomen era atât de extins încât până astăzi continuă controversa asupra elenismului, nu numai a Macedonenilor, dar şi a unor triburi din Etolia, Acarnania şi Epir, care au luptat alături de ceilaţi Greci în războiul troian şi participau la jocurile olimpice. Semnificative în această privinţă apar constatările făcute de Tucidide, care prezintă pe unii dintre aceştia, Evritanii, *"cu totul ignoranţi ai limbii, şi carnivori, cum se spune"* (*"agnostatati tin glossan kai omofagoi, os legete"*. Pe aceeaşi linie merge şi Polibiu când vrea să cuprindă printre Elini *"pe cei mai mulţi dintre Etoli"* (*"tous pleioys ton Aitolon"*).

Tucidide, referindu-se la un episod din războiul peloponesiac, în care se pomeneşte de întreprinderea Haonilor contra Acarnienilor, menţionează că împreună cu aceştia erau şi ceilalţi barbari (*"kai oi alloi barbaroi"*), adică Molossii din Epir, Parabei şi Orestii la care include şi pe Macedoneni.

De altfel, despre *"barbarismul"* acestora din urmă (Macedonenii) sunt atâtea mărturii antice, încât istoriografia greacească modernă trebue să facă adevărate acrobaţii de erudiţie, spre a-i prezenta ca pe *"cei mai puri"* Dorieni, conservaţi în viaţa lor mai primitivă, prin coclaurile Pindului.

"Cât priveşte cultura elenică" - scrie J.G. Droysen - *muncitorii, păstorii şi cărbunarii macedoneni nu posedau mai multă decât vecinii lor semicivilizaţi stabiliţi pe cealaltă latură a Rodopilor sau Hemusului, şi Dolopii, Etolienii, Ainionii şi ţăranii din Anfissa (n.n. cunoscuţi ca de obârşie elină), erau consideraţi barbari în tot restul Greciei"*.

În această privinţă apar pline de tâlc nişte întrebări puse de Filip al II-lea al Macedoniei Etolienilor: *"Ce înţelegeţi voi prin Grec? întrebă el ironic pe Etolieni, când aceştia îi reproşau de a fi un rege barbar. Unde plasaţi voi limitele sale? Şi voi înşivă, în cea mai mare parte sunteţi Greci"*.

Dar indiferent de elenismul, neelenismul sau caracterul mixt al acestor triburi care se întindeau din Acarnania, Etolia, Thessalia spre Nordul Peninsulei Balcanice, un lucru apare cert: mentalitatea sau concepţia de viaţă a acestor oameni neciopliţi, rămasă genuină, începea să se diferenţieze din ce în ce mai mult, indiferent de limba vorbită, de aceea a locuitorilor *"rafinaţi"* din *"polis"* (oraşe) sau metropole. Aceştia din urmă, prin afluxul de elemente levantine, cu deosebire semite, începeau să-şi altereze concepţia de viaţă iniţială ce-i unea cu celelalte populaţii limitrofe, căpătând amprente cosmopolite, caracterizate printr'un accentuat spirit mercantil. Această concepţie se simţea până şi în domeniul spiritual, unde valorile vechi ellino-thrace, erau supuse la speculaţii sterile, de altfel, pline de erudiţie.

Perioada *"hellenistică"* ce a urmat a adâncit şi mai mult discrepanţa sufletească. Spiritul combativ elenic care s'a manifestat strălucit la Maraton, Salamina, Termopile etc., a fost atât de cariat de noua mentalitate mercantilo-cosmopolită, încât Grecia Veche devenise la un moment dat o ţară fără posibilităţi de apărare. Cum remarca Macaulay: *"Grecia veche, care în secolul al V-lea a. Chr. a dezvoltat poate cea mai frumoasă putere militară ce a dat-o vreodată, în timpul lui Demostene devenise aproape imposibil să convingă sau să constrângă pe un Atenian să facă serviciul militar... În secolul al II-lea exista în toată Grecia numai un singur trib (phily) războinic: sălbaticii Etolieni din ţara de sus, ai cărui membri, din punct de vedere al moravurilor şi al culturii erau în urmă cu zece generaţii"*.

Marea expediţie epică a lui Alexandru cel Mare în Asia, la care s'au opus Grecii, dar au participat masiv, pe lângă Macedoneni, Iliri, Traci, Tribali, Paeoni, Tesalieni etc. (adică aşa-zişii *"barbari"*), a fost, cum scrie Nicolae Iorga: *"o întreagă concentrare balcanică sub steagurile lui Alexandru. Popoare care până atunci s'au duşmănit pentru interese mărunte, se unesc pentru prada cea mare. Niciodată acest Sud-Est european n'a îndeplinit solidar o mai mare şi mai mândră acţiune. Învinşii de ieri sunt tovarăşii de a doua zi ai întreprinderii măreţe. <Balcaniada> lui Alexandru e punctul culminant la care a putut ajunge, în această contrafacere a <Iliadei> vitejia asociată a tuturor acestor rase mai mult sau mai puţin înrudite, şi toate pătrunse de spiritul elenic"*.

Pentru a vedea spiritul care a influenţat această *"Balcaniadă"*, amintim că Alexandru cel Mare dădea titlul de camarad sau tovarăş (etairos), păstorilor macedoneni deveniţi soldaţii săi. Căci Balcanii sunt adevăratul leagăn al culturii omului ca şi al eroismului.

Acestea sunt principalele caracteristici ale muntenilor balcanici precum şi ideile unui adevărat şi sincer umanism.

Un astfel de spirit concorda cu cel elenic genuin pe care îl respiră epopeea Iliadei la care şi aceşti *"barbari"* ca antagonişti ai Aheilor, fuseseră protagonişti. Nu însă cu spiritul decadent îmbibat de mercantilism, dominant în cetăţile greceşti din timpul lui Alexandru cel Mare.

Este adevărat - cum s'a remarcat - că Atenienii din epoca lor de mare creaţie (secolul lui Pericle), animaţi de un spirit iscoditor transpus în cele mai acute forme ale dialecticii, erau certăreţi din fire. Dar nu din rânvna pentru un lucru particular, ci pentru controversa în sine. Era tot o formă de manifestare a spiritului agonistic, transpusă însă pe un înalt plan spiritual. În perioada *"hellenistică"* ce a urmat, din cauza influenţelor nocive amintite, această dialectică creatoare a degenerat din ce în ce mai mult, în sofisticările retorilor de răspântie. Un spirit astfel falsificat nu numai că nu putea avea priză la *"phyliile"* elenice sau triburile neelenice, mai mult sau mai puţin primitive (*"barbare"*), dar poate stârnea chiar repulsie. Ele erau atrase mai mult de concepţia combativă transpusă în fapte războinice.

Efectul acestei discrepanţe adânci dintre spiritul cosmopolit din metropolele greceşti şi cel războinic rustic al populaţiilor elene sau *"barbare"* din ţinuturile muntoase ale Peninsulei Balcanice se va simţi în tot decursul istoriei. Mai mult chiar decât factorul cultural pe care atât de insistent şi exclusiv s'a pus accentul până acum. Cum s'a remarcat pe bună dreptate, în tot cursul istoriei, până în zilele noastre, adevărata ereditate, cordonul ombilical care a făcut şi face viu trecutul, se întinde dela lumea homerică, atingând abia Atena lui Pericle. Această deosebire de mentalitate sau concepţie între metropolele de cultură şi civilizaţie rafinată (cu deosebire Atena) şi phyliile elenice mai periferice sau triburile *"barbare"* limitrofe, s'a accentuat şi mai mult în perioada elenistică, după ce puterea macedoneană a strămutat spre Nord centrul de greutate politic.

(Va urma)

UN ISTORIC ROMÂN...

Urmare din pag. 16

Germania ocupă Belgia, Danemarca şi Norvegia şi se pregăteşte pentru asaltul frontal şi hotărîtor asupra Franţei.

Dacă Hitler avea asemenea mari succese în Vest, trebuiau şi Ruşii să profite de evenimente şi să acapareze noi teritorii. La 30 Aprilie 1940 diplomatul român Davidescu raporta dela Moscova că ataşatul militar turc l-a informat (eram alături de Turci, în Antanta Balcanică din 1934) că Sovieticii masează trupe şi materiale de război spre Nistru (**N. Ciachir**, *Basarabia voievodală românească până la sfârşitul celui de-al Doilea Război Mondial*, Buc., 1999, p.111).

Consulul american M. Ward, dela Moscova, avertiza în Mai 1940, că URSS face pregătiri intense şi probabil că România va fi atacată din Nord, prin Bucovina. Învăluirea va fi prin Galiţia şi Rusia Subcarpatică şi nu cum se aşteaptă Românii din Est, ca să evite fortificaţiile de pe linia Nistrului. Ambasadorul Germaniei la Moscova, Schulenburg, raporta Ministerului de Externe la Berlin, la 23 Iunie 1940, orele 9,26 p.m. Molotov i-a declarat că rezolvarea problemei Basarabiei nu suferă nici o amânare. Dar cererea sovietică se extinde şi asupra Bucovinei, cu motivaţia că are populaţie ucraineană. Nu s'a aşteptat la asemenea pretenţii şi cere în mod expres instrucţiuni. În timp ce diplomaţii se agitau şi nori negri se adunau asupra României, noi, muritorii de rând, din necunoştinţă de cauză, ne căutam de ale noastre. Am terminat tezele, am încheiat anul cu premiul II şi am plecat acasă la ţară, neaşteptând serbarea festivă de sfârşit de an care era pe 29 Iunie, adică de Sfinţii Pavel şi Petru. Scăpam de rigorile internatului, de purtarea uniformei; ne zbenguiam toată ziua, jucam ţurca, oina, fotbal, ne trânteam toată ziua, era la modă să umbli în mâini; ne jucam cu câinii, făceam baie într'un râu care era la circa 2 kilometri; iar seara, plini de praf, când ne băgam picioarele în lighean, eram deja pe jumătate adormiţi. În fiecare seară, adunaţi în jurul părinţilor şi a altor invitaţi, luminaţi puternic de un petromax, mâncam tot felul de bunătăţi, povesteam diferite snoave, iar un patefon ne mângâia auzul şi chiar toate simţurile asaltând romanţe, tangouri etc. din care reţin: căsuţa noastră, cuibuşor de nebunii; Zaraza, ce frumoasă-i viaţa etc., iar din marşuri, *"sentinele de pe Nistru"*.

Erau zile minunate, dar vai, a venit trăsnetul peste noi, Molotov a cerut printr'o notă ultimativă, la 26 Iunie 1940 Basarabia, iar noi am cedat-o.

Va urma

Ştiri din lumea românească

COMUNIUNE MUZICALĂ

——Ilie MIHALCEA——

Maestrul Cristian CIUCA foto: I. MIHALCEA

La începutul acestui an am avut bucuria de a-l cunoaşte şi a-l asculta pentru prima oară, în cadrul unui concert dat cu Ansamblul Orchestral din Paris, pe tânărul violonist francez de origine română, Cristian Ciuca.

L-am reîntâlnit recent, cu ocazia unui alt concert care a avut loc în biserica Saint-Pierre din Neuilly. Dar, de această dată, dirijând cu impetuozitate de mare maestru Ansamblul Instrumental din Paris, reunit cu Choeur Jubilate din Neuilly şi cu participarea unor prestigioşi solişti, interpretând compoziţia sacră a lui G. Rossini *"La Petite Messe Solennelle"*. În orchestră, printre virtuoşii instrumentişti, am remarcat-o pe talentata violonistă Mirana Ţuţuianu, un nume bine cunoscut şi apreciat de către Românii trăitori la Paris şi nu numai.

La terminarea spectacolului, publicul a recompesat cu salve de aplauze şi ovaţii excepţionala calitate a interpretării. Alături în mulţime, i-am zărit, emoţionaţi, cu lacrimi de bucurie în ochi, pe părinţii maestrului, veniţi anume dela Bucureşti să asiste la acest important concert al fiului lor, şi pe sora sa, pianistă şi organistă, sosită dela New York.

După concert, m'am întreţinut minute în şir cu remarcabilul violonist şi dirijor Cristian Ciuca. Era încântat de această seară minunată: încă un succes în palmaresul său deja atât de bogat.

Pasionat de muzică, Cristian Ciuca a început să studieze vioara la vârsta de 6 ani, la Liceul de Muzică *"George Enescu"* din Bucureşti, urmând studiile superioare în clasa profesorului Gheorghiu. A plecat din ţară în 1988 şi a obţinut în Germania la Berlin, premiul întâi pentru muzică de cameră. În paralel studiază arta dirijării corale şi orchestrale şi conduce pentru prima dată, în acelaşi an, la Berlin, *"Recviemul"* de Mozart şi *"Missa di Gloria"* de Puccini.

După ce a fost vioara întâi în Orchestra Filarmonică din Rostock, el lucrează în Franţa cu dirijori prestigioşi ca Menuhin, Jordan, Maazel, în diverse formaţii dintre cele mai apreciate (l'Orchestre symphonique français, l'Orchestre de chambre de France, l'Orchestre symphonique d'Europe, l'Ensemble orchestral de Paris).

Nu se opreşte la cariera de violonist, ci devine directorul muzical al corului Choeur Jubilate, al cărui dirijor co-fondator este din 1996. În 1998, crează o orchestră de cameră, l'Ensemble instrumental de Paris.

Dornic să comunice dragostea sa de muzică unui public nou, mai larg, amator şi nu iniţiat, ambiţia lui Cristian Ciuca este de a face muzica clasică accesibilă tuturor şi de a veni în întâmpinarea tinerilor francezi şi chiar de dincolo de frontierele Franţei. Mi-a mărturisit că şi-ar dori mult să fie invitat să susţină concerte şi pe scenele româneşti.

ŞTIRI DIN MONTREAL

Duminică 14 Mai, s'a sărbătorit la Montreal, pentru prima dată, ziua de 15 Mai, Ziua Deţinuţilor Politici din România. Cu această ocazie în biserica Buna Vestire, preotul paroh Petre Popescu a oficiat o slujbă religioasă de pomenire pentru toţi cei morţi în închisori. După această slujbă a avut loc un parastas organizat de câteva familii ale comunităţii din Montreal.

După slujba religioasă participanţii întruniţi în sala Centrului Cultural al acestei comunităţi a avut fericita ocazie de a întâlni invitatul de onoare, al acestei manifestări, poetul, publicistul şi ziaristul Zahu Pană.

Pentru tinerii prezenţi în sală care nu ştiau foarte bine cine este invitatul, programul a debutat cu o scurtă prezentare de către D-na Lia Pană a personalităţii oaspetului.

Autorul culegerii *"Poezii din închisori"* publicată de Editura ziarului *"Cuvântul Românesc"* în 1982, ne-a prezentat conferinţa cu titlul *"Poezia în detenţie"*. Foarte bine pregătită şi trăită pe propria-i piele, conferenţiarul a impresionat şi emoţionat într'un mod cu totul deosebit auditoriul.

Făcând parte integrantă din conferinţă, poezia *"Iisus în celulă"* de Radu Gyr a fost recitată suav şi melancolic de D-na Carmen-Maria Costache; poezia *"Amin"* de Sergiu Mandinescu a fost recitată cu mult profesionalism de D-na Profesoară Lia Pană; iar poezia *"Vizită"* de Zahu Pană a fost recitată cu multă trăire interioară de Dl. Marian Costache.

În cea de-a doua parte a programului tineri ai comunităţii dela Montreal au recitat poezii din închisori: *"Ridică-te Gheorghe, ridică-te Ioane"* de Radu Gyr, *"Cântecul Potirului"* de Nichifor Crainic, iar D-na Mariana Alexandru a recitat pentru învitat o poezie din opera sa; fiind vorba de poezia *"Prefaţă"*, poezie cu care autorul îşi începe volumul de poezii *"Cu acul pe săpun"*.

În ultima parte a programului *"motorul"* activităţii a răspuns la o serie de întrebări puse de tinerii prezenţi în sală şi care erau dornici să ştie cât mai multe despre viaţa din închisorile comuniste din România.

La finalul acestei activităţi, organizatorii au ţinut să-i mulţumească în mod special Domnului Zahu Pană pentru *"Vizita"* făcută la Montreal şi pentru faptul ca a fost *"inima"* acestei acţiuni.

Tot la Centrul Cultural Român, Românii din Montreal au putut asista la un foarte frumos spectacol organizat de Dl. Mihai Anastasiu şi D-na Felicia Ciobanu, cu ocazia zilei de 10 Mai şi Ziua Mamei.

Pentru a marca momentul *"10 Mai"*, Dl. Alexandru Silion a ţinut o impresionantă şi bine documentată conferinţă despre acest eveniment. Poeziile *"Câinele soldatului"* de Grigore Alexandrescu şi *"Ţara de doruri"* de George Filip au fost alese pe măsura evenimentului, şi ele au contribuit la mărirea notei spectacolului. Organizatorii au pregătit şi o frumoasă expoziţie de fotografii din viaţa monarhiei în România.

În încheierea primei părţi a programului Dl. Mircea Gheorgiescu a ţinut la ocarină, caval, tilincă, fluier (instrumente confecţionate de el însuşi) şi voce, un potpuriu de melodii populare româneşti, iar Doamna Lidia Constantinescu a cântac (voce şi orgă) câteva vechi romanţe româneşti.

Cea de-a doua parte a programului a fost realizată de copiii dela şcoala română, îndrumaţi de D-na învăţătoare Florentina Ionescu.

În final, *"surpriza după amiezii"* a fost adaptarea scenică a schiţei *"Vizita"* de Ion Luca Caragiale, în interpretarea membrilor trupei de teatru *"Cortina"* din Montreal: Alexandru Dinu, Irina Dinu şi Marian Costache. *"Tânărul debutant"* Gabriel Alexandru de 8 ani, în rolul năzdrăvanului Ionel a amuzat enorm de mult spectatorii de toate vârstele cu *"năzbâtiile"* lui.

Iar noi, cei care am avut bucuria şi onoarea de a asista la aceste prea-frumoase activităţi româneşti, aducem şi noi mulţumirile noastre Centrului Cultural Român din Montreal, şi dorim ca şi de aici înainte să ne ofere astfel de activităţi de care avem foarte multă nevoie.

Corespondent

D-na Carmen Costache, D-l Zahu Pană, D-na Lia Pană

TINERI CARE NE FAC CINSTE

Christine şi Thomas ICHIM

- absolvenţi ai Universităţii din Guelph -

În urmă cu 13 ani, Florica Baţu Ichim, mamă a şase copii între 12 ani şi 9 luni a primit cel mai rău diagnostic posibil: cancer. Copiii mai mari, Thomas şi Christine şi-au promis să-şi dedice viaţa luptei împotriva acestei boli necruţătoare. În anii care au urmat au studiat intens, luând premii la diferite competiţii, culminând în 1994 cu Medalia de aur pe Canada la *Science Fair*. Thomas şi Christine Ichim au fost selecţionaţi să facă parte din *Team Canada* la *International Science Fair* 1995, unde au câştigat locul IV pe lume. În 1996, Christine Ichim a cucerit inimile Canadienilor, străbătând Canada dela un ocean la celălalt pe patine cu rotile, cu scopul de a strânge bani pentru cercetări în domeniul cancerului.

Pe 31 Mai a.c. la Queen's Park, Press Gallery, Toronto, în faţa camerei de televiziune şi a reporterilor, Christine Ichim l-a prezentat pe Dr. S.K. Singhal dela University of Western Ontario, ale cărui cercetări au fost finanţate cu banii strânşi de Christine. Spre bucuria celor prezenţi, Dr. S.K. Singhal a anunţat descoperirea unui nou potenţial tratament: REPTIMED. Reptimed inhibă creşterea unui număr variat de celule canceroase umane şi animale la o serie de tumori, incluzând cancerul la prostată, cancerul vezicii urinare, cancerul la ovare şi leucemii. Reptimed opreşte creşterea celulelor canceroase, fără a afecta celulele sănătoase.

Experimentele pe şoareci au dat rezultate uimitoare. Pentru a se începe administrarea pe oameni, protocolul mai cere o serie de experienţe şi pentru aceasta este nevoie de bani. Apelăm la toţi cei care vor să ajute, să trimită un cec, cât de mic pe adresa:

The Cure for Cancer Campaign. London Health Sciences Foundation, 747 Baseline Road East. London, Ontario, Canada, N6C 2R6. Account #15-410-10.

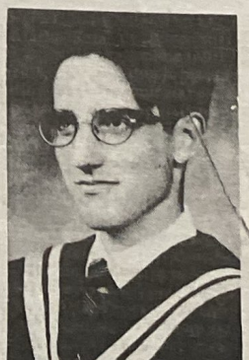

Donatorii vor primi chitanţe pentru Incomtax. Dacă doriţi mai multe informaţii, puteţi afla cercetând:

www.cureforcancercampaign.com

Pentru lupta lor împotriva cancerului, Christine Ichim, Dr.S.K. Singhal şi Thomas Ichim au primit scrisori de felicitare dela mai multe personalităţi marcante ale vieţii canadiene, printre care: Rt.Hon. Jean Chretien, Primul Ministru al Canadei, Hon. Allan Rock, Ministrul Federal al Sănătăţii şi Hon. Hilary Weston, Lieutenant Governor of Ontario.

Ştiri din lumea românească

DUMINICĂ A BUCURIEI

—— Iulia SCUTARU ——

La început a fost *Cuvântul Românesc*. I-am devenit cititoare (pe apucate, aşa erau condiţiile) încă din *"ilegalitate"*, când titlul revistei circula aproape ca o parolă conspirativă. Numele editorului său, George Bălaşu şi ale celor care i-au stat şi îi stau alături - neînfricaţi, le-am spus, scurt şi cuprinzător- au intrat treptat în universul meu familiar. Decan de vârstă al presei de limbă română din spaţiul anglofon al Americii, *Cuvântul Românesc* s'a impus ca un exemplu de rezistenţă anticomunistă, de apărare a valorilor tradiţionale româneşti, de fermitate a crezului şi a pricipiilor. Ani de-a rândul, revista ne-a ajutat şi pe noi, cei din ţară, să nu ne simţim singuri şi să nu ne pierdem speranţa, să păstrăm intactă imaginea acelei Românii, **adevărate**, pe care criminalul regim roşu, prin definiţie antinaţional, o voia ştearsă până şi din memoria noastră. Iar după 1989, tot marile probleme ale ţării figurează în sumarul publicaţiei. Pentru toate acestea, profit de ocazie ca să aduc un colegial omagiu de gratitudine şi admiraţie, editorului şi întregii echipe a *Cuvântului Românesc*.

Mai târziu, de pe aceleaşi meleaguri hamiltonene - pentru mine la acea dată, o simplă noţiune geografică abstractă, didactică- ne-a parvenit ştirea că a luat fiinţă Câmpul Românesc. Impactul emoţional, simplitatea esenţializantă, eufonia toponimului şi tot ce imaginaţia mea a construit în jurul lui, l-au aşezat dintru început printre locurile mitice care alcătuiesc harta mea de suflet.

Atunci, nu credeam să ajung a-l vedea vreodată...

Şi iată că am ajuns ! Venită în vizită la Toronto, am prins *"ediţia specială"* de Duminică 28 Mai, a Câmpului Românesc, onorată de prezenţa ambasadorului României în Canada, Excelenţa Sa, Domnul Gabriel Gafiţa, ediţie care marca încheierea perioadei sacre dintre Înviere şi Înălţare, când creştinii încă îşi mai dau binete cu *"Hristos a înviat!"*, sfârşitul lunii lui Florar, dominată de *"Sfânta zi de Zece Mai"* şi deschiderea oficială a sezonului de vară.

În goana maşinii care ne aducea dela Toronto, pe autostrada modernă, mărginită de o vegetaţie exuberantă, care scaldă în verde *"civilizaţia asfaltului"*, înviorând-o, mă întrebam dacă imaginea din închipuirea mea se va potrivi cu înfăţişarea reală a Câmpului.

Da ! Am, găsit ce speram şi aşteptasem atâta să găsesc! Natura, de acea frumuseţe discretă, blândă, a şesului, neconcurată ostentativ de lucrarea omului, doar împlinită, *"etnicizată"* cu mare cuviinţă prin câteva repere: capelă, troiţe, cruci, chipul de spirit tutelar al lui Eminescu, cioplit în piatră de mâna măiastră a lui Nicăpetre, dar şi amenajări moderne pentru petrecerea timpului liber, în bună vecinătate cu casa primitoare, aproape patriarhală, înzestrată cu cele trebuitoare găzduirii familiei mari a Românilor din această parte sudică a Canadei, atunci când vin aici să fie împreună.

Câmpul Românesc este aşa cum l-au gândit făuritorii lui: un loc al spiritului, al păstrării şi afirmării identităţii româneşti, un loc necopleşit de opulenţă, de masivitate, unde forma n'a sufocat fondul.

Locul acesta, binecuvântat de Dumnezeu, a fost sfinţit de oameni.

Nu ştiu câţi au pornit la drum, acum două decenii şi mai bine, animaţi de dorul de ţară şi simţind nevoia să refacă, aici, măcar ceva din *"acasă"* de care i-au despărţit brutal marile rupturi ale istoriei. Unii nu mai sunt. Cei rămaşi caută să umple golurile, dublându-şi efortul - fizic, nervos, financiar etc., etc. - care niciodată n'a fost mic, ca să întreţină flacăra aprinsă cândva de toţi, din focul inimii lor.

Scriitorul francez Ernest Renan ne-a lăsat o emoţionantă definiţie a patriei. Spune gânditorul: patria se compune din morţii care au întemeiat-o şi din viii care o continuă. Răzleţiţi în lume împotriva voinţei lor, împiedicaţi să-şi continue patria în cuprinsul ei, întemeietorii Câmpului Românesc au încercat să o facă, măcar simbolic, aici, unde i-a aşezat soarta. Câmpul Românesc este rodul vrerii lor de a nu-şi pierde calitatea de continuatori ai patriei române. Eu aşa l-am perceput, cu acest sentiment am păşit pe pământul lui.

Ne-a ieşit în întâmpinare Domnul George Bălaşu, aflat de astă dată în postura de coordonator al evenimentului acestei zile, printre ai cărui fondatori se prenumeră şi căruia i s'a devotat trup şi suflet. În sfârşit, îl vedem, căci de cunoscut -il cunoşteam de mult, din scris. (În restul zilei, mai mult l-am întrevăzut, silueta înşelător fragilă a domniei sale, omniprezentă, ba apărând, ba dispărând).

Apoi ne-a luat în primire, cu familiaritate caldă, care a risipit pe dată uşoara stingherealã a momentului, un grup de doamne distinse -printre ele, Mihaela Moisin preşedinta Asociaţiei Culturale Române. După o şuetă plăcută, când a sosit timpul amabilele noastre interlocutoare n'au pregetat să se apuce de aranjat bucatele, câteva tradiţionale şi să le servească la masă cu o responsabilitate voioasă şi cu umor. Mâncaţi, beţi şi vă veseliţi, păreau să îndemne feţele lor zâmbitoare, mişcările lor îndemânatice, sunteţi pe mâini bune!

Următoarea cunoştinţă spontană am făcut-o cu câţiva reprezentanţi ai vechii gărzi, întemeietoare a Câmpului. După ce neam întreţinut cu o cordialitate fără nimic formal în ea, ei s'au dus să-şi vadă copacii. Chiar aşa! La începuturile Câmpului, fiecare familie fondatoare a sădit un copac, iar acum, cei care ajung aici nu-i neglijează pe aceşti vegetali, cu care au înfruntat împreună timpul.

Şi lumea continua să vină. Cunoscuţi şi necunoscuţi, ne zâmbeam, ne salutam, intram în vorbă, schimbam adrese şi numere de telefon, ne strângeam mâinile şi ne îmbrăţişam ca după o lungă despărţire, în atmosfera unică a solidarităţii supreme: solidaritatea naţională.

A doua zi era Luni, începea o nouă săptămână, cu alergătura şi grijile ei cotidiene; ştiam, dar ce conta? Atunci era Duminică, o Duminică a bucuriei şi a fraternităţii. Iar pentru mine, pribeagă şi eu într'un anume sens, fiind despărţită de Basarabia mea dragă în temeiul aceloraşi cumplite rupturi ale istoriei şi purtând în suflet, ca toţi pribegii, rana dezrădăcinării de meleagul natal, care nu se închide niciodată, era şi o Duminică a alinării.

Doamnelor şi domnilor dela Câmpul Românesc, care ne-aţi dăruit acea Duminică minunată, vă mulţumesc frumnos!

ASOCIAŢIA CULTURALĂ ROMÂNĂ CENTRUL CULTURAL "NAE IONESCU"

PLĂNUIŢI DE ACUM VIITOAREA VACANŢĂ DIN 2000 !

Aranjaţi să fiţi la
"CÂMPUL ROMÂNESC"
-Hamilton, Ontario, Canada-

La săptămâna
TABEREI DE VARĂ
ASOCIAŢIA CULTURALĂ ROMÂNĂ
DIN HAMILTON
Vă invită să petreceţi anul acesta vacanţa de vară la

CÂMPUL ROMÂNESC
23 IULIE - 30 IULIE
Petreceţi o săptămână de zile într'o atmosferă românească
-Aduceţi cu Dvs corturi sau treilere pentru dormit-

Pentru informaţii scrieţi la adresa:
Asociaţia Culturală Română
P.O.Box 78010, Westcliffe Postal Outlet
Hamilton Ont. Canada L9C 7N5

TINERI CARE NE FAC CINSTE

Cristina ARSENE
- elevă în clasa a 10-a -

Cristina Arsene are 16 ani, şi a sosit în Canada acum 9 ani. Urmează la Institutul colegial din Waterloo şi este în clasa a 10-a.

În cadrul cele de a 11-a Competiţii a talentelor tehnice din licee, Cristina a obţinut medalia de aur. La această competiţie au luat parte cele 9 licee din regiunea Kitchener-Waterloo. Cristina a prezentat în cadrul competiţiei un program de animaţie computerizată.

În faza a doua a competiţiilor din întreaga provincie Ontario, au luat parte 18 echipe din diferite licee, fiecare echipă fiind formată din două persoane. Prezentând aceeaşi temă de animaţie computerizată, Cristina a obţinut medalia de argint.

Cristina studiază, şi este îndrăgostită de computer. Totuşi, în timpul liber se ocupă şi de pictură.

Felicitări părinţilor, care ar trebui să fie mândri de performanţele acestei tinere Românce.

Cristina Arsene, împreună cu părinţii

DESPRE TRAGEDIA PE CARE A TRĂIT-O ESTUL

- Spicuiri din interviul cu Stéphane Courtois, unul din autorii volumului "Cartea neagră a comunismului"

realizat de Crina Sîrbu -

După animaţia dela doi paşi, din *"Les grands boulevards"*, Rue St. Marc, deşi este una dintre străzile cu relativ vad comercial, pare aproape liniştită. La nr.8 şi la etajul VIII, acelaşi apartament calm şi plin de cărţi, cum îl văzusem cu aproape doi ani în urmă. Acelaşi motan stăpâneşte nonşalant peste *"domeniu"* şi se instalează din când în când în faţa terasei, privind şi el parcă fascinat luminile în care, spre seară, se scaldă Parisul. În faţa mea, decontractat - deşi mai avusese în ultima vreme ceva probleme cu sănătatea - acelaşi interlocutor: Stéphane Courtois. Cu acelaşi verb vioi şi aceeaşi privire pătrunzătoare, străbătută uneori de sclipirile unei fine ironii tipic franţuzească. Dar aceasta nu exclude profunzimea analizei, seriozitatea la apariţia unei lucrări de referinţă - pe care le-a probat din plin şi prin participarea sa, cu multiple rezonanţe, la *"Cartea neagră a comunismului"*, cunoscută astăzi şi publicului român.

Personal, consider o şansă această întâlnire: aceea de a păşi, evident, cu limite inerente, în universul de reflecţie al unui mare domn al zilelor noastre, căruia cu certitudine îi pasă de ceea ce s'a întâmplat şi se întâmplă în jurul său.

Crina Sârbu: Spuneţi-mi, acum, când ne luăm rămas bun dela secolul al XX-lea, cum l-ar rezuma istoricul Stéphane Courtois?

Stéphane Curtois: Cum ar putea fi caracterizat? Pe mine ceea ce mă şochează cel mai mult este, în comparaţie cu alte secole, contrastul cel mai extraordinar între progrese formidabile - ale ştiinţei, tehnicii, în transporturi, în comunicaţii, în confort (ştiţi că într'un sondaj din Franţa obiectul cel mai important al acestui secol a reieşit că este maşina de spălat, care a revoluţionat, într'un fel, viaţa femeilor) şi - de cealaltă parte - cele mai mari grozăvii, marile crime în masă, de departe cele mai extinse faţă de alte secole.

Este secolul în care s'au inventat armele cele mai distructive în masă. Cu una singură au fost ucise 60-70.000 de persoane. Iar cu cele care n'au fost utilizate, ce se află acum în stoc, distrugerile ar fi mult mai mari: dacă se dirijează o bombă termonucleară asupra Parisului, pot fi ucise, dintr'o lovitură, 10 milioane de persoane. Nu numai că aceste arme există, că o întreagă tehnologie a fost pusă în serviciul unor enorme mijloace de distrugere... Indiferent de tehnică, important este să vezi că unele regimuri politice, în special totalitarismele, au comis practic cele mai mari atrocităţi pe care le-a cunoscut istoria. Prin urmare, există într'adevăr un contrast foarte puternic între, pe de o parte, mari progrese şi, de cealaltă, mari regrese.

Şi cred că aceasta îndică un lucru: că în pofida trecerii în anul 2000 şi în pragul celui de-al treilea mileniu, omul nu s'a schimbat prea mult. El este capabil de lucruri extraordinare, după cum este capabil de lucruri abominabile. Natura umană rămâne ceea ce este, cu cele două feţe: binele şi răul.

C.S.: Recent şi Revel sublinia că secolul al XX-lea s'a înregistrat o *"formidabilă regresie"*, în procesul de civilizaţie progresivă a omenirii, încă din perioada cetăţii greceşti. El vorbea despre ceea ce a întrerupt dezvoltarea democraţiei, adică apariţia *"aberaţiilor politice de tip totalitar"*. Am desprins noi învăţăminte din acest *"antract"*?

S.C.: Da, cred că întotdeauna pot fi desprinse învăţăminte. Dar, oare mulţi din contemporanii noştri sau copiii şi nepoţii noştri vor ţine seama de ele? Aceasta este altă întrebare. Însă, repet, incontestabil pot fi desprinse învăţăminte.

Pentru mine, principala lecţie este că vanitatea omului a înregistrat un eşec, pentrucă eu consider că aceste regimuri totalitare sunt mişcări ale unui orgoliu extraordinar. Este clar că în nazism, în comunism exista o voinţă de a-l ucide pe Dumnezeu. Adică, de a ucide comandamentele ce sunt mai presus de om. Poţi să nu fii credincios, dar oricum funcţionezi într'o civilizaţie de 2000 de ani, care răspunde unor anumite comandamente. Şi iată că oamenii - comuniştii sau alţi despoţi - decid că se află deasupra acestora. Acţionează ca atare şi, în plus, acţionează cu o caracteristică precisă a secolului al XX-lea, ce nu se regăseşte în secolele precedente: acest gen de credinţă în ştiinţă. O ştiinţă a rasei, o ştiinţă a unui anumit tip de societate, de economie. Acum, se vorbeşte şi despre o ştiinţă a manipulărilor genetice... Aici se regăseşte, de altfel, o trăsătură comună, cea a utopiei distorsionate. Ca urmare a unei gândiri denaturate, au crezut că realitatea pe care o aveau sub ochi nu valora nimic şi că ei trebuiau să fie cei capabili să o schimbe radical. Faptul că realitatea pe care o vedem în fiecare zi în societăţile noastre nu este perfectă reprezintă o evidenţă - poate că perfecţiunea nu face parte din această lume.

Dar de aici să spui că distrugi totul, pentru a începe dela o *"pagină albă"* şi a construi ceva aberant este o tragedie. Cred că marile masacre, marile crime, marea teroare au fost direct legate de această gândire utopică, utilizată de o manieră absurdă - deoarece adevărata utopie este totuşi importantă pentru societăţi, atâta vreme cât rămâne un instrument al filosofiei critice, fără a deveni un program de guvernare. Atunci apar catastrofele. De altfel, comportamenul regimurilor totalitare faţă de biserică este absolut simptomatic - această voinţă de a distruge religia, bisericile, se îndreaptă, în fond, împotriva unui factor civilizator. Personal, consider, aşadar, că lecţia despre care am putea vorbi copiilor şi nepoţilor noştri este una a smereniei. Adică, despre faptul că omul are cu siguranţă mai multe calităţi decât animalul, dar nu este supraom, nu este Dumnezeu. Şi că există legi peste care nu poate să treacă. Altfel, nu vor mai exista societăţi, nu va mai exista omul. Trebue optat.

C.S.: Un alt politolog francez susţine că ar exista la om *"o cerinţă viscerală de totalitarism"*. Dumneavoastră ce credeţi?

S.C.: Este adevărat că există o dorinţă de dominaţie care, când nu este controlată, când devine absolută, sistematică, provoacă mari dezastre. Lucru valabil atât pentru individ, cât şi pentru societate. De aceea, cred că pe întreaga scară a societăţii - în cupluri, între părinţi şi copii, în familie - trebue să se manifeste grija pentru respectul faţă de celălalt.

Altfel, întreaga ţesătură socială, umană, se distruge. Este incontestabil că anumiţi oameni îşi exprimă existenţa printr'o tendinţă de dominaţie, iar dominaţia extremă înseamnă moartea: dominarea extremă a adversarului înseamnă a-l ucide, dintr'un fel de impuls fundamental, pe care, de altfel, Freud l-a explicat. Face parte, prin urmare, din natura umană. Dar toată problema o constituie trecerea la faptă. Şi este incontestabil că un Lenin, un Stalin, un Hitler au trecut la fapte. Primul a fost Lenin. Eliminându-şi adversarii şi dezlănţuindu-i pe bolşevici, a servit drept exemplu... Aşadar, au fost consecinţe imense, care au marcat tot secolul. Şi încă nu s'a încheiat totul...

C.S.: În ce sens?

S.C: Comunismul s'a prăbuşit la Moscova în 1991, dar pe de o parte este în continuare la putere în unele ţări - şi nu dintre cele mai mici, dacă ne gândim la China, ce reprezintă cam un sfert din umanitate - iar pe de altă parte comunismul se află încă în minţile unora. Pentru mulţi oameni zidul a căzut la Berlin, dar nu a căzut şi în gândirea lor. În al treilea rând, aş repeta ce am spus: cadavrul este în dulap. Memoria tragediei comuniste este prezentă, dar mulţi nu vor să vorbească despre ea sau să se vorbească despre ea. Oricum, eu sunt unul care mă aflu aici pentru a vorbi. Dacă am publicat *"Cartea neagră a comunismului"*, am făcut-o pentru ca să se vorbească. S'a vorbit mult, se ştie, despre victimele nazismului, ceea ce a fost foarte indicat, însă acum este la fel de indicat să ne ocupăm de victimele comunismului. Iar această memorie ce le este refuzată de unii, de exemplu pentru Europa, constituie o chestiune foarte serioasă. Pentrucă, în acest fel, ruptura dintre Europa de Vest şi cea de Est se menţine. După părerea mea, atâta vreme cât Occidentul nu va recunoaşte, la adevăratele ei dimensiuni, tragedia comunistă, nu va putea avea loc o veritabilă reunificare europeană. Şi nu se va putea regăsi cursul acelui tip de civilizaţie de dinainte de 1917, sau chiar 1939, care-şi pusese o pecete excepţională la nivel mondial. Nouă, europenilor, ne revine să ne recâştigăm modelul cultural şi aceasta nu se poate face, cred eu, decât prin recunoaşterea de către Vest, printr'o reală conştientizare, a tragediei pe care a trăit-o Estul, vreme de 50 de ani.

C.S.: Cum a fost, între timp, traiectoria acestei mărturii impresionante care este *"Cartea neagră a comunismului"*?

S.C.: Îşi continuă *"cursa"*, o cursă extraordinară. Deoarece astăzi ne aflăm, cred, la un număr de 15 traduceri. Multe sunt în ţări din Europa Centrală şi de Est, între care România a fost prima unde a apărut, sub egida Fundaţiei Academia Civică şi a Editurii Humanitas. Din păcate, astăzi s'a epuizat şi m'aş bucura ca editorii să o retipărească. Este interesant că volumul publicat iniţial la Paris în Noembrie 1997 a apărut aproape în acelaşi timp şi în SUA şi în Rusia, iar acum totalul exemplarelor tipărite se ridică la aproximativ 750.000. Şi aşteptăm să se finalizeze încă vreo 15 traduceri, de pildă în Brazilia, în Ungaria, în Grecia, în Japonia etc.

C.S.: Volumul s'a îmbogăţit prin unele contribuţii *"locale"*?

S.C.: Da, da. În Germania, de exemlu, s'a adăugat o completare de aproape 80 de pagini, aparţinând unor personalităţi: pastorul Gauck, preşedintele Comisiei care controlează arhivele STASI, şi un istoric provenit din fosta RDG. În Germnia, cartea a avut un mare ecou. Şi în România a apărut cu o *"Addenda"*, care - din câte ştiu- s'ar putea să fie încă extinsă.

C.S.: S'ar putea să publicaţi o versiune care să cuprindă şi aceste adăugiri?

S.C.: Ne-am gândit şi lucrăm în acest sens, inclusiv prin introducerea şi a unei retrospective istorice chiar a *"Cărţii negre"*, o istorie aproape de necrezut: o carte elaborată în Franţa de un grup de istorici, care a atins în circa doi ani şi jumătate aproape un milion de exemplare, în întreaga lume. Aceasta se datorează desigur doar calităţilor cărţii, nu ne facem iluzii. Cred că este reflecţia imenselor aşteptări ale publicului, în întreaga lume. Deoarece comunismul este o problemă mondială - îi priveşte pe toţi, pe europeni, pe asiatici, pe africani, pe latino-americani. Deci, o întreagă lume îşi pune întrebări asupra comunismului.

C.S.: Să revenim la România - în 1999 aţi fost la Sighet, aţi participat la sesiunea de comunicări privind aspecte ale terorii comuniste, aţi vizitat Memorialul. Cum receptaţi această preocupare îndreptată într'o direcţie certă - istorie şi memorie- a Fundaţiei Academia Civică?

S.C.: Cred că activitatea desfăşurată la Sighet este remarcabilă. Am fost surprins că la o distanţă apreciabilă de capitala ţării s'au realizat lucruri atât de importante, extraordinare, la nivelul muncii de istoric, al memoriei, al muzeului. Este, într'adevăr, exemplar. De altfel, voi publica un amplu *"dosar"* în revista mea, cu prezentarea Memorialului Sighet şi a lui George Brătianu, un mare istoric, care a murit în închisoarea dela Sighet şi care avea strânse legături cu istoricii francezi antebelici...

Am impresia că noi de-abia începem să cunoaştem si să înţelegem importanta activitătii de restituire istorică ce are loc la Sighet... Sunt, totodată, alte lucruri care se fac şi în Bulgaria, în Polonia, chiar la Moscova. Insist: cred că sunt acţiuni extrem de însemnate, deoarece ne reîndreaptă pe noi, istoricii occidentali, spre propria noastră istorie, cu toate că în principal este vorba despre istoria Europei de Est...

C.S.: Ce credeţi, secolul al XXI-lea va trăi sub semnul Binelui sau al Răului?

S.C.: Dacă ar depinde de factorii exteriori, lucrurile s'ar mai putea aranja. Dar ele depind de oameni. Sper, totuşi, că vom putea merge către Bine, deoarece cred că ar fi şi greu să mergem către un Rău mai mare decât cel al secolului al XX-lea. Mai mult Rău ar putea însemna un al treilea război mondial şi atunci Pământul nu va mai exista, date fiind capacităţile atomice de distrugere. Am trăit o perioadă în echilibrul terorii, dar cred că acum toată lumea îşi dă seama de ceea ce s'ar putea întâmpla. Însă, dacă Europa se uneşte, dacă Statele Unite au o atitudine atentă, convingătoare, atunci eventualele forţe ale Răului pot fi contrabalansate. Mai rămâne de eliminat pericolul să fie... clonaţi oameni. Tot în ideea în care discutam mai înainte, că omul este mai presus de Dumnezeu. O nebunie... Secolul al XX-lea a fost al dezechilibrelor. Acum, cred că noi toţi trebue să ne apărăm, să încercăm să găsim echilibrul. Ceea ce nu mi se pare foarte complicat.

C.S.: Iată un final într'o notă mai luminoasă...

- Eu sunt, prin natura mea, un optimist.

"ZIUA ACEEA ATÂT DE AMARĂ"

Urmare din pag. 15

automat de partea inamicului, a blocat trecerea peste pod, până la sosirea tancurilor sovietice. Trecerea detaşamentului, cât mai rămăsese din el, cu cai, căruţe şi harnaşamente, plus muniţia, s'a făcut pe la Sculeni, pe plute făurite la repezeală de ostaşi ajutaţi de moldovenii din localitatea respectivă.

După vreo săptămână, detaşamentul a primit ordin să fie transferat în satul Slobozia-Ciorăşti din judeţul Râmnicu-Sărat. Aici, în acest sat, mi-a fost dat să trăiesc un moment din viaţa mea pe care n'am să-l uit niciodată, de câte ori il rememorez mă face să mi se umple ochii de lacrimi.

Într'o dimineaţă însorită de Iulie, după ce s'a făcut apelul, căpitanul ni s'a adresat viu emoţionat:

- Ostaşi! Am trăit împreună momente de o tragedie înfiorătoare. Pământul nostru sfânt a fost pângărit de inamicul nostru din Răsărit.

Ne-am retras din garnizoana Petreşti de dincolo de Prut la ordinul armatei, cu mari sacrificii şi multă durere. Foarte mulţi Români de dincolo de Prut au plecat la familiile lor, la părinţi şi la copii, cei care aveau cămine întemeiate. Era firesc să fie aşa. Dar, au rămas cu noi trei gradaţi originari din Basarabia care au înţeles că datoria lor, mai presus de orice, este să rămână sub drapel.

Spunând acestea, ne-a ordonat celor trei Români originari de dincolo de Prut, un elev ofiţer din Chişinău, un sergent T.R. şi un caporal, să facem trei paşi înainte.

- Ostaşi! - a continuat căpitanul. *Priviţi-i! Ei au lăsat părinţi, fraţi şi surori şi au venit sub drapelul ţării, la sânul mamei România care de azi înainte va fi singura lor familie!*

G.M. VIFOREANU

MARC BOISSONNEAULT
BARRISTER AND SOLICITOR
Professional services in the following areas:
IMMIGRATION
FAMILY LAW • DIVORCE • CUSTODY OF CHILDREN
ADOPTION • FINANCIAL SUPPORT • CRIMINAL JUSTICE LAW
Pentru informaţii în limba română, contactaţi pe Ms. Rachel, la
TEL: (416) 515 - 1987 ; (416) 515 - 0463
Adresa: 2 St. Clair Avenue West, #801
Toronto, Ontario, M4V 1L5, Canada

ŞTIRI DIN ŢARĂ

transmise de Andrei BĂDIN

PCR = FSN = PDSR

Convenţia Democrată a pierdut, pe drept, în Capitală, după ce au susţinut doi primari generali precum Crin Halaicu - preocupat doar de afacerile proprii şi de o cât mai rapidă îmbogăţire - şi Viorel Lis - un agramat şi un fustangiu fără leac; al treilea om cu care a câştigat CDR Bucureştiul a fost Victor Ciorbea, care a abandonat singur postul după intermezzo-ul de prim-ministru.

Oraşul a devenit, în acest timp, tot mai murdar, mai plin de hârtoape şi mai nesigur. Este aici om explicaţie credibilă a amendării electorale a CDR în scrutinul pentru Capitală. Se mai adaugă faptul că voturile partizanilor Convenţiei au fost acum dispersate, mergând şi spre Partidul Liberal şi spre Uniunea Forţelor de Dreapta, şi spre ANCD.

În acelaşi timp succesul dela Timişoara, al lui Gheorghe Ciuhandu (PNŢCD), arată că populaţia nu a votat neapărat resentimentar, sancţionând CDR şi principalul partid rămas sub sigla ei.

Semnalul dat de alegerile locale, ar trebui să fie un avertisment pentru alegerile din toamnă. Se vor trezi oare Românii noştri? Aceasta-i întrebarea. Căci dacă nu, după zece ani dela căderea comunismului, ne vom vedea din nou sub partidul unic al lui Iliescu, căci PCR = FSN = PDSR şi alţi *"fraţiori"* ca PUNR, PD şi ApR.

ROMÂNII AU AJUNS LA CAPĂTUL RĂBDĂRII

În articolul *"Moştenitorul - odată respins - "* din revista *The Economist*, comentează rezultatul alegerilor locale din România. Autorul articolului consideră că opţiunea exprimată de electoratul român, pentru partidul lui Iliescu, şi populismul de stânga, se explică prin faptul că Românii au ajuns la capătul răbdării şi al disperării. Coaliţia guvernamentală, spune mai departe autorul, a fost pedepsită pentrucă nu şi-a ţinut promisiunile făcute în campania din 1996. Partidul Democraţiei Sociale din România al lui Iliescu este învigătorul alegerilor locale din 4 Iunie, conchide autorul articolului.

•••

SCHIMBĂRI DE AMBASADORI

Ambasadorul României in Israel, Gheorghe Popescu, a fost rechemat şi au fost numiţi noi ambasadori in Spania şi Vietnam. Conform Constituţiei, numirile şi revocările de ambasadori se realizează prin decret prezidenţial. Noul ambasador in Spania a fost numit Constantin Teleagă, iar in Vietnam a fost numit ambasador Constantin Lupeanu.

•••

STAREA SĂNĂTĂŢII ÎN ROMÂNIA

Reprezentanţii Organizaţiei Mondiale a Sănătăţii a transmis, într'un raport înfocmit la cererea conducerii Senatului şi a Ministerului Sănătăţii, că în România nu există o viziune unitară asupra îmbunătăţirii stării de sănătate. În România speranţa de viaţă a cetăţenilor este cu aproximativ şapte ani mai mică decât a celorlalte ţări europene, cu excepţia celor din noile state independente. Bolile cardiovascuare şi cancerul sunt responsabile pentru mai mult de jumătate din numărul deceselor printre persoanele în vârstă. Decesele cauzate de afecţiuni cronice ale ficatului şi ciroză au crescut semnificativ, în timp ce morţile, înregistrate în urma sinuciderii sunt relativ scăzute in România, comparativ cu alte ţări.

Experţii internaţionali recomandă autorităţilor din România să stimuleze dezvoltarea socială şi economică a ţării, ca sprijin adus sănătăţii şi bunăstării.

•••

SCANDALUL COSTEA A AVUT EFECTE MINIME

Scandalul Costea privind implicarea preşedintelui PDSR, Ion Iliescu, in transportul ilegal de afişe electorale tipărite în Franţa a avut efecte minime in ceea ce priveşte opţiunile electoratului, arată rezultatul unui sondaj de opinie lansat, Marţi, 13 Iunie, la Cluj, de Metro Tansilvania.

Realizatorul sondajului, sociologul Vasile Dincu, a declarat că percepţia alegătorilor cu privire la culpabilitatea candidaţilor la funcţiile publice depinde in mod direct de gradul de încredere de care se bucură aceştia. Conform sondajului, Emil Coonstantinescu este considerat vinovat in scandalul Costea de 31% dintre cei chestionaţi, iar Ion Iliescu, de către 32%. PDSR este acuzat de implicarea în acest scandal de 31% dintre cei care au răspuns întrebărilor. Sondajul a fost realizat la nivel naţional, pe un eşantion de 1.082 de persoane, în vârstă de minim 18 ani, alese din rândul alegătorilor care şi-au exprimat opţiunile la alegerile locale din data de 4 Iunie 2000.

•••

ECONOMIILE POPULAŢIEI

Economiile populaţiei au crescut cu numai 0.1% în luna Aprilie faţă de Martie, atingând 43.039 miliarde lei, în condiţiile în care dobânzile practicate de bănci la depozitele pe termen s'au redus.

•••

STOPAREA DEPRECIERII LEULUI

Rezerva valutară a României va atinge în luna Iunie, nivelul record de peste două miliarde de dolari, ca urmare a eliberării, de către FMI, a tranşei aferente acordului *stand-by*, finanţare la care se vor adăuga sumele provenite dn programele PSAL şi ASAL, convenite cu Banca Mondială, precum şi cele dela Uniunea Europeană, au declarat surse guvernamentale. Nivelul record pe care îl vor atinge rezerva valutară şi rezerva de aur dela BNR, la care se adaugă deficitul extern extrem de redus, de doar 38 de milioane de dolari în primul trimmestru, precum şi perspectiva majorării intrărilor de capital, vor face posibil atenuare substanţială a deprecierii leului, a declarat agenţiei MEDIAFAX Premierul Mugur Isărescu.

•••

PDSR ACUZAT DE PRĂBUŞIREA FNI

Deputatul PNŢCD, Dan Barbarosso a acuzat PDSR că a organizat Prăbuşirea Fondului Naţional de Investiţii (FNI) prin intermediul Centrocoop şi al securiştilor plasaţi in conducerile locale ale Fondului. Barbarosso a spus că regimul Iliescu i-a protejat pe foştii ofiţeri de Securitate, folosindu-i în acţiuni murdare de manipulare şi diversiune. Comisia de anchetă guvernamentală, care a cercetat cazul FNI, a constatat că în 36 de filiale ale FNI, conducerea era în mâinile foştilor securişti.

Deputatul PNŢCD consideră că între PDSR şi Centrocoop au existat legături de subordonare. Prin această instituţie financiară s'au derulat multe inginerii financiare în favoarea *"prietenilor partidului"* PDSR.

În declaraţia PNŢCD sunt enumerate marile dezastre financiare - Bancorex, Banca Agricolă, Dacia Felix, Banca Columna, Credit Bank -legate toate de PDSR.

•••

FRAUDELE FNI VOR FI ANCHETATE DE O COMISIE SPECIALĂ

Consiliul Suprem de Apărare a Ţării a decis constituirea unei comisii de anchetă la Parchetul de pe lângă Curtea Supremă de Justiţie, care va analiza fraudele săvârşite de administratori ai FNI şi CNVM prin încălcarea legislaţiei privind fondurile mutuale. Comisia va fi formată din procurori, poliţişti şi experţi financiar-bancari desemnaţi de primul ministru. De asemenea, pentru evitarea manipulărilor, distrugerior de evidenţă de date şi facilitarea efectuării cercetărilor de către comisie, Consiliul a decis conservarea imediată a registrelor de evidenţă ale FNI din intreaga ţară.

•••

PREŞEDINTELE BĂNCII POPULARE ROMÂNE (BPR) ÎN URMĂRIRE PENALĂ

Emil Ioan Botea, preşedintele Băncii Populare Române, şi Chicloreanu Mihail Gabriel, membru in Consiliul de Administraţie al băncii sus-numite, vor fi daţi în urmărire penală, a declarat într'o conferinţă de presă, Colonelul Dumitru Strava, şeful Direcţiei Poliţiei Economico-Financiare. Ambii fiind acuzaţi de deturnare de fonduri în scopuri personale, fals şi abuz de influenţă.

•••

LIMITAREA CREŞTERII SALARIILOR

Decizia Curţii de Apel Bucureşti de a suspenda aplicarea Ordonanţei de Urgenţă 58/2000 privind limitarea creşterii salariale acordată în acest an, contravine prevederilor acordului încheiat cu FMI. Acest acord a fost încălcat, scrie *"Financial Times"*. Decizia reprezintă un pas înapoi pentru planurile de redresare a economiei româneşti cu ajutorul fondurilor primite dela FMI, menţionează cotidianul citat. Fondul Monetar Internaţional a aprobat săptămâna trecută, după mai multe amânări, extinderea creditului *stand-by*, în valoare de 535 milioane de dolari, şi eliberarea imediată a unei tranşe de 116 milioane de dolari.

•••

SECETA DIN ROMÂNIA

Conform datelor furnizate de Ministerul Agriculturii peste 40 la sută din producţia agricolă a fost compromisă pe o suprafaţă totală de peste 1.600 de mii de hectare, din cauza temperaturilor ridicate şi a lipsei precipitaţiilor pe o perioadă îndelungată. Valoarea pierderilor fiind estimată la 3.150 miliarde lei.

•••

ATENTAT ÎN BUCUREŞTI

Directorul publicaţiei comunităţii chineze din România, Li Jian Hua, a fost ţinta unui atentat, în cartierul Sălăjan din Bucureşti, când a fost împuşcat în spate, de către o persoană a cărei identitate nu este decoamdată cunoscută, au declarat pentru MEDIAFAX surse din Poliţie.

Hua, care se afla în parcul din apropierea discotecii Harlem, a fost transportat la Spitalul de Urgenţa Floreasca.

•••

REDUCEREA PERSONALULUI M.A.N.

Într'o conferinţa de presă, ministrul Apărării, Sorin Frunzăverde, a declarat că peste 800 de angajaţi ai Ministerului Apărării Naţionale vor fi disponibilizaţi. Din cei 2.700 de posturi ocupate, în noua structură vor rămâne numai 1.900 de posturi. Prin desfiinţarea unor departamente şi reducerea de personal M.A.N. se va putea incadra bugetului de 332 miliarde lei alocat pe anul in curs ministerului, a declarat ministrul Frunzăverde.

•••

ÎNTÂLNIRE DE VÂRF PNŢCD ŞI PNL

Preşedintele PNL Mircea Ionescu-Quintus s'a întâlnit Joi 15 Iunie, cu liderul ţărănist Ion Diaconescu, pentru a discuta pe tema relaţiilor dintre cele două partide după alegerile locale. Liderul liberal a spus că s'a decis ca, la sfârşitul săptămânii viitoare, să aibă loc o întâlnire între delegaţii celor două partide, pentru a discuta situaţia CDR. Deocamdată ambele partide sunt legate cu un protocal semnat de toate partidele din CDR.

•••

PNŢCD RESPINGE PROPUNEREA PNL

Liderii ţărăniştii au respins propunerea PNL ca programul şi conducerea CDR să fie preponderent liberală, arătând că rezultatele PNL în alegerile locale nu conferă acestui partid dreptul de a conduce o alianţă. Ţărăniştii au recomandat liberalilor să-şi vadă *"dimensiunea reală"*. Preponderenţa liberalilor în CDR, nu se regăseşte validată din rezultatul alegerilor locale, unde liberalii au opţinut numai 6,9%.

•••

PNŢCD VA ÎNCERCA BLOCAREA PDSR

Prim-vicepreşedintele PNŢCD a declarat că obiectivul principal al partidului pentru alegerile generale este blocarea PDSR ca să nu se mai întoarcă la guvernare. În acest scop ţărăniştii iau în calcul toate posibilităţile de alianţe, inclusiv varianta unei coaliţii extinse din care să facă parte şi ApR. În faţa PDSR trebue ridicat un zid de netrecut, şi acest lucru ar fi posibil numai cu o coaliţie puternică, nu o dispersie a partidelor, a declarat Ion Mureşan.

•••

PRODUSUL INTERN BRUT (PIB) A CRESCUT

Comisia Naţională pentru Statistica (CNS) a informat că Produsul Intern Brut estimat pentru primul trimestru al anului a fost de 122.518,7 miliarde de lei, în creştere în termeni reali, cu 0.9% comparativ cu perioada similară din anul precedent, evoluţie determinată de mărirea volumului de activitate din sectorul serviciilor, din industrie precum şi din agricultură, silvicultură. Un alt element care a influenţat semnificativ PIB este reprezentat de exporturi, care au crescut semnificativ în primul trimestru al acestui an.

•••

PNŢCD VREA SĂ-ŞI IMPUNĂ POLITICA ACESTUI PARTID

Conducerea PNŢCD a declarat că ţărăniştii, după alegerile generale, nu va participa la nici o guvernare dacă nu vor reuşi să fie pe locul întâi, ca să-şi impună politica acestui partid. Liderul PNŢCD, Ion Diaconescu, a declarat că PNŢCD nu va negocia cu PDSR. Nu se poate sta la aceeaşi masă cu partidul PDSR.

•••

ACCESUL LA ARHIVA SECURITĂTII ESTE ÎMPIEDICAT

Mircea Dinescu, membru în Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii (CNSAS), a declarat că SRI nu a semnat încă un protocol privind accesul la arhivele fostei Securităţi, întrucât SRI nu a renunţat, probabil, la informatorii recrutaţi de Securitate. SRI a propus ca CNSAS să deţină doar dreptul de a solicita informaţii dela ei, fără a avea posibilitatea să consulte direct arhivele aflate în custodia SRI.

•••

CANDIDATURA LA PREŞEDINŢIE A LUI ILISECU AR PUTEA FI CONTESTATĂ

Preşedintele PNŢCD Ion Diaconescu, a declarat ca partidul său va contesta cadidatura lui Iliescu, la fel ca în anul 1996. Pentru acest lucru există elemente noi, şi Curtea Constituţională va trebui să decidă. Ilegalităţile comise de Iliescu nu pot fi trecute cu vederea. O comisie parlamentară cercetează toate acuzaţiile, urmând ca adevărul să fie cunoscut înainte de alegerile generale din toamnă.

•••

SE VORBEŞTE DESPRE O FEDERALIZARE A REP. MOLDOVA

Partidul Democrat Agrar din Moldova (PDAM) consideră ca primul pas spre soluţionarea diferendului transnistrian este federalizarea Republicii Moldova. Preşedintele PDAM, Antol Popuşoi, a declarat că viitorul stat federal ar putea să-şi schimbe denumirea în Federaţia Moldovei şi a Transnistriei. Acest nou stat federal ar trebui să declare că a doua limbă oficială în stat, limba rusă.

PDAM s'a aflat la guvernare în perioada 1994-1998. La alegerile parlamentare din 1998 PDAM nu a depăşit pragul electoral de 4 la sută.

•••

ABUZURILE POLIŢIEI ŞI JURNALIŞTI TRIMIŞI ÎN JUDECATĂ

Raportul *Amnesty International* pe anul 1999, referitor la România, menţionează aspectele negative ale drepturilor omului din ţara noastră. Anchetarea acuzaţiilor de abuzuri comise de poliţişti s'a desfăşurat cu greutate şi foarte puţine dintre ele, urmând calea justiţiei. Tratamentul inadecvat, folosirea armelor de foc impotriva suspecţilor, au fost menţionate în raportul de mai sus. Armele de foc pot fi folosite doar în legitimă apărare, conform principiilor de bază ale ONU.

Libertatea de expresie este următorul capitol, al raportului, în care se arată, pe scurt, că ziariştii au continuat să fie condamnaţi la închisoare sau la amenzi grele pe baza unor cuzaţii de insultă, calomnie şi ofensă, la adresa autorităţilor. Concluzia raportului *Amnesty International*, fiind, că legislaţiile româneşti nu sunt în conformitate cu standardele internaţionale, în pofida îngrijorărilor exprimate de Comitetul pentru drepturile Omului al Naţiunilor Unite.

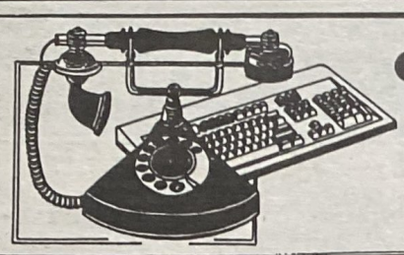

din cele 3 colţuri ale lumii

RUBRICĂ de DAN PĂSTOREL

PUTIN SE ÎNTĂREŞTE INTERN ŞI EXTERN

Cei doi preşedinţi semnează acordurile

Preşedintele Rusiei a continuat să-şi întărească poziţia nu numai intern, dar chiar şi extern, după intervenţia Preşedintelui american Bill Clinton.

Pe plan intern, Vladimir Putin a luat în continuare măsuri pentru a întări poziţia Kremlinului şi pe a sa personală. Mihail Kasianov, Primul ministru numit de el a fost confirmat de Duma cu 325 voturi contra 55. Kasianov este un politician reformist care în 1999 a fost Ministru de Finanţe, iar în perioada când Putin a fost preşedinte ad-interim şi în acelaşi timp prim-ministru, a fost numit de acesta prim-ministru adjunct.

În adresa sa către Parlament Kasianov a făcut apel la reforme de piaţă, dar făcute în aşa fel ca poporul rus să nu sufere. El a spus că este nevoie de o reformă a fermelor şi chiar o reformă agrară.

Kasianov a renumit o serie de miniştri care deţineau funcţiile respective: *Igor Ivanof* (Externe), *Nikolai Patruşev* (Şeful Serviciului Federal de Securitate), *Vladimir Ruşailo* (Interne), *Igor Sergheiev* (Apărare), *Iuri Ciaika* (Justiţie), *Serghei Şoigu* (Ministrul Situaţiilor Urgente). A fost numit ca Ministru de Finanţe *Alexei Kudrin*, un economist liberal. Putin a menţinut pe Nikolai Patruşev ca şef al Serviciului Federal de Securitate, funcţie pe care actualul preşedinte a deţinut-o sub preşedinţia lui Elţin.

Pentru a întări poziţia Kremlinului, Putin a început o campanie împotriva puterii guvernatorilor regionali care au transformat unele din cele 89 de regiuni în adevărate feude personale. După ziarul *Izvestia*, 30% din legislaţia regională în ce priveşte drepturile de proprietate, taxe şi vămi, violeaza legile federale. Elţin a încercat de câteva ori, dar fără succes, să recapete controlul asupra regiunilor.

Prima măsură a fost ca, prin decret prezidential, să împartă teritoriul celor 89 de regiuni guvernamentale în 7 noi districte administrative. Fiecare district urmează să fie supravegheat de un oficial care este direct responsabil lui Putin. Astfel vor fi înlocuiţi trimişii individuali de pe vremea lui Elţin. Aceştia ca şi multe agenţii federale erau la cheremul guvernatorilor de care depindeau dela spaţiul pentru birourile lor până la telefoane, locuri de muncă pentru familiile lor sau tabere de vacanţe pentru copiii lor. Cei şapte noi trimişi ai Kremlinului vor lucra în capitale regionale cu buget, locuinţă şi birouri asigurate de Kremlin.

Printre cei şapte trimişi ai Kremlinului se numără şi generali ai armatei şi ofiţeri ai serviciului secret. Astfel, pentru regiunea Caucazului de Nord, care include şi Cecenia, a fost numit Generalul Viktor Kazanţev, care a acţivat aici împotriva rebelilor ceceni.

Pe data de 17 Mai, Putin, printr'o alocuţiune televizată a anunţat, ceea ce este considerată cea mai mare schimbare în puterea structurală a Rusiei dela rescrierea Constituţiei de către Elţin în 1993, după înăbuşirea cu tancuri a rebeliunii parlamentare.

El şi-a manifestat intenţia de a slăbi pe guvernatorii provinciali propunând scoaterea acestora şi a legislatorilor lor din locurile garantate pe care aceştia le ocupă în Consiliul Federal (Camera Superioară care are 188 de locuri) şi înlocuirea lor cu oficiali regionali aleşi local. Astfel guvernatorii vor pierde nu numai putere politica, dar dacă nu vor mai fi membri în parlament ei vor pierde preţioasa imunitate care îi fac imuni la urmărirea în justiţie pentru acţiuni criminale.

Putin este hotărît să pună capăt corupţiei şi nerespectării legilor federale din cele 89 de regiuni. El a trimis o scrisoare Dumei în care cerea ca legile propuse de el să fie cât mai curând aprobate. Chiar dacă Consiliul Federal votează contra, acest vot poate fi anulat în cazul când Duma votează cu o majoritate constituţională, adică 300 din cele 450 voturi ale Dumei. Astfel, pe data de 31 Mai Duma a votat cu 362 voturi contra 34 propunerile lui Putin. În Iunie vor mai avea loc două votări pentru decizia finală.

Pe data de 23 Mai Putin a numit ca şef al Serviciului de Informaţie Internaţional (SVR) pe *Serghei Lebedev* în locul lui Viaceslav Trubnikov, numit de Elţin. General Lebedev este considerat de către colegii lui ca un maestru al spionajului. El a activat în Germania de Est, unde a lucrat şi Putin, iar înainte de a fi numit, era reprezentantul SVR în Statele Unite.

Mihail Kasianov

Administraţia americană a continuat sub Elţin şi continuă şi acum o politică indulgentă şi de cedări în faţa Rusiei, subliniată de unii analişti. De reamintit că Preşedintele Clinton a scuzat războiul din Cecenia comparându-l cu lupta lui Lincoln de a păstra unitatea americană. Pe data de 2 Iunie, adresându-se reprezentanţilor Uniunii Europene, el a îndemnat pe aliaţii săi ca să invite Rusia în uniunile lor militare şi politice, fiindcă Rusia merită o îmbrăţişare caldă a Europei. *"Asta înseamnă că nici o uşă nu poate fi închisă Rusiei, nici a Uniunii Europene nici a NATO. Alternativa ar fi o competiţie dăunătoare"*, a spus Clinton.

Mai mult, în cazul când Rusia nu va voi să intre în aceste uniuni, ei trebue să fie siguri că extinderea lor spre Est nu va crea *"bariere comerciale, de călătorie şi de asigurare a cooperării cu Rusia"*, a afirmat preşedintele american.

În întâlnirea Clinton-Putin din 3-4 Iunie dela Moscova, unde a fost prezentă şi Madeleine Albright cu echipa ei, preşedintele rus a respins propunerea americană de a schimba tratatul antibalistic din 1972 şi deci a fi de acord cu sistemul rachetă-antirachetă de umbrelă protectoare pe care Washingtonul ar dori să-l creeze pentru SUA şi eventual aliaţilor ei pentru apărarea împotriva unor ţări suspecte ca Iran şi Coreea de Nord.

Rusii cred că acest sistem ar submina stabilitatea strategică şi va duce la o nouă cursă de inarmare. *"Suntem impotriva unui tratament care este mai rău decât boală"*, a spus Putin. De reamintit că împotriva sistemului american este şi China, iar aliaţii europeni şi-au exprimat îngrijorarea. De altfel sistemul american pentru care este prevăzut un buget de 12 miliarde de dolari necesită încă să fie pus la punct.

Cele două părţi au fost de acord să creeze la Moscova un centru de avertizare unde militari ruşi şi americani îşi vor schimba informaţii asupra eventualelor rachete ţintite asupra unora din ele. De asemenea, cele două ţări s'au înţeles să converteasca 34 tone de plutoniu din armele nucleare într'o formă care va putea fi folosită numai pentru scopuri paşnice.

Atmosfera dintre cei doi preşedinţi a fost corectă şi practică, dar lipsită de efuziunile din întâlnirile Boris-Bill. Totuşi preşedintele american a spus: *"Preşedintele Elţin a condus Rusia spre libertate. Preşedintele Putin este cu desăvârşire capabil să construiască o Rusie prosperă şi puternică prezervând libertatea, pluralismul şi domnia legii"*. Clinton nu mai are decât opt luni de guvernare, astfel că în viitor Putin va avea de conlucrat cu Gore sau G. Bush.

Preşedintele Clinton spre a-şi apăra politica sa şi relaţiile cu Rusia s'a adresat Dumei ca şi direct publicului rus prin-tr'un post de televiziune particulară.

Vladimir Putin a plecat apoi la Roma unde a propus Europei şi membrilor NATO ca să creeze un sistem de apărarea comună rachetă-antirachetă care ar asigura apărarea fiecărei ţări din Europa.

O RETRAGERE PRECIPITATĂ ŞI UN NOU ASSAD

Ultimile săptămâni au adus noutăţi în aspectul militar şi politic din zona vestică a Orientului Mijlociu. Este vorba de retragerea israeliană din Liban şi moartea Preşedintelui Siriei Hafez Assad.

Anunţată oficial de către Israel în 17 Aprilie, retragerea din Liban urma să se facă treptat până la 7 Iulie. De reamintit că Israelul a invadat Libanul în 1978, iar Consiliul de Securitate a adoptat rezoluţia 425 care cerea retragerea trupelor israeliene. În 1982 Israelul a ocupat Sudul Libanului unde a creat o zonă tampon, aşa-zisa *zonă de securitate*. Părăsirea acestei zone, în loc să se facă ordonat, s'a făcut în două zile, precipitat şi dezorganizat.

Acest aspect s'a datorat defecţiunii *Armatei Libaneze din Sud*, formaţie care a fost înfiinţată şi antrenată de Israel încă din 1975 când a izbucnit războiul civil dintre Creştini şi Musulmani. La inceput a fost cunoscută sub numele de *Miliţiile Creştine*.

Pe data de 21 Mai fenomenul a luat amploare când soldaţii acestei formaţii s'au retras, au dezertat sau au încercat să fugă în Israel pentru azil politic, părăsind opt sate. Ei au dispărut atât de rapid, încât au lăsat piese de artilerie şi tancuri cu motoarele mergând. Luptătorii de gherilă ai formaţiei *Hezbollah* au pus stăpânire pe depozite de arme şi muniţii. Tancurile şi elicopterele israeliene au încercat zadarnic să oprească înaintarea lungilor convoaie de vehicule Hezbollah care se îndreptau spre frontiera israelo-libaneză. O masă mare de Libanezi civili în care s'au amestecat şi luptători Hezbollah au continuat să meargă din sat în sat. În aceste condiţii trupele israeliene au încetat focul. Au fost atacate de elicoptere numai posturile abandonate pentru distrugerea armamentului părăsit de aliaţii libanezi. Populaţia a primit pe luptătorii Hezbollah ca pe nişte eroi.

Sub focul luptătorilor de gherilă şi prăbuşirea aliaţilor, guvernul israelian nu a avut de ales decât să ordone o retragere rapidă care a durat două zile în loc să se desfăşoare până la 17 Iulie. Ultimul tanc israelian a trecut prin poarta *Fatima* a gardului de sârmă ghimpată care marchează frontiera dintre Liban şi Israel la ora 6:41, Miercuri 24 Mai. Pe data de 25 Mai Primul ministru libanez Salim Hoss a declarat ziua ca sărbătoare naţională, *"Ziua Rezistenţei şi a Eliberării"*.

Sentimentele în Israel au fost împărţite. Familiile soldaţilor din Liban ca şi activiştii pentru pace au salutat retragerea ca o zi istorică după ce în timpul ocupaţiei peste 2000 de soldaţi israelieni şi-au pierdut viaţa în lupta cu Hezbollah şi Amal. Rezidenţii din Nordul Israelului au criticat retragerea iar armata s'a simţit umilită de retragerea precipitată.

Ca să asigure pe rezidenţii din Nord, Barak a declarat că orice atac asupra soldaţilor sau civililor ţării sale va fi coonsiderat un *"act de război"*, apoi a specificat: *"Vom considera guvernul libanez şi Siria responsabile de orice fel de valoare"*. De reamintit că Siria are în Liban 30.000 de militari, iar Iranul subvenţionează Hezbollah, care este ajutat şi de Siria.

Dar premierul israelian a trimis Libanului şi un apel de pace în prima şedinţă a parlamentului, ţinută în afara Ierusalimului. Ea a avut loc la Qiryat Shemona, localitate atacată de mai multe ori cu katiuşele formaţiei Hezbollah. Barak a adresat un apel Preşedintelui Libanului: *"Israelul întinde o mână pentru pace, in viziunea unui viitor comun care va fi mai bun pentru copiii noştri şi ambele popoare"*.

În zilele care au urmat, deşi în faţa gardului care desparte cele două state unii Libanezi au strigat lozinci anti-israeliene, şi au aruncat cu pietre, au fost şi momente de linişte când Libanezii s'au plimbat paşnic de-a lungul frontierei. Israelul a început întărirea gardului de sârmă ghimpată cu porţiuni betonate.

Şeicul Hassan Nasrallah, liderul Hezbollahului a declarat că luptătorii lui au obţinut singura victorie arabă în cei 50 de ani de conflict cu Israelul. De notat că Hezbollah, în afară de cei 5.000 de luptători, are ca şi Hamas o serie de aşezăminte sociale ca şcoli, spitale, o staţie de televiziune şi două de radio, un *site* de Internet ca şi nouă locuri în parlamentul libanez. Astfel că o armată de medici, surori, veterinari, buldozere, agronomi şi ingineri Hezbollah, a intrat în zona părăsită de Israel. Nouă clinici mobile moderne au trecut din sat în sat.

Iasser Arafat a lăudat retragerea, spunând că Primul ministru Barak a ordonat retragerea fiindcă doreşte pace, nu pentrucă gherilele au forţat Israelul să se retragă. Ordinul de retragere a fost dat pentru *"a îndeplini rezoluţia 425 a Naţiunilor Unite"*, a spus preşedintele palestinian.

Pe data de 10 Iunie, a decedat Preşedintele Siriei Hafez al-Assad. Imediat partidul de guvernământ *Baath* l-a numit ca succesor pe fiul acestuia *Bashar al-Assad*, iar parlamentul a amendat constituţia pentru a scădea vârsta minimă necesară dela 40 la 34 de ani cât are Bashar. El a fost pregătit de tatăl său pentru succesiune din 1994 în urma morţii fratelui său mai mare Basil într'un accident de automobil.

Bashar este medic oftalmolog, a studiat în Anglia şi vorbeşte perfect franceza şi engleza. Este pasionat de computere şi informatică în tehnologie şi după cum spun prietenii este decis să aducă Siria la epoca Internetului. După 1994 a trebuit să facă şi Academia Militară devenind colonel şi comandantul unui batalion de tancuri. El a declarat că va urma politica de pace începută de tatăl sau.

Bashar al-Assad

La înmormantarea Preşedintelui Assad au participat liderii de pretutindeni. Nu a lipsit Madeleine Albright, Preşedintele Mubarak şi chiar Barak.

Sunt speranţe să înceapă reluarea convorbirilor israelo-palestiniene şi apoi cele cu Siria, dar tocmai acum mişcările partide extremiste din guvernul lui Barak ameninţă o criză de guvern.

DEMOCRAŢIA PARTICIPATIVĂ ÎN CONCEPŢIA PDSR ESTE COMUNISTĂ

Grigore LĂPUŞANU -TRANSILVAN

Odată ce ideile apar şi pleacă în lume nimeni nu mai are monopolul asupra circulaţiei lor. Aşa se întâmplă şi cu ideea democraţiei participative, care a poposit mai de mult în filosofia politică românească.

În ultima vreme, conceptul de democraţie participativă a fost mult dezbătut şi mediatizat de către PDSR, de parcă acest partid l-a inventat drept mijloc miraculos pentru salvarea cetăţenilor români - de ce? nu se ştie! Tema democraţiei participative este *"una din misiunile politice ale PDSR în materie de gândire şi practică social-democrată"*.

Conceptul este vechi, domnilor politicieni *"social-democraţi"*, să-l revedem aşa cum a fost gândit cu mult timp în urmă de catre creştin-democraţi, urmând să ne reîntoarcem la marea descoperire politico-filosofică a PDSR.

Potrivit doctrinei creştin-democrate, bineînţeles şi a PNŢCD, democraţia participativă este o componentă a democraţiei moderne, în general, care este cunoscută şi afirmată pentru a răspunde cât mai deplin cerinţelor persoanei umane, cetăţeanului. Astfel, după conţinutul lor specific, s'au definit concepte privind: democraţia politică, ideologică, socială, economică; personalistă, comunitară, organică; reprezentativă, directă, parlamentară etc.

Nu e locul aici să definim conţinutul fiecărui concept amintit, ne vom rezuma să evidenţiem câteva elemente constitutive ale democraţiei participative în concepţia creştin-democrată. În primul rând, democraţia trebue înţeleasă şi practicată ca o filosofie politică, o stare de spirit a cetăţeanului, o valoare de principiu a societăţii. Rostul democraţiei este nu numai de a asigura guvernarea poporului de către popor şi pentru popor, în sensul cunoscut prin reprezentare, ci şi de a determina o participare constantă a cetăţenilor, într'un număr cât mai mare, la procesul decizional. Democraţia reprezentativă nu mai satisface acest deziderat, iar democraţia directă este o imposibilitate la toate nivelele societăţii. Cetăţenii nu mai acceptă să se limiteze, ca buni cetăţeni, numai la prezentarea la alegeri, care au loc periodic. Cetăţenii vor să participe la viaţa ţării, în mod responsabil, cunoscători ai problemelor societăţii, pentru rezolvarea cărora doresc să li se asculte opiniile.

Pentru împlinirea acestor doleanţe este nevoie de un proces de organizare, este nevoie de un dialog între cetăţeni şi guvernanţi. Diversele categorii sociale, într'o democraţie autentică, au dreptul la iniţiativă deplină în a se organiza în diverse asociaţii, pentru a-şi promova interesele specifice. Dialogul rămâne, de asemenea, o formă de afirmare a părerilor în raport cu societatea civilă şi cu guvernanţii. La rândul lor, guvernanţii au datoria să-şi motiveze hotărirle luate, să asculte vocea cetăţeanului exprimată direct sau prin diverse asociaţii civile. O aplicare a ideii de democraţie participativă se regăseşte şi în economia de piaţă social-participativă; în lumina democraţiei creştine, salariaţii participă la luarea deciziilor, la discutarea problemelor economice, sociale, inclusiv privind distribuirea veniturilor.

Toate conceptele privind democraţia modernă se află într'o strânsă conexiune în respectul pluralismului politic, ideologic şi social. Căutările în găsirea celor mai adecvate mijloace pentru garantarea drepturilor şi libertăţilor omului, bunăstării acestuia, a afirmării personalităţii persoanei umane, se află într'un continuu proces.

Ne întrebăm: PDSR se înscrie într'un astfel de proces de căutări politice?

De-a lungul anilor, PDSR a desfăşurat o activitate *"neobosită"* şi foarte dinamică pentru accederea şi rămânerea la putere. Acesta a fost obiectivul suprem pentru acest partid, pentru care a folosit toate mijloacele ilicite, oribile, întrucât s'a folosit nu numai de calomnie, defăimări, ci chiar de mijloace violente, criminale, pentru neutralizarea şi lichidarea adversarilor politici, pe care i-a tratat ca adevăraţi duşmani. În scopuri diversioniste a înfiinţat organizaţii, partide politice cu denumiri aproape identice cu cele ale opoziţiei, pentru a crea confuzii, pentru a domina cu propria sa gândire politică toate segmentele vieţii sociale în scopul *"mobilizării maselor"* în bătăliile pentru putere. În acelaşi scop diversionist a folosit termeni, sintagme împrumutate, mai bine spus furate, din alte doctrine politice, şi nu în cele din urmă din doctrina creştin-democrată, pentru a-şi crea aureola unui partid modern, democrat, care răspunde nevoilor cetăţenilor. O adevărată diversiune ideologică! A vehiculat conceptul creştin-democrat privind economia socială de piaţă, care în gândirea PDSR are un conţinut, într'o *"manieră chineză"*, de economie socialistă de piaţă; a se vedea în acest sens *"luările de poziţie"* în legătură cu problemele concrete ale economiei româneşti. Recent, după cum am mai menţionat, a abordat conceptul de democraţie participativă.

In acest an electoral, PDSR desfăşoară aceeaşi propagandă diversionistă, populistă, în blana social-democrată, aşa cum i-a recomandat domnul *"profesor"* - profet al trecutului - pentru a ieşi învingător în alegeri şi pentru a-şi asigura o imagine credibilă, de adevărat partid democrat, în faţa Europei. Şi liderii partidului reuşesc, îmbrăcaţi în haina social-democrată, să înşire generalităţi, lucruri arhicunoscute, despre democraţie în general, despre democraţia participativă, alunecând în zone ale democraţiei liberale şi creştin-democrate, dar rămânând ferm, ideologic, în balta convingerilor comuniste, colectiviste.

Democraţia reprezentativă *"trebue"*, spun neofiţii lideri *"social-democraţi"*, să fie completată cu democraţia *"cetăţenească participativă"*, pentru a se realiza democraţia socială, într'un sens pragmatic - funcţional, mai larg, ca o *"necesitate"* istorică a momentului prin care trece România. Aceiaşi lideri se trudesc să convingă că partidul lor este un mare partid social-democrat şi copleşiţi de grija problemelor cetăţeanului îl doresc pe acesta *"subiect al vieţii publice"* şi *"nu doar un obiect"*.

Dar aceste idei despre democraţia participativă mimează numai concepţiile moderne privind democraţia, tratând teze voluntariste asupra fenomenelor politice şi sociale. Din nou acest partid vrea să fericească poporul român cu soluţia *"formelor democratice asociative, inclusiv cu caracter economic, edilitar-gospodăresc şi cultural..."* În aceste forme asociative, colectiviste, de sorginte comunistă, constă toată originalitatea concepţiilor lor privind democraţia participativă.

PDSR nu gândeşte, nici până astăzi, în termenii democraţiei moderne. Statul este conceput, cu rol de control asupra economiei, proprietăţii şi preţurilor. Proprietatea privată, după Constituţia elaborată de fostul FSN, astăzi PDSR, este doar protejată, dar nu este garantată. Refuzul de a vota legile proprietăţii, prin care trebue să se pună capăt nelegiuirilor comuniste, dezvăluie obstinaţia acestui partid de a păstra fărădelegile comuniste. Aceeaşi atitudine a manifestat-o şi în legătură cu Legea accesului la dosarele Securităţii.

Prin urmare, conceptul de democraţie participativă, alăturat celorlalte idei şi acţiuni politice afirmate, dau măsura adevăratei doctrine, comuniste, a PDSR, pe care nu vrea, nu poate s'o abandoneze.

Cu astfel de convingeri politice, cu astfel de acţiuni politice România nu are nici o şansă să se apropie de democraţia modernă şi nici să fie acceptată în Uniunea Europeană şi în NATO.

Ediţia de vară a ziarului *"Cuvântul Românesc"* va apare pentru lunile Iulie şi August într'un singur număr.

ABONAŢI-VĂ LA ZIARUL CUVÂNTUL ROMÂNESC

Abonamentele şi reînnoirea lor, se pot face după cum, urmează:

• Din Canada şi U.S.A., se pot face *"Cec Poştal"* (Money Order) sau *"Cec Personal"*.

Din Europa şi alte continente, prin *"Mandat Poştal"* sau *"Cec Internaţional"* pe adresa ziarului:

CUVÂNTUL ROMÂNESC
P.O.Box 78010
Westcliffe Postal Outlet
Hamilton, Ontario, Canada L9C 7N5

Second Class Mail Registration Number 4133

REÎNNOIŢI-VĂ ABONAMENTUL

PRECIZĂRI REDACŢIONALE

• Nu garantăm apariţia articolelor mai lungi de 4 pagini dactilografiate la 2 rânduri. Redacţia nu doreşte să intervină cenzurând prin forţa împrejurărilor, textele supradimensionate.

• Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază.

• Reproducerea articolelor este interzisă fără menţionarea sursei.

EFEMERIDE

TOT DESPRE... DINAMO

Am mai scris despre Dinamo. Aparent, un club sportiv care cultivă aproape toate disciplinele de acest gen din România. A luat fiinţă prin desfiinţarea clubului românesc de fotbal din Oborul Bucureştiului, vestita echipă de fotbal, Unirea Tricolor.

În 1948, comuniştii din România, la ordinele Moscovei, trecuseră la ceea ce ei au numit *"dictatura proletariatului"*. Partidul Naţional-Ţărănesc şi monarhia, fuseseră lichidate din 1947, iar în Martie '48, lichidaseră şi partidul social-democrat condus de Titel Petrescu. Urma *"desăvârşirea"* lichidărilor, care a constat în naţionalizarea proprietăţilor şi distrugerea întreprinderilor private, prin confiscarea bunurilor şi trecerea lor în proprietate socialistă. Să revenim însă la subiect.

Pe calea apucată de a lichida tot ce era de esenţă naţională: Culte, artă, literatură, folclor, tradiţii şi altele, sportul care avea o pondere deosebită în propaganda comunistă, trebuia scos din rădăcinile sale naţionale şi transplantat în aria luptei de clasă şi a realizărilor clasei muncitoare.

Două echipe bucureştene le stăteau ca paiul în ochi activiştilor pecerişti, alogeni în procent super-majoritar în organele de decizie comuniste. Ele erau echipele de fotbal CARMEN, subvenţionată de Mociornita-Junior şi UNIREA-TRICOLOR, întreţinută de negustorii români din Obor.

Carmen, cu un mănunchi dintre cei mai buni jucători pe care îi avea România atunci: Bazil Marian, portarul Stănescu, Gică Popescu şi alţii, a dat cel mai frumos examen de sport şi naţionalism, anulând pur şi simplu, într'un match epocal, echipa comunistă Ciocanul, urmaşa vechei echipe Macabi de dinainte de război. Se înfruntau pe teren nu două echipe, ci două lumi, două ideologii, două curente care din cauza cenzurii, a presei comuniste şi a teroarei care începuse, nu mai aveau unde să se dispute. Nu a fost doar o înfrângere la scor. A fost izbucnirea mocnită a unui neam întreg, care aştepta o formă de descărcare. Echipa Ciocanul, formată din jucătorii beneficiari ai comunismului, a fost anulată pe teren. Minute întregi n'au putut pune piciorul pe minge, iar jucătorii dela Carmen, făceau slalomuri printre ei, ca după aceea să paseze dela unul la altul şi iar în spectaculoase slalomuri.

A fost cântecul de lebădă al echipei Carmen, dar şi cea mai frumoasă lecţie dată comuniştilor. A doua zi apărea în ziare că echipa CARMEN a fost desfiinţată, iar jucătorii repartizaţi la diferite cluburi, pentru a nu se mai întâlni împreună.

Cu Unirea Tricolor acţiunea a fost mai brutală. Voind să facă din ea, echipa M.A.I.-ului, s'au izbit de rezistenţa marelui antrenor Fane Cârjan, a jucătorilor în frunte cu Anghelache şi a conducerii clubului, care au refuzat orice amestec politic al comuniştilor în treburile clubului. Drept urmare, cunoscându-se apartenenţa naţionalistă a echipei, atât antrenorul Fane Cârjan, Anghelache, alţi jucători cât şi conducerea clubului Unirea Tricolor, au fost arestaţi, condamnaţi, iar unii, dintre care îmi amintesc doar de nea Nae Iordănescu, au murit în închisoare.

Odată cu înfiinţarea Securităţii din fosta Siguranţă Generală a Statului, sportul românesc era controlat în întregime de această sucursală a NKVD-ului şi mai târziu a KGB-ului, dar cum pentru ochii străinătăţii, trebuia ca sportivii români să participe şi la concursuri internaţionale, cei dela alte cluburi erau dirijaţi din umbră de Securitate, dar ordinul Moscovei a fost ca toate ţările comuniste să aibă şi o agentură sportivă de încredere, aparţinând în totalitate de Securitatea statului respectiv. Aşa au apărut după modelul Moscovei, echipele *"Dinamo"* din toate statele comuniste, care la sărbătorile lor numite *"Dinamoviade"* se întâlneau toţi agenţii şi spionii infiltraţi în sport. Era de aşteptat ca, imediat după 1989, noile cadre din Ministerul de Interne să desfiinţeze celula securistă din sport, numită Dinamo, sau cel puţin să-i schimbe numele şi conducerea. Nu s'a întâmplat aşa nici în 1990, nici în 1992 şi ce este mai grav, nici după 1996, când ministerul a fost condus de miniştrii ţărănişti Dejeu şi Constantin Dudu Ionescu.

Dinamo este locul unde Securitatea se simte la ea acasă, în strânsă legătură cu Dinamo Moscova, Dinamo Kiev şi cine ştie câte mai sunt pe măreaţa de acum C.S.I. Echipamentul jucătorilor dela Dinamo este roşu complet şi ei sunt mândri când li se spun *"câinii roşii"*.

Dinamo este cel mai perfect test de poziţie a Securităţii. De locul pe care îl ocupă în clasament, se poate deduce puterea Securităţii în România. Anul acesta Dinamo a câştigat şi Campionatul şi Cupa României. Dacă cineva se mai îndoieşte de puterea Securităţii, după aproape 11 ani de bezmeticeală politică, să ia aminte la testul Dinamo.

Vin alegerile şi nu ştim cum se vor sfârşi, dar ştim un lucru. Dinamo va juca în competiţii internaţionale şi microbiştii fotbalului, uitând că părinţii sau fraţii lor erau striviţi în bătăile din anchete de către *"boxerii"* clubului Dinamo, care se antrenau pe viu, pe deţinuţi vor striga cu totală inconştienţă *"Hai Dinamo"*, iar securiştii vor bea din nou şampanie, aplaudaţi de *"tifoşii"* dinamovişti şi nu doar de ei...

Zahu PANA

CRONICA IDEILOR

CONTINUITATEA IDEALURILOR

——Ion BOIERU——

Ideea de a continua idealurile este o idee frumoasă şi ispititoare. Este şi de actualitate, după prăbuşirea dictaturii comuniste, din Decembrie 1989. Atunci, poporul român aştepta reîntoarcerea la valorile culturii naţionale, deci la idealurile pe care şi le făurise România, mai ales după Primul Război Mondial. Dar prăbuşirea dictaturii comuniste nu a fost un act radical, ci o farsă pe care a întreţinut-o Ion Ilici Iliescu şi nomenklatura lui. În locul unor schimbări radicale, din formele străine pe care le-a adus ideologia marxistă, *"domnia stupidă"* a lui Iliescu a continuat sub lozinci noi trivializarea culturii naţionale şi alterarea spiritualităţii creştine şi româneşti.

Dacă s'ar fi urmărit o refacere morală şi materială a Ţării după 1989, cu bunăvoinţă şi dragoste de neamul românesc, s'ar fi încercat reîntoarcerea la tradiţiile naţionale, şi s'ar fi asigurat continuitatea idealurilor româneşti. Stupiditatile lui Iliescu şi ale nomenklaturii sale au răvăşit toată societatea naţională şi au menţinut din plin mentalitatea comunistă a lumpen-proletariatului, care s'a transmis şi după răsturnarea dictaturii.

Cultura românească nu s'a refăcut deloc, căci monitorii acestei culturi au fost până astăzi înfeudaţi marxismului, şi numai pe o scară foarte redusă s'a încercat reînnodarea cu rădăcinile autentice ale culturii româneşti. În numărul 381 din revista *"Dilema"*, apare un articol intitulat *"Continuitatea idealurilor"*, în care ni se vorbeşte de idealurile social-democratice stabilite în România şi clarificarea ideologică de către Dobrogeanu-Gherea, după Karl Kautsky, promotorul social-democraţiei europene, cel care a încercat să atenueze duritătile şi multe din aberaţiile lui Karl Marx.

Autorul articolului ne vorbeşte despre idealurile social-democratice ale lui Dobrogeanu-Gherea, care a găsit un mediu favorabil ideilor socialiste şi prin intermediul revistei *Contemporanul*, pe care au apreciat-o şi cei dela revista *Convorbiri literare*, iar unii scriitori români ca Delavrancea şi Duiliu Zamfirescu îl admirau chiar.

Lui Dobrogeanu-Gherea, ne mai spune autorul articolului din *Dilema*, s'au mai alăturat alţi simpatizanţi ai socialismului incipient din România, în special în jurul revistei *Contemporanul*, ca Theodor Speranţia, Ion Nădejde, Constantin Mille (elev de liceu în cursul superior şi apoi director al ziarului *Adevărul* din Bucureşti).

Era popularizată *"concepţia ştiinţifică despre lume"* şi s'au introdus în cultura română nume celebre de oameni: Darwin, Lamarque, Spencer, Hagel, John Stuart Mill, Pasteur etc. Au mai apărut şi alte publicaţii, promovând social-democraţia, ca *Revista Socială*, unde Dobrogeanu-Gherea a publicat un studiu despre Karl Marx şi economiştii noştri, iar numele lui Gherea era comentat peste tot şi cafeneaua literară era în mare fierbere. El a avut o polemică cu Titu Maiorescu.

Totul a durat până în 1898, când tinerii intelectuali, legaţi de socialismul sau ideologia lui Gherea (aşa-zişii generoşi) trec la Liberali, în masă, cu mari promisiuni din partea lui Ionel Brătianu. Ceea ce este însă de reţinut din acest articol este partea din concluzie în care face nişte afirmaţii uluitoare: că aceşti tineri au rămas credincioşi idealurilor lor, din tinereţe, şi dă nume ca Dr. Ion Cantacuzino, Emil Racoviţă, G. Ibrăileanu, C. Stere, N. Chinezu, Const. Kiriţescu. Ei au continuat să fie călăuziţi de idealurile lor din tinereţe, incluzându-l şi pe Nicolae Iorga în această categorie, ca şi când intelectualii români nu au idee despre personalităţile culturii naţionale.

Autorul acestui articol nu este familiar cu structura şi esenţa culturii româneşti şi, de aceea, cultura noastră nu şi-a revenit după cutremurul marxist, care a desfigurat-o în cea mai mare parte. Şi măscăriciii drăceşti ai rămăşiţelor marxiste continuă să încurce firele de orientare ale culturii noastre. Nu există nici un singur dram de idee social-democrată în structura culturii româneşti. În plus, Dobrogeanu-Gherea nu a modelat în nici un fel concepţia de viaţă a poporului român. A fost unul din aceia care s'a stabilit în România, dar nu a dovedit niciodată că s'a încadrat organic în magma sufletului românesc, deci, idealurile stabilite de el, prin coerenţa care a dat-o doctrinei marxiste după Karl Kautsky, nu puteau avea nici un efect sau înfulenţă, asupra sufletului şi minţii româneşti.

De unde a putut afla autorul acestui articol că idealurile social democrate au călăuzit *"generoşii"* socialişti către înfăptuirea marelui ideal de unire al tuturor Românilor într'o singură Ţară, când România era o ţară care nu avea de nicăieri înclinaţii către social-democraţie, prin însăşi intimitatea structurii ei etnice şi spirituale?

NISIPURI MIŞCĂTOARE

——Mihai CREANGĂ——

Este ciudat că, tocmai după ce Premierul Mugur Isărescu primea în SUA, din cele mai înalte cercuri politice şi financiare, aprecieri încurajatoare pentru continuarea reformei, au fost puse în cauză două domenii importante ale reformei: circuitul financiar şi privatizarea. Prăbuşirea FNI şi asaltul (până la urmă nereuşit) asupra BCR şi CEC au lăsat în umbră moţiunea PDSR împotriva FPS. Deşi toate acestea au fost considerate, de unii, diversiuni de amploare ale PDSR - care ar fi încercat în acest fel să abată atenţia opiniei publice dela scandalul în care este principalul implicat (*"filiera franceză"*) - numai acţiunea împotriva FPS poartă, explicit, semnătura politica a partidului celor trei trandafiri.

Oricum, după căderea Băncii Internaţionale a Religiilor (Acuzată acum că a spălat banii clanului Ochoa, proveniţi din vânzarea drogurilor, ba chiar şi al mafiei ruse - este implicat un apropiat al Preşedintelui Putin!), care urmează catastrofelor bancare produse la Dacia Felix, Credit Bank, Bankcoop şi Bancorex, criza FNI vine să mai probeze o dată (deşi nu mai era nevoie) cât de fragil este sistemul bancar românesc şi cât de prost reglementată este piaţa noastră de valori mobiliare. Se dovedeşte că modul în care suntem cotaţi de marile agenţii de *rating* nu este chiar aşa aleatoriu cum pretind finanţiştii noştri, inclusiv Premierul Isărescu. Iar ca fost guvernator al Băncii Naţionale în întreaga perioadă post-comunistă, Mugur Isărescu are în acest domeniu răspunderi grele, insuficient recunoscute până acum.

În ceea ce priveşte moţiunea PDSR, ea a fost practic spulberată de Preşedintele FPS Radu Sârbu şi a căzut la votul în Parlament, deşi a fost susţinută de întreg spectrul politic care a participat la guvernarea Vacăroiu. De altminteri, în acest domeniu lucrurile sunt clare şi susţinute de statistici.

Dacă în cei patru ani (1993-1996) ai guvernării *"patrulaterului roşu"* au fost privatizate 2.725 de societăţi, cu un capital social de 3.570 miliarde lei, în numai trei ani coaliţia condusă de CDR a reuşit privatizarea a 3.831 societăţi, cu un capital de 10.873 miliarde. Guvernarea Văcăroiu a atras doar 11 firme străine(!) în reuşita unor privatizări, care au plătit 0,036 miliarde dolari, pe când în anii 1997-1999 au fost atraşi 223 de investitori străini, care au plătit 1,2 miliarde dolari.

Un singur lucru trebue, însă, subliniat: mediul politic, economic şi financiar românesc este, încă, marcat de instabilităţi puternice, mult mai mari decât a recunoscut-o Mugur Isărescu în întâlnirile cu oficialităţile americane. Nu-i contestăm premierului bunele intenţii, ne îndoim, însă, de forţele ce-i stau la dispoziţie pentru a-şi împlini proiectele. I se opun toate haitele care au prădat România cum au vrut: mulţi colonei, mulţi generali din *"patriotica"* Securitate... Şi încă mulţi, prea mulţi politicieni iresponsabili precum Băsescu, precum Radu Vasile, precum toţi *"finii lui Coslea"*, în cap cu Ion Iliescu, Teodor Meleşcanu, Adrian Năstase.

În mod oarecum misterios, totuşi *ratingul* personal al lui Mugur Isărescu este în creştere, nu doar pe *"piaţa euro-atlantică"*, ci şi pe piaţa electorală românească.

CUVÂNTUL ROMÂNESC
The Romanian Voice / La Voix Roumaine
ISSN 0705-8365
Redacţia şi Administraţia:
P.O.BOX 78010
WESTCLIFFE POSTAL OUTLET
HAMILTON, ONTARIO
CANADA
L9C 7N5
TELEFON: (905) 387-1832
FAX: (905) 388-4651

CUPON DE ABONAMENT

COMPLETAŢI CU LITERE DE TIPAR

☐ NOU ☐ REÎNNOIRE

NUMELE DE FAMILIE.....

PRENUMELE.....

STRADA/ Nr. .....

ORAŞUL.....STATUL/PROVINCIA.....

CODUL POŞTAL.....ŢARA.....

PREŢUL ABONAMENTULUI ANUAL:

PESTE $ 50 ABONAMENT DE SUSŢINERE
$ 40 ABONAMENT INSTITUŢIONAL
$ 35 ABONAMENT INDIVIDUAL (TOATE ŢĂRILE)

NOTE ŞI COMENTARII

VULPEA DIN VIE

Pretenţia lui Petre Roman de a conduce Ministerul Afacerilor Externe al României, nu a fost un simplu capriciu, o simplă dorinţă de a trece şi prin acest minister. După alegerile din 1996 şi funesta coabitare a CDR cu Partidul Democrat - altă variantă a PDSR - această politică a costat nu doar totala compromitere a CDR-ului, ci şi ireparabile pierderi pentru ţară.

Practic, mafia comunistă n'a pierdut nimic după 1996. În locul lui Iliescu şi Văcăroiu, total compromişi după nefastele guvernări de după 1990, a venit Petre Roman, pentru a continua linia FSN-istă, într'o coaliţie democrată, sub umbrela protectoare a CDR.

Petre Roman nu s'a gândit şi nu se gândeşte nici o clipă la interesele României, cu care nu are nimic nici în clin nici în mânecă. Aventurier obraznic, a găsit în deşertul politic din România, oaza unde poate să-şi realizeze ambiţiile (şi poate ordinele de undeva, de dincolo de hotarele ţării).

Şantajisto-pugilist prin excelenţă, a trimis în corzi, ori de câte ori îi dictau interesele, greoiul adversar pnţcdisto-penelisto-udemerist, care nu înţăţase nici eschiva politică. N'a mişcat însă nici un deget pentru deconspirarea ilegalităţilor pedeseriste din romantica idilă cu FSN.

În preajma facerii bagajelor şi părăsirii - prin evacuare - a MAE, Petre Roman luptă din răsputeri să ducă la îndeplinire visul înaintaşului său, care se socotea o mică rotiţă în maşina inventată de Petru cel Mare, al cărei star pornea din Moscova, având ca punct final de destinaţie Constantinopolul.

Petre Roman a fost şi a rămas un stalinist pur sânge. Deşi urss-ul şi-a schimbat vestimentaţia într'una nouă, croită gen *"Made in West"*, înlocuind cele patru litere doar cu alte trei, CSI, matioşca Rosia, cum îşi spune acum pe adevăratul ei nume, urmăreşte în ascuns acelaşi ţel fixat de întemeietorul Sankt-Petersburgului.

Partidul condus de Petre Roman a dus tratativele şi a semnat umilitorul Tratat cu Ucraina şi spre ruşinea parlamentarilor din România, el a fost ratificat cu o suspectă viteză şi sancţionat tot aşa de repede de preşedintele ţării. În 1918, Mackensen era cu trupele în Bucureşti, cea mai mare parte a ţării era ocupată, bolşevicii devastau Moldova şi Basarabia, dar guvernul român nu a ratificat Tratatul dela Buftea, semnat de Marghiloman. Oare nici atâta istorie nu cunosc politicienii din Bucureşti? Au trecut 55 de ani de când Ruşii au ocupat Insulele Curile dela Japonia, Rusia ajunsese a doua super putere din lume, dar Japonezii nici până astăzi n'au semnat un Tratat de pace cu Ruşii, pe disputa Insulelor Curile, şi slavă Domnului, a fost admisă în toate forurile internaţionale.

În puţinele zile câte i-au mai rămas în funcţia pe care o deţine, Petre Roman vrea să distrugă tot ce mai poate distruge.

Naivul Radu Vasile, în funcţia de premier, declara mai acum un an că în România nu mai este nimic de furat. Inventivitatea lui Petre Roman l-a infirmat. A mai rămas România, cu apele, munţii, holdele, mormintele şi sufletul poporului. În funestul cor al mondialiştilor, Petre Roman a răsluit printr'o semnătură toate cetăţile moldovene ridicate de Domnul Ştefan cel Mare şi sfânt şi alţi domnitori ai românesştilor plaiuri, care apărau hotarul Nistrului dela Hotin la Cetatea Albă.

Din fotoliul capitonat al Palatului Victoria, Petre Roman nu aude glasul de tunet al lui Ilie Ilaşcu, care dus la simulacrul de execuţie cu gloanţe oarbe, dar care credea că într'adevăr este dus la moarte, a strigat *"Trăiască România Mare Întregită"*. Acelaşi Ilie Ilaşcu, când a aflat de semnarea tratatului *"româno-român"*, a trimis pe ascuns, din închisoare, protestul său - fiind şi deputat în Parlamentul Moldovei - că numitul Tratat dintre Republica România şi Republica Moldova, este cel mai mare act de trădare naţională.

S'ar putea ca în ceea ce îl priveşte pe Petre Roman, afirmaţia lui Ilie Ilaşcu să fie exagerată, pentrucă numitul nu are nimic comun cu Neamul Românesc şi în sângele lui nu curge nici un strop de sânge românesc. Grav rămâne faptul, dacă şi de această dată, Parlamentul României va ratifica acest tratat şi dacă Preşedintele Constantinescu îl va sancţiona. În ceea ce îl priveşte pe Petre Roman, el aleargă contracronometru, căutând să obţină cât mai degrabă şi semnarea unui tratat cu Moscova, pentru ca, în caz de nevoie, să aibă un loc de refugiu.

Dacă cineva va avea curiozitatea să afle ce calităţi au dus la propulsarea acestui individ în funcţia de şef al diplomaţiei româneşti, ar constata că singura lui calitate este aceea că n'are gât, dar cu toate acestea devenise într'o vreme fantele de mahala al lucrătoarelor dela APACA, aşa cum pe vremea Revoluţiei Franceze, pescăresele de pe malul Senei îşi aveau idolii lor dintre stăpânii ghilotinei.

Geôrge AUGUSTIN